HIRITARTASUN GLOBALERAKO HEZKUNTZA ERALDATZAILEA ESPAINIAKO HEZKUNTZA-SISTEMAN

HEZKUNTZA ERALDATZAILEAREN ETA HIRITARTASUN GLOBALAREN ALDEKO MUGIMENDUA

alboan ONG·JESUITA·FUNDAZIOA
entreculturas ONG·JESUITA
InteRed por una educación transformadora
OXFAM Intermón

FINANTZAKETA:
MINISTERIO DE ASUNTOS EXTERIORES, UNIÓN EUROPEA Y COOPERACIÓN
aecid
Cooperación Española

Txertatzeko eta jorratzeko gomendioak

Argitalpen hau Santiago de Compostelako Unibertsitaeak AECID 18 - CO1- 001208 “Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailearen alde, GJHak betetzearekin konprometituta” hitzarmenaren esparruan egindako ikerketa baten emaitzetan oinarritzen da; ikerketa Sailvana Longueira Matos ikerlariak koordinatu du.

EGILEA:

HIRITARTASUN GLOBALERAKO HEZKUNTZA ERALDATZAILEAREN ALDEKO MUGIMENDUA:
Fabiola Fares Sade (Koord.) - Alboan Fundazioa
Carolina Del Río Usábel - Alboan Fundazioa
Yénifer López Ramos - Entreculturas Fundazioa - Fe y Alegría
Marta Martín Pastor - InteRed
Elisabet Santpere Baro - Oxfam Intermón

MAKETAZIOA:
Julia Pérez - juliaperez.es

Argitalpenaren edukia Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailearen aldeko Mugimendua osatzen duten erakundeen erantzukizun esklusiboa da, eta ez du halabeharrez islatzen AECID erakundearen iritzia.

Hiritartasun globalerako hezkuntza eraldatzailea Espainiako hezkuntza-sistema formalean: Sartu eta jorratzeko gomendioak.

ISBN: 978-84-09-41327-0

2022ko maiatza

FINANTZAKETA:

MINISTERIO DE ASUNTOS EXTERIORES, UNIÓN EUROPEA Y COOPERACIÓN · aecid · Cooperación Española

alboan ONG · JESUITA · FUNDAZIOA · entreculturas ONG · JESUITA · InteRed por una educación transformadora · OXFAM Intermón

AURKIBIDEA

AURKEZPENA.......... 5

SARRERA.......... 6

IKERKETAREN ESPARRUA 8

IKERKETAREN XEDEA ETA HELBURUAK.......... 9

GALDERAK ETA IKERKETAREN HELBURUAK 10

IKERKETAREN METODOLOGIA.......... 11

IKERKETAREN ESTALDURA.......... 12

HIRITARTASUN GLOBALERAKO HEZKUNTZA ERALDATZAILEA IKASTETXEETAN 14

IKASTETXEEN TESTUINGURUA 15

ANALISIAREN ORIENTAZIO-GALDERAK 17

HGHE LANTZEN DUTEN IKASTETXEEN ETA PROPOSAMENEAN INPLIKATUTAKO IRAKASLEEN EZAUGARRIAK.......... 18

OSASUN-LARRIALDIA 27

ONDORIOAK.......... 28

GOMENDIOAK.......... 31

HIRITARTASUN GLOBALERAKO HEZKUNTZA ERALDATZAILEA IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAN 35

ETENGABEKO PRESTAKUNTZAREN TESTUINGURUA 36

ANALISIAREN ORIENTAZIO-GALDERAK 38

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA 39

OSASUN-LARRIALDIA 46

ONDORIOAK 47

HIRITARTASUN GLOBALERAKO HEZKUNTZA ERALDATZAILEA IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZAN 51

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZAREN TESTUINGURUA 52

ANALISIAREN ORIENTAZIO-GALDERAK 54

HIRITARTASUN GLOBALERAKO HEZKUNTZA ERALDATZAILEAREN JAKINTZA ETA KONPETENTZIAK IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZAREN IKASKETA-PLANETAN 55

ONDORIOAK 64

GOMENDIOAK 65

.... 69

ERANSKINA 69

I. IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA 69

II. IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA 130

AURKEZPENA

Dokumentu hau Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailearen aldeko Mugimenduak Santiago de Compostelako Unibertsitateari agindutako ikerketari dagokion txostena da, "Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailearen alde, GJHak betetzearekin konprometituta" hitzarmenaren esparruan. Hitzarmena Alboan, Entreculturas, InteRed eta Oxfam Intermón GGKE-ek zuzendu dute, eta Garapenerako Nazioarteko Lankidetzako Espainiako Agentziak (AECID) finantzatu du.

> **Argitalpen honen asmoa da ikerketan ateratako ondorioen eta analisiaren elementu esanguratsuenak azpimarratzea, eta azken helburua da gomendioak ematea Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailearen ikuspegiak sartzeko hezkuntza-sistema formalean. Gomendio horiek ekarpenak egin nahi dizkio hezkuntza-arloan erantzukizunak dituzten eragileen arteko sektore arteko elkarrizketari, bai estatu-mailan eta bai erkidego-mailan.**

Lan hau ez litzateke posible izango hainbat eragilek parte hartu ezean; izan ere, eskuzabaltasunez, Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailea Espainiako hezkuntza-sisteman sartzeari buruzko informazioa eman dute. Eskerrak eman nahi dizkiegu, halaber, Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailearen aldeko Mugimendua osatzen duten sareetako ikastetxeetako irakasleei eta zuzendaritza-taldeei: Edukalboan Komunitatea (Alboan), Irakasleen Sare Solidarioa (Entreculturas), Garapenerako eta Hiritartasun Globalerako Ikastetxeen Sare Eraldatzailea (InteRed) eta Hiritartasun Globalerako Hezitzaileen Sarea (Oxfam Intermón); eskerrik asko, halaber, parte hartu duten unibertsitate eta administrazio publikoei. Azkenik, eskerrak eman nahi dizkiogu Santiago de Compostelako Unibertsitateko TeXe taldeko ikerlari-taldeari; izan ere, 2020an zehar bizitzako oztopoei aurre eginez, aurrera atera dute ikerketa.

Eskerrik asko pertsona eta erakunde guztiei ziurgabetasun-garai honetako lankidetzagatik. Zuen laguntzarik gabe, lan hau ez zen posible izango.

SARRERA

Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailearen aldeko Mugimendua Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailea (aurrerantzean, HGHE) hezkuntza formalean sartzea sustatuko duten prozesuak bultatzeko garatu den ekimen bat da; izan ere, haren ikuspegi eta praktikak garrantzitsuak dira hiritartasun kritikoa, arduratsua eta mundu bidezkoagoa, zuzenagoa eta pertsona eta ingurumenarekiko errespetutsua eraikitzeko konpromisoa duena sustatzeko, bai tokiko mailan eta bai maila globalean.

2015ean 2030 Agenda onetsi zenean, aurrekaririk gabeko konpromiso global bat sortu zen HGHEarekiko. Une horretatik aurrera, herrialde guztiek bere gain hartu dute GJHak betetzeko beharrezko mekanismoak aktibatzeko ardura. 4. GJHaren ("Kalitatezko hezkuntza") esparruan, 4.7 xedeak honako hau eskatzen du: "garapen jasangarria, besteak beste garapen jasangarrirako eta bizimodu jasangarrietarako, giza eskubideetarako, genero-berdintasunerako, bakearen eta indarkeriarik ezaren kultura sustatzeko, munduko herritartasunerako, kultura-aniztasuna baloratzeko eta kulturak garapen jasangarriari laguntzeko, hezkuntzaren bidez[1]". Hezkuntza-komunitateko kide gisa, gure erantzukizuna baliatu nahi eta behar dugu planetarentzat eta pertsonentzat garapen jasangarria sustatzeko orduan, konpromiso honekin bat.

"Hiritartasun globalerako hezkuntza eraldatzailea Espainiako hezkuntza-sisteman: Sartu eta jorratzeko gomendioak" izeneko txostena Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailearen aldeko Mugimenduak Santiago de Compostelako Unibertsitateari agindutako ikerketaren (Terceira Xeneración ikerketa-taldearen bitartez) emaitzetan oinarritzen da, ulertzeko nola egin ditzaketen ekarpenak hezkuntza formalaren arloan garatutako eta HGHEan oinarritutako prozesuek ikuspegi horiek Espainiako hezkuntza-sisteman sartzeko.

Lortutako ebidentziei begira, txosten honek HGHE irakasleen hasierako eta etengabeko hezkuntzan eta eskola-arloan sartzea ahalbidetuko luketen analisiaren, ondorioen eta gomendioei elementu azpimarragarriak aurkezten ditu. Beraz, lanak GJHen 4.7 xedea betetzen lagundu nahi du Espainian.

Espero dugu dokumentu hau baliagarria izatea elkarrizketa eta hausnarketarako bideak irekitzeko hezkuntza formalarekin lotutako eragileen artean.

1 https://es.unesco.org/creativity/files/unesco-avanza-agenda-2030-para-desarrollo-sostenible.

GOMENDIOAK

1. HGHE sartzea ikastetxeetako kudeaketa- eta programazio-prozesuetan

2. HGHE sartzera bideratutako irakaskuntza-konpetentzien garapenaren alde egitea

3. Curriculuma diseinatzeko eta HGHE sartzeko aukerak baliatzea

4. Erakunde sozial eta ikastetxeen arteko harremana eta beste eragile batzuekiko artikulazioa indartzea

5. HGHEaren funtsezko ikuspegi eta konpetentzietan sakontzea irakasleen profesionalizazio-prozesuetan

6. HGHE sartzea hezkuntza-politikaren ezarpenean eta prozesuen kudeaketan

7. HGHE modu esplizituan sartzea ikasketa-planetan eta programazioetan

8. HGHE sartzearen alde egingo duten ikuspegi eta metodologien erabilera sustatzea

9. Unibertsitate eta GGKE-en arteko harremanak sustatzea, HGHE indartzeko praktikaren bidez

10. Unibertsitateko irakasleen etengabeko prestakuntza eta HGHEarekin lotutako esperientzien trukea sustatzea

IKERKETAREN ESPARRUA

IKERKETAREN XEDEA ETA HELBURUAK

HGHE etengabe eboluzionatzen ari den kontzeptua da, eta hainbat izendapen homologoren, termino osagarriren eta gutxi gorabeherako esanahi eta interpretazioren gainean dago eraikita; horiek aukera ematen dute egungo erronka globalei erantzuteko hezkuntzaren bidez.

Dokumentuak oinarritzat duen ikerketaren xedea da ezagutza- eta jarduketa-esparru bat sortzea, HGHE sartzeko hezkuntza formalean, eta HGHEaren garapen-maila ulertzea ahalbidetzeko ikastetxeetan. Horrez gain, etorkizuneko esku-hartzeetan erabakiak hartu nahi dira, hezkuntzaren izaera eraldatzailea indartuko duten gomendioen bidez.

GALDERAK ETA IKERKETAREN HELBURUAK

01. GALDERA	02. GALDERA	03. GALDERA
Zein da HGHEaren garapen-maila Espainiako hezkuntza-sisteman?	Hezkuntza-administrazio publikoek beharrezko baldintzak ematen dituzte HGHEaren printzipioak garatzeko eta erronka global nagusiak jorratzeko hezkuntza-sistemaren bidez?	Zein erronka ditu aurrean HGHEak Lehen Hezkuntzan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan aitortu eta orokortu dezaten?

OE1

HGHEaren garapen-maila ezagutzea haren ezarpenean ibilbide luzea duten ikastetxeetan, oztopoak eta “palanka-elementuak” identifikatuz.

OE2

Hezkuntza-administrazioek HGHEak hezkuntza-sisteman izan duen garapenean duten rola aztertzea, araudi-esparrua sortzeko inplikazioa, irakasleen etengabeko prestakuntza eta ikastetxeetan hezkuntza-berrikuntzaren sustapena barne.

OE3

HGHEaren aukeretara eta sartze-mailara hurbiltzea Lehen eta Bigarren Hezkuntzako irakasleen hasierako prestakuntzan.

OE4

Intsumoak ematea eztabaida pedagogikoari eta HGHEari buruzko ezagutzak sortzeari, arlo akademikoan, erakunde sozialetan eta hezkuntza-sisteman.

IKERKETAREN METODOLOGIA

Ikerketaren analisi deskribatzailea kasuen azterketaren bidez garatu zen, ikuspegi kualitatiboarekin, hori jo baitzen egokitzat pertsona eta erakunde partaideek bizitzen dituzten hezkuntza-esperientziei ematen dieten esanahia ulertzeko [2] .

Analisia egiteko, eragile hauek kontsultatu ziren:

IKASTETXEAK

Praktikak HGHEan modu egonkorrean ainguratuta dituzten ikastetxeen esperientzien analisia.

Elkarrizketak irakasleei eta zuzendaritza-taldeei.

ADMINISTRAZIO PUBLIKOAK

Autonomia-erkidego bakoitzak sustatutako etengabeko prestakuntzarako proposamenak aztertzea.

Autonomia-erkidegoetako hezkuntza-administrazioei elkarrizketak egitea curriculuma zehazten, irakasleen etengabeko prestakuntzan eta hezkuntza-berrikuntzaren sustapenean duten inplikazioari buruz.

UNIBERTSITATEAK

Lehen Hezkuntzako Maisu eta Maistren Graduko eta Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterreko titulazioen ikasketa-planak aztertzea.

Elkarrizketak egitea HGHEaren ikuspegiarekin hezkuntza-praktikak egiten dituzten unibertsitateko irakasleei.

Elkarrizketa egitea unibertsitateko lankidetza-unitateetako langileei.

ESTATUKO ETA ERKIDEGOKO ARAUDIA

Oinarrizko curriculum-diseinua aztertzea HGHEaren curriculumeko presentzian oinarrituta.

[2] Kemmis eta McTaggart, 1988; Goezt eta Lecompte, 1988.

IKERKETAREN ESTALDURA

Ikerketa herrialdeko 9 autonomia-erkidegotan egin zen, eta parte hartu zuten ikastetxeek, unibertsitateek eta administrazio publikoek. Irudiak laginaren banaketa irudikatzen du hainbat kokapenetan:

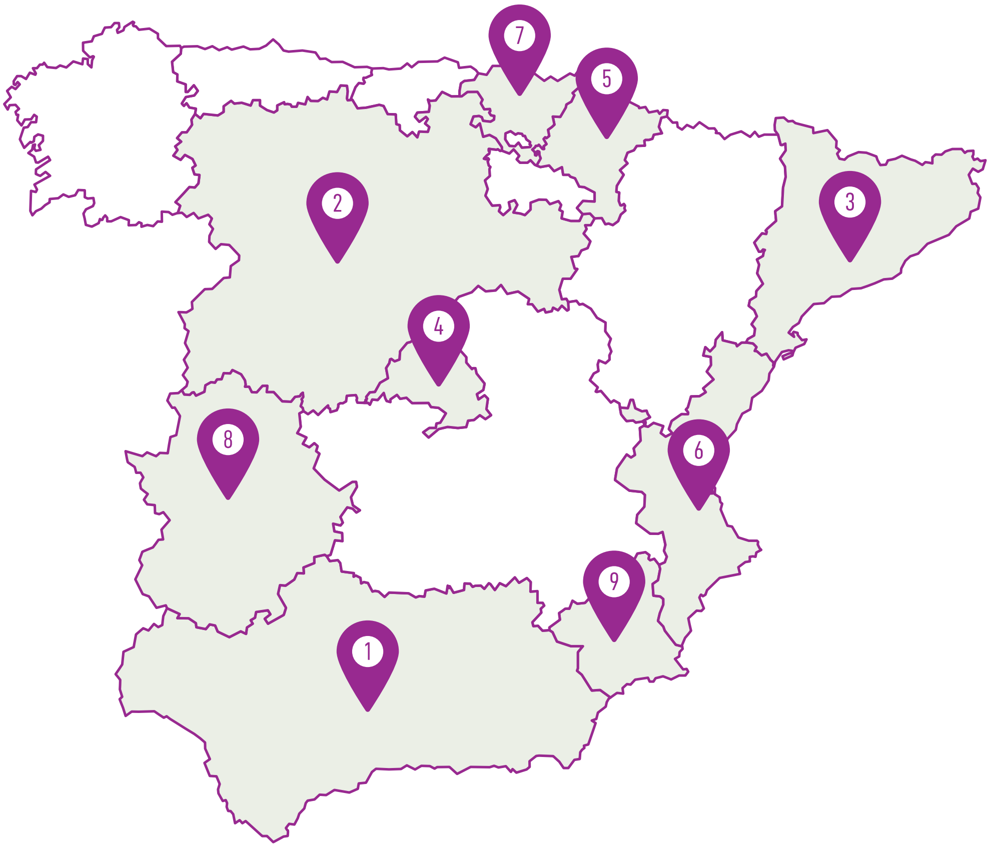

1 ANDALUZIA

2 GAZTELA ETA LEON

3 KATALUNIA

4 MADRILGO ERKIDEGOA

5 NAFARROAKO FORU KOMUNITATEA

6 VALENTZIAKO ERKIDEGOA

7 EUSKADI

8 EXTREMADURA

9 MURTZIA

AUTONOMIA-ERKIDEGO BAKOITZEKO ERAGILE PARTAIDEAK

1 ANDALUZIA
Universidad de Loyola
Universidad de Málaga
Andaluziako Junta
CEP Angel Campano Florido (Ginés, Sevilla)
Colegio San Estanislao de Kostka
IES Murillo
SAFA Blanca Paloma

2 GAZTELA ETA LEON
Universidad de Valladolid
Gaztela eta Leoneko Junta
Colegio Niño Jesús - Burgos.
IES Diego Tadeo González (Ciudad Rodrigo)
Santa Mª la Nueva y San José Artesano

3 KATALUNIA
Universidad Autónoma de Barcelona
Consorci d' Educació de Barcelona
CEIP La Jota
IES JAUME MIMÓ de Cerdanyola del Vallès

4 MADRILGO ERKIDEGOA
Universidad Autónoma de Madrid
Centro de Formación Padre Piquer
Colegio Divino Corazón
Colegio Gamo Diana

5 NAFARROAKO FORU KOMUNITATEA
Nafarroako Unibertsitate Publikoa
Nafarroako Gobernua
Colegio Hijas de Jesús
Colegio Jesuitas Pamplona
IES Eunate
IES Sancho III el Mayor, Tafalla

6 VALENTZIAKO ERKIDEGOA
Universitat de València
Valentziako Generalitatea
Colegio El Armelar
Colegio Niño Jesús
IES Jaume I
IES Vicent Andrés Estellés

7 EUSKADI
Euskal Herriko Unibersitatea
Mondragon Unibertsitatea
Eusko Jaurlaritza
Areatza HLH
Berrio Otxoa Ikastetxea
Egibide Bigarren Hezkuntza eta Lanbide Heziketako ikastetxea

8 EXTREMADURA
Universidad de Extremadura
Badajozeko Aldundia
Colegio Nuestra Sra de la Asunción
IES Albarregas
IES Virgen de Gracia

9 MURTZIA
Universidad de Murcia
Colegio Herma
IES Alcántara

HIRITARTASUN GLOBALERAKO HEZKUNTZA ERALDATZAILEA IKASTETXEETAN

IKASTETXEEN TESTUINGURUA

Ikastetxeen rola funtsezkoa da hezkuntza-eraldaketen sustapenean. Garrantzi horren harira, beharrezkoa da ulertzea nola sartzen den HGHE maila instituzionalean, oro har. Horretarako, beharrezkoa da sakon ezagutzea HGHE eguneroko bizitzan sartu duten ikastetxeen kasuak; izan ere, aukera emango du identifikatzeko zeintzuk diren sartze hori eraginkor egiteko eta HGHEaren ikuspegitik orientatzeko baldintzak.

Ikerketa-prozesuan 77 pertsonak hartu zuten parte, 28 ikastetxetako 46 elkarrizketaren bidez; horietatik 15 ikastetxe itunduak dira, eta 13 publikoak, 9 autonomia-erkidegotan banatuta: Andaluzia, Gaztela eta Leon, Katalunia, Madrilgo Erkidegoa, Nafarroako Foru Komunitatea, Valentziako Erkidegoa, Euskadi, Extremadura eta Murtzia.

77 PERTSONA

46 ELKARRIZKETA

28 IKASTETXE

9 AUTONOMIA-ERKIDEGO

Lagina titulartasun heterogeneoko ikastetxeek osatzen dute, askotariko hezkuntza-mailekin (5 ikastetxe espezializatuta daude Lehen Hezkuntzan, 11 Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan eta 12 bietan), tamainekin eta testuinguru sozioekonomikoekin, eta komunean dute HGHEaren esparruko jarduerak garatzeko esperientzia.

Egindako elkarrizketetan ikastetxeetako 18 zuzendaritza-taldetako 20 pertsonak hartu zuten parte (14 emakume eta 6 gizon): 5 ikasketa-buru, 3 ikasketa-koordinatzaile zuzendarien ordezkaritzan eta 10 zuzendari. Gainera, irakasleen 57 ordezkarik parte hartu zuten (37 emakume eta 20 gizon).

Lagina ikerketaren erakunde sustatzaileek proposatu zuten, lan-sareetan etengabe parte hartzen duten ikastetxe eta irakasleetatik abiatuta, edota noizbait lankidetzan aritu direnak prestakuntza-jardueraren batean. Parte hartzeko ezinbesteko baldintza zen ikastetxeak esperientzia izatea HGHEaren arloko jarduretan.

Analisia honela antolatu da:

01 IRAKASLEAK: INPLIKAZIO HANDIKO PROFILAK

02 HGHEaren ESPARRUKO HEZKUNTZA-JARDUERAK GARATZEA

03 HGHEaren LAN-ARLOAK IKASTETXEETAN

04 CURRICULUMA ETA HGHE

05 KANPOKO ERAKUNDEEKIKO HARREMANA

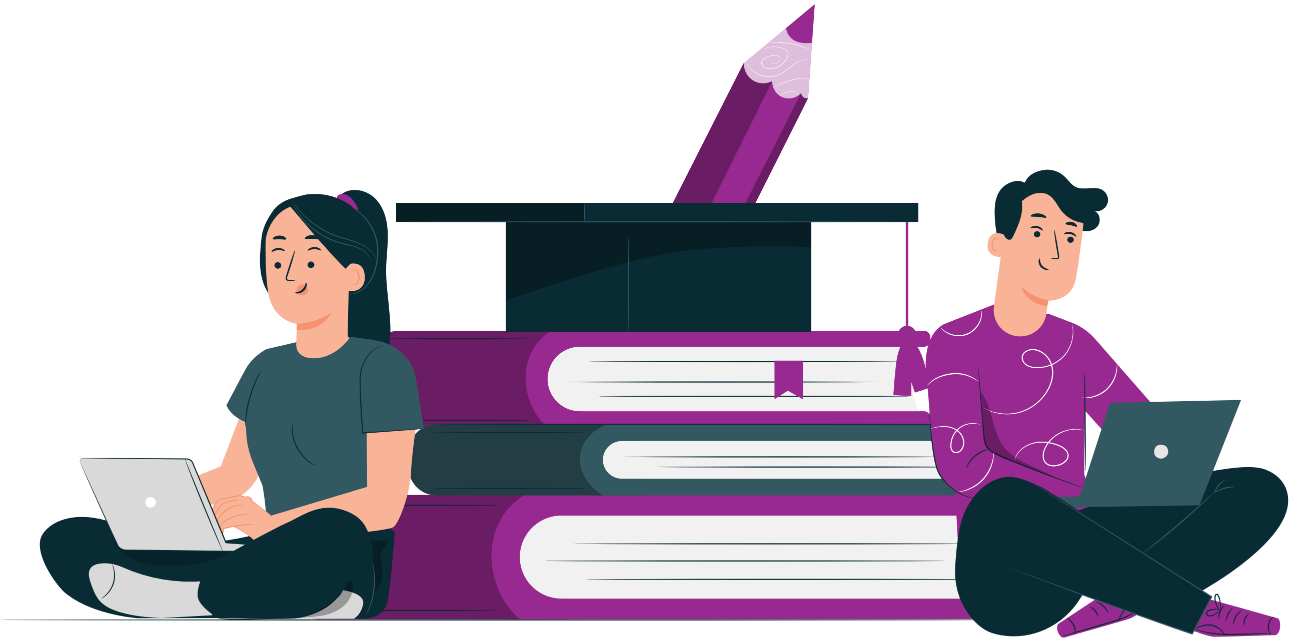

ANALISIAREN ORIENTAZIO-GALDERAK

01. GALDERA

Zein ezaugarri dituzte ikastetxe horiek arrakastaz sartu ahal izateko Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailea?

02. GALDERA

Zerk laguntzen die ikastetxeei hezkuntza eraldatzailearen eta hiritartasun globalaren esparruko hezkuntza-praktikak garatzen?

HGHE LANTZEN DUTEN IKASTETXEEN ETA PROPOSAMENEAN INPLIKATUTAKO IRAKASLEEN EZAUGARRIAK

Elkarrizketatutako ikastetxeen HGHEaren ekintzak garatzen dituzte, eta euren Hezkuntza Proiektuan (HP) eta gehien bat Ikasgelako Programazio Orokorrean (IPO) sartzen dituzte. Ikastetxe itunduek erreferentzia egiten diote ere Plan Estrategikoan sartzeari.

Atalaren sarreran ikusi den moduan, HGHE lantzen duten ikastetxeak askotarikoak eta heterogeneoak dira. Baina, titulartasuna, tamaina eta hezkuntza-maila deskribatzen dituzten datu horietatik harago, azpimarragarria da 11 ikastetxe auzo edo eremu sozioekonomiko konplexuetan daudela, zaurgarritasun-egoeran dauden familiekin.

Gainera, elkarrizketatutako 8 ikastetxe aldaketa-prozesuak eta hobetu eta eraldatzera bideratutako hezkuntza-proposamen berriak eraikitzeko prozesuak ari dira garatzen, begirada kritikoetatik eta parte-hartze prozesuetatik abiatuta.

Kasu guztietan, zuzendaritza-taldeak aukerak sortzen dituzten eragile dinamizatzaileak dira. Zuzendaritza-taldeek prozesuak babestu eta sustatzen dituzte (espazioak ematea, aitorpen-sistemak, denbora-tarteak, planifikazioan sartzea), erantzukizunak antolatu eta banatzen dituzte eta, azken finean, HGHEaren prozesu eta jarduerak ahalbidetzen dituzte ikastetxean.

Ikastetxeen ezaugarritzean nabarmendu beharreko elementu bat klaustroaren hautaketa- eta egonkortasun-prozesuetan dago, eta horiek lagungarriak izan daitezke proiektuak garatu eta finkatzeko. Alde horretatik, desberdintasunak daude ikastetxearen titulartasunari begira:

IKASTETXE PUBLIKOAK

Ikastetxe publikoek uste dute ekintzak finkatu eta haiekin jarraitzeko aukerak murriztu dituztela, langile-plantillen ezegonkortasunaren eta behin-behineko izaeraren ondorioz. Gainera, ikasturte batetik besterako etengabeko aldaketek epe ertaineko prozesuen proiekzioa, prestakuntzaren optimizazioa eta ikastetxearen hezkuntza-proiektuari ekitea oztopatzen dute, baita behin-behineko irakasleen inplikazioa ere.

IKASTETXE ITUNDUAK

Ikastetxe itunduek parte-hartze prozesuetako esperientziak eta elkarrekin lan egiteko gaitasuna baloratzen dituzte irakasleen artean. Ikastetxe horiek kontratatzeko gaitasunari eta irakasle-taldeen egonkortasunari esker, errazagoa da berrikuntza-prozesuak abian jartzea. Aurrekoarekin lotutako beste faktore positibo bat egitura propioak sortzeko gaitasuna da. Ohikoak dira ekintza edo dimentsio sozialeko arduradunak, baita interes-arloen araberako zuzendaritzak ere (justizia eta elkartasuna, jasangarritasuna, berdintasuna, etab.).

IRAKASLEAK: INPLIKAZIO HANDIKO PROFILAK

Ikastetxeen barruan HGHEarekin inplikatutako irakasleen profilari dagokionez, azpimarragarria da elkarrizketan parte hartu duten irakasle askok esperientzia luzea dutela irakaskuntza, baina badaude ibilbidearen hasierako fasean sartu diren irakasleak ere. Irakaskuntza-funtziora sartzeko titulazioen jatorria, espezializazioko ezagutza-arloak eta ikasketa-planetan landutako materiak askotarikoak dira.

Elkarrizketetan zehar, irakasle guztiek inplikazio-maila handia erakutsi dute lanean, eta erreferentzia egiten diote lanbidearen bokazioari. Hainbat pertsonak bereganatu dituzte erantzukizun handiko lanpostuak ikastetxean (batzorde edo arloen koordinazioak, plan estrategikoen kudeaketa edo zuzendaritza-taldeak).

Irakasle horiek aitortu dute lotura pertsonala dutela HGHEarekin, eta bokazio soziala dute. Horrez gain, batzuek nazioarteko lankidetzan esperientzia izan dute tokian bertan. Guztiek profil aktiboa dute komunitatearekiko harremanetan, eta proaktiboak dira etengabeko prestakuntzan.

Irakasle askok arlo sozialeko kezka pertsonalekin lotzen dute HGHEarekiko atxikipena, eta askotan baita hirugarren sektoreko erakundeetako partaidetza eta militantziarekin ere. 8 irakaslek jaso dute nazioarteko lankidetzako prestakuntza, eta esperientziaren batean parte hartu dute tokian bertan.

Gainera, elkarrizketatutako irakasleen herenak gaur egun dauden ikastetxean edo aurreko batean dagoeneko abian jarri zituzten esperientzien bitartez hasi zuten HGHEarekiko lotura. Alternatibak bilatzeko ere egiten dute haien jardun profesionalean, eta erantzuna irakasle eta ikastetxeen sareetan topatzen dute, kanpoko erakundeekin batera.

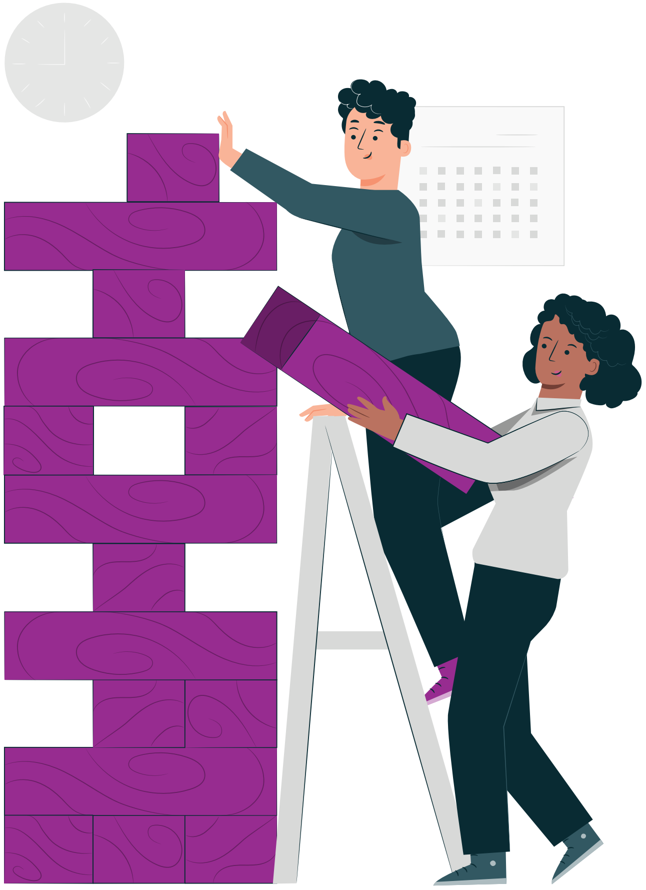

HGHEaren ESPARRUKO HEZKUNTZA-JARDUERAK GARATZEA

Aztertutako praktiketan, HGHEarekin lotutako jarduera sorta zabala identifikatu da (nahiz eta ez zaien beti horrela deitzen), izaera puntuala dutenetatik hasi eta hezkuntzako berrikuntza-proiektuetan integratzen direnetara arte; ikastetxean sartzen dira, eta azter daitezke hainbat aldagai erreferentzia gisa hartuta.

Lehenengoa ikastetxeko integrazio-maila da. Kasu guztiek sartu dute HGHE euren proiektuan, eta ikasturte bakoitzaren hezkuntza-prozesuen parte da. Batzuek ikastetxe osoa inplikatzen duten ekintza puntualak proposatzen dituzte (egun garrantzitsuak, astea edo jarduera tematikoak), eta horiek aukera ematen dute ikastetxeetan zeharkakotasun-dinamikak abiarazteko, partaide bakoitzean arrastoa uzteko eta talde-nortasuna indartzeko. Beste joera bat hainbat arlotako proposamenetan islatzen da, non irakasle bakoitzak edo talde txikiek ikasgelako lana ekimen partikular batekin lotzen duten. Azkenik, gutxi batzuek euren hezkuntza-prozesuetako aldaketa sakon eta konplexuekin lotu dute HGHE. Zehazki, identifikatutako ikastetxeek hezkidetza-plan bat edo berdintasun-plan bat dute, hau da, estrategia bat dute hezkidetza txertatzeko edo zeharkako genero-ikuspegia sartzeko eduki didaktikoetan eta barne-funtzionamenduan. Azken urteetan, autonomia-erkidego batzuetako legegintzak abian jarri ditu baliabideak ikastetxeetan mota horretako planak sustatzeko, eta horiek sustatu eta jarraipena egiteko arduradunak ere izendatu dituzte. Gainera, beste ikastetxe batzuetan, ingurumen-jasangarritasunarekin lotutako ekintzak garatzeko egitura espezifikoak hauteman dira, “ingurumen-batzorde” izenekoak.

Azken finean, jarduera horien garapenak lotura du ikastetxeak gaietan eta planifikazioan egitura-aldaketak egiteko duen gaitasunarekin.

Bigarren aldagaiak zerikusia du HGHEaren ikuspegi eta metodologiekin egindako jarduerek eskolako curriculumarekin duten loturarekin. Alde batetik, ikastetxe askok modu egonkor eta periodikoan egiten dute lan, ikastetxearen eta irakasleen laguntzarekin, baina irakastorduetatik eta ikasgelaren planifikaziotik kanpo[3] .

Beste ikastetxe batzuek jarduerak eta proiektuak proposatzen dituzte ikastaroan zehar, gutxi gorabehera denboran zehar, gai zehatzetan zentratuta, eta horietatik abiatuta irakasleen, ikasleen eta batzuetan komunitatearen zati bat inplikatzen da. Batzuek erakunde sozialen proiektu tematikoetan, berrikuntza-proiektuetan edo inguruko behar eta aukeren hautematean dute jatorria. Beste batzuk, berriz, gaietan, proiektu bidezko lanetan (ABP) edo Ikaskuntza eta Zerbitzuko ekimenetan (ApS)

3 Proposamen askok lotura dute Entreculturasen Gazteen Sare Solidario bat sortzearekin (8 ikastetxe). Ikasle boluntarioen taldeetan oinarritzen dira; irakasle-talde baten laguntza dute, eta egitura paralelo batean egiten dute lan, curriculum-garapenaren euskarri gisa.

daude sartuta. Ikastetxe batzuetan proiektu horiek garrantzi handiagoa dute, eta ikastetxe osoa inplikatu nahi dute[4] .

Ikastetxe batzuek erreferentzia egin diote ikasgelako lan nagusiari, planifikazioan erregistratu ez diren eta beraz ikusten ez diren ekimenak agerian jartzeko. Alde horretatik, elkarrekiko planifikazioaren falta sumatzen da, talde-lanaren eta komunikazioaren bidez.

Hirugarren aldagaia autonomia-maila da irakasleek jarduerak diseinatu eta ezartzeari dagokionez. Aldarrikapen argia daukate erabakiak hartzeari eta HGHEaren jarduerak planifikatzeari buruz, testuingurura egokituta, eta aldi berean irekita daude esku hartzeko proposamenei eta ikastetxeetatik kanpoko erakundeek prestatutako materialei begira.

Kontuan hartzeko laugarren aldagaia ikasleen inplikazio- eta autonomia-maila da HGHEaren jardueren garapenean. Hezkuntza-maila handienetan, ikasleei marjina handiagoa ematen zaie ekintzen diseinu eta ezarpenean. Inplikazio horrek barne hartzen ditu irakasleek antolatutako jardueretako parte-hartzea (kasu gehienetan), planifikatzea eta erabakiak hartzea.

Aztertu den beste kontu bat tokiko dimentsioaren eta globalaren arteko oreka da. Ikastetxe gehienek bi esferetako esku-hartzeak aktibatzen dituzte; hala ere, ekintzak gutxik bateratzen dituzte eta jartzen dute agerian lotura hori. Globala nazioartekotzearekin eta herrialde txiroetako esperientziekin identifikatzen da. Genero-berdintasunaren eta ingurumenaren gaiak ohikoak dira tokikoaren eta globalaren arteko oreka lortzeko.

Egindako analisian HGHEaren jarduera eta proiektu guzti horiek sartzeko behar handia hauteman da. Alde batetik, irakasleen arabera, nahiz eta ikastetxearen dokumentuetan sartzen diren, agerian jarri behar dira eta gehiago artikulatu behar dira elkarren artean. Gainera, horretarako konpromiso espezifikoak eskatzen dituzte. Horren harira, egindako ahaleginak aitortzea bilatzen dute, lorpen txikiak irabazteko: denbora-tarteak ordutegietan, biltzeko espazio fisiko bat edo ikastetxearen planifikazioan sartzea.

[4] 7 ikastetxe aldaketa sakonen prozesuan daude hezkuntza-proiektuan. 2 ikastetxek lortu dute talde-lana finkatzea, inplikazio sozialarekin. 9 ikastetxek erreferentzia egin diote Proiektuetan Oinarritutako Ikaskuntzari (ABP). ApS aplikatzen duten 12 ikastetxeetatik 4k ikasle guztientzako nahitaezko gai edo metodologia gisa sartu dute, DBHn edo Batxilergoan.

HGHEaren LAN-ARLOAK IKASTETXEETAN

Ingurumen-jasangarritasuna da ikastetxeetan presentzia handiena duen HGHEaren arloa. Gai zehatzak askotarikoak dira: energia berriztagarriak, klima-aldaketa, hondakinen murrizketa, birziklapena, bidezko merkataritza eta kontsumo arduratsua, besteak beste. Horretarako, abian jartzen dira zaborra biltzeko kanpainak, mugikorren bilketa, ingurumen-zentroetarako bisitak eta sentsibilizazio-jarduerak oroitzapenezko egunetan. Auzoko erakunde sozialek eskola-testuinguruan parte hartzea estrategikoa da gai horrekin lotutako lana txertatzeko.

Dimentsio horren presentzia azaldu daiteke, alde batetik, Eskolako Agenda 21 delakoaren sustapenarekin, hau da, duela urte batzuk ingurumen-jasangarritasunarekin lotuta sortu zen hezkuntza-programa bat; eta, bestetik, administrazioak egiten ari diren sustapen politikoarekin (bai erkidegokoak, bai probintziakoak eta bai tokikoak), klima-aldaketaren eta ingurumen-degradazioaren eraginak arintzeko.

Genero-berdintasuna da ingurumen-jasangarritasunaren ondoren gehien lantzen den dimentsioa. Hezkuntza-erakunde horietan, berdintasuna hainbat gairekin jorratzen da, besteak beste genero-indarkeriaren aurkako borroka, parte-hartzea, botere-harremanak, ahalduntzea, emakumeek zientziari, historiari eta kulturari egindako ekarpenak ikusaraztea, segurtasuna (jazarpena edo ziberjazarpena) eta heziketa emozionala. Ikastetxeetako batean, gainera, interdependentzia eta ekodependentzia gaiak ere sartu dira. Nahiz eta esperientzia zehatza izan, baiezta daiteke ikuspegi berriak ari direla sartzen, adibidez bizitzaren jasangarritasunaren ikuspegi feminista.

Ikastetxe batzuek belaunaldi arteko esperientziak txertatzen dituzte euren ekimenetan, adinekoen zentroekiko edo gizarte-bazterketa arriskuan dauden kolektiboak artatzen dituzten zentroekiko lankidetzaren bidez. Zehazki, esperientzia horiek inplikatutako pertsona guztientzat onuragarriak diren jarduerak sustatzen dituzten esperientziak dira, baita elkarrekiko lankidetza-prozesuak eta interdependentzia ere. Mota horretako programak genero-ikuspegiaren barruan sartzen dira, elkar zaintzea baitakarte, eta, modu zuzen eta atseginean, bat datoz bizitzaren jasangarritasunaren ikuspegi ekofeministarekin. Ikuspegi horrek giza bizitzaren, norbere buruaren eta besteen zainketaren eta naturaren interdependentziaren alde egiten du.

Bestalde, genero-berdintasuna edo ingurumen-jasangarritasuna baino presentzia txikiagoarekin, kulturartekotasunaren gaia ere identifikatzen da. Izan ere, gaur egun, migrazio-fenomenoa Espainiako estatuan finkatutako errealitate bat da. Alde horretatik, gogorarazi behar da duela hamarkada bat migrazioa fenomeno berria zela ia, eta, ondorioz, ikastetxeetan ikasgelako kultura-aniztasuna kudeatzeko gako eta tresnak eskatzen hasi ziren.

Ikerketa-prozesuan aztertutako dokumentazioari dagokionez, badirudi ikastetxeetan aniztasunaren kudeaketa inklusioaren kontzeptu zabalenarekin jorratzen dela, eta horrek aukera ematen du arreta hainbat aniztasunetan jartzeko: kulturala, funtzionala, sexuala, generoarena, etab. Beraz, kulturartekotasunak elementu nagusi izateari utzi dio ikastetxeen lanean, eta aniztasuna osatzen duten beste elementu batzuetan integratu da, adibidez inklusioan, bizikidetzan eta gatazken ebazpenean. Gainera, gai espezifikoak lantzen jarraitzen dute, besteak beste xenofobiaren aurkako borroka edo errefuxiatuen errealitatea.

Azkenik, ikerketari esker, baiezta dezakegu HGHEarekin lotutako arlo guztietatik giza eskubideena dela gutxien lantzen dena. Nahiz eta ikusi den gai hori sartuta dagoela curriculumean edo ikasgairen bateko eduki gisa lantzen dela, ez da topatu eskubideen ikuspegi argia duen esperientzia esanguratsurik.

Azken finean, ikastetxeetan jorratzen diren gaiak bakerako hezkuntza, hiritartasun aktibo eta globala, txirotasuna, gizarte-bazterketa, gazteen bazterketa, hezkuntza jasotzeko eskubidea eta haurren eskubideak dira.

CURRICULUMA ETA HGHE

HGHE ikastetxeetan sartzeko elementuei buruzko ikerketa gidatu zuen bigarren galderari dagokionez, zalantza bat sortu zen: nahitaezko curriculuma elementu lagungarria zen ala oztopo bat?

Kontsultatutako ikastetxe eta irakasleen ustez, curriculuma ez da oztopo bat, baizik eta ahalbidetzen duen elementu bat. Uste dute HGHE ez ezartzea ezjakintasunean, testu arautzaileen interpretazio okerrean, curriculuma eta edukiak asimilatzean edo testu-liburua curriculumaren agindu-emailetzat jotzean oinarritzen dela. Hala ere, baditu ahulezia batzuk, adibidez, curriculum zabalegia hezkuntza-maila eta ikasturteen arabera, eduki gehiegi, errealitaterako, ikasleen beharretarako eta testuingururako egokitzapen-maila txikia eta zehaztasun txikia herritartasunari eta balioetan oinarritutako hezkuntzari dagokienez.

Ikastetxeak eta irakasleak bat datoz HGHEaren erreferentzia-esparruaren zabaltasunarekin, eta horrek errazten du gaien arteko loturak egitea, baita ikasketa-planeko edozein arlo edo ikasgairekin ere. Irakasleen gaitasuna dute HGHE ikasketa-planeko arlo eta ikasgaiekin lotzeko, baina tutoretzarentzat gordetako espazioa da gehien errepikatzen denetako bat, eta hartatik abiatuta ekintza puntualak lotzen dira beste ikasgai batzuekin.

Arlo, ikasgai eta proiektuen arteko artikulazioa lortzeko, aintzat hartu behar dira irakasleek prestakuntza-proposamenak sortu ahal izateko baldintzak, eta proposamen horiek garrantzitsuak, eraldatzaileak eta kalitatezkoak izatea. Alde horretatik, funtsezkoa da irakasleek planifikazio zainduak, testuingurukoak, curriculumarekin artikulatuak eta ikasleen urteetako aurrerapenarekin koherenteak garatzeko dituzten benetako denbora eta espazioak aztertzea. Hala ere, hezkuntza-prozesuan administrazio-atalak eta burokratizazioak eragin negatiboa izan ohi dute ekimen horietan.

Analisiarekin bat, ikastetxearen barruko eta komunitatearekiko artikulazioek aukera ematen dute HGHEan oinarritutako hezkuntza-praktikak garatzeko; izan ere, metodologia pedagogiko aktiboak sustatzen dituzte, konpetentzia akademiko eta sozioemozionalak garatzen dituzte eta herritar kritikoak, arduratsuak eta globalak lortzeko balioak sustatzen dituzte.

HGHEan oinarritutako ikaskuntzak finkatzeko tresna bat ebaluazioa da. Elementu berezi horrek hezkuntza-prozesuen ebazpen- eta integrazio-mailari buruzko informazioa ematen du, eta, zehazki, konpetentzien garapenera bideratutako ebaluazioak.

KANPOKO ERAKUNDEEKIKO HARREMANA

Ikastetxe guztiak ari dira lankidetzan kanpoko erakundeekin[5]: GKEak, auzoko elkarteak edo administrazio publikoen erakundeak. Gainera, ohikoa da lankidetzan aritzea beste erakunde batzuekin, adibidez, adinekoekin egoitzekin, jantoki sozialekin, enpresekin edo ekonomia sozialeko kooperatibekin. Irakasleek honako hau baloratzen dute kanpoko erakundeekiko harremanei begira:

- Denboran zehar iraun duten programek barne hartzen dituzte, kasu askotan, irakasleen prestakuntza eta HGHEaren proiektuekin laguntzea ikastetxean.
- Erakundeek eskainitako material eta jarduerek balorazio ona dute gaiengatik, materialen kalitateagatik, metodologiengatik eta ikasleak motibatzeko gaitasunagatik.
- Ekintzak garatzea ikastetxetik gertuko tokiko elkarteekin lankidetzan: horrek eragin positiboa du komunitatean. Ekintza horiek laguntzen dute ikastetxeak ikusarazteko eta haiei nortasuna emateko ehun sozialaren barruan. Gainera, ikasleak integratzen ditu eta euren ingurumena eta bertan duten rola ulertzen laguntzen die.

Gazteen Sare Solidarioa (Entreculturas) eta Hiritartasun Globalerako Hezitzaileen Sarea (Oxfam Intermón) bezalako ekimenek aukera ematen dute sareko lana finkatzeko, eta irakasleen eta ikasleen ahalduntzea sustatzen dute. Ikastetxe batek eskatzen duen formaltasuna gainditzen duten egituratu gabeko espazio askeak dira, eta hasieran kontzientzia hartzea indartzen dute, beharrezkoa baita eraldaketa sozialeko prozesuetan aurrera egiteko.

Kontuan hartu beharreko kontu bat ikastetxe bakoitzak urtero jasotzen duen proiektu eta ekimenen eskaintza masiboa da, bai erakundeen eta bai administrazio publikoen eskutik. Alde batetik, ikastetxearen dinamikak eta ikasleen ikaskuntzak aberasteko aukerak dira, baina, bestetik, proposamen gehienen behin-behinekotasunak eta prozesuen ezinbesteko eguneraketak eragin dezakete ikastetxe batean hainbat ekimen egotea, eta horrek arreta eta ahaleginak zati ditzake.

[5] Elkarrizketatutako ikastetxe guztiek kanpoko lankidetzak dituzte ikerketaren erakunde sustatzaileekin: 12 kasuk lotura dute Entreculturasekin Gazteen Sarearen eta lankidetza egonkorren bidez; 7 ikastetxek Oxfam Intermón erakundearen Munduak elkarlotuz proiektuarekiko eta Hiritartasun Globalerako Hezitzaileen Sarearekiko lankidetza aipatu dute; 3 InteReden Ikastetxeen Sarean daude; beste 3 Nafarroako Eskola Solidarioen kide dira eta Alboanekin egiten dute lan; eta azken 4ek erreferentzia egin diote erakunde honekiko lankidetzari.

OSASUN-LARRIALDIA

Ikastetxeetan, pandemiak eragina izan du HGHEaren jardueren erritmoan. Irakasle gehienek adierazi dute egoera horren ondorioz HGHEaren jardueren erritmoa jaitsi dutela. Gainera, lankidetzaren eta metodologia parte-hartzaileen murrizketa identifikatu da. Bizitako egoeraren ondorioz, irakasleen azpimarratu dute beharrezkoa dela ikasleen arlo sozioemozionala lantzea.

Nahiz eta pandemia tokikoaren eta globalaren arteko konexioaren adibidea argia izan den, ikastetxe gutxik baliatu dute pandemia harreman global horretan zentratutako jarduerak lantzeko. Hala ere, oro har ikusi da diziplinarteko lan-aukera bat eta proiektu zabalak sortzeko aukera bat, ikuspegi kritikoarekin eta tokikoa-globala dimentsioarekin.

ONDORIOAK

HGHE edozein ikastetxetan gara daiteke, ezaugarrien heterogeneotasun zabala hauteman baita hura ezarri duten ikastetxeetan. Adibidez, aukera gisa baloratzen da auzo edo eremu sozioekonomiko konplexuetako ikastetxeetan, zaurgarritasun-egoeran dauden familiekin, integrazio aktiboaren alde egiten baitu komunitatearen ehun sozialean. Integrazio horren emaitza dira ikastetxearen balorazio hobea eta ikasleen integrazio hobea; gainera, hobeto ulertzen dute euren ingurunea.

Zuzendaritza-taldeak garrantzitsuak dira HGHEaren proiektuak eta jarduerak sartzeko, nahiz eta gero irakasle boluntarioak edo egitura bat arduratzen diren haien garatzeaz; izan ere, tresna erabilgarria da aldaketa-prozesuetan eta ikastetxearen hobekuntza integralera bideratutako hezkuntza-proposamenen eraikuntza eta ezarpenean.

Irakasleei dagokienez, funtsezko eragileak dira HGHE ikastetxean ezartzeko; hala ere, haien lanaren izaera ikusezina eta ikastetxeen barruan HGHEaren jarduera eta proiektuak sustatzeak batzuetan eragiten duen gainkarga (curriculuma egokitzea, lan-ordutegitik kanpo egindako orduak eta prestakuntza pertsonala, besteak beste) zaindu behar dira.

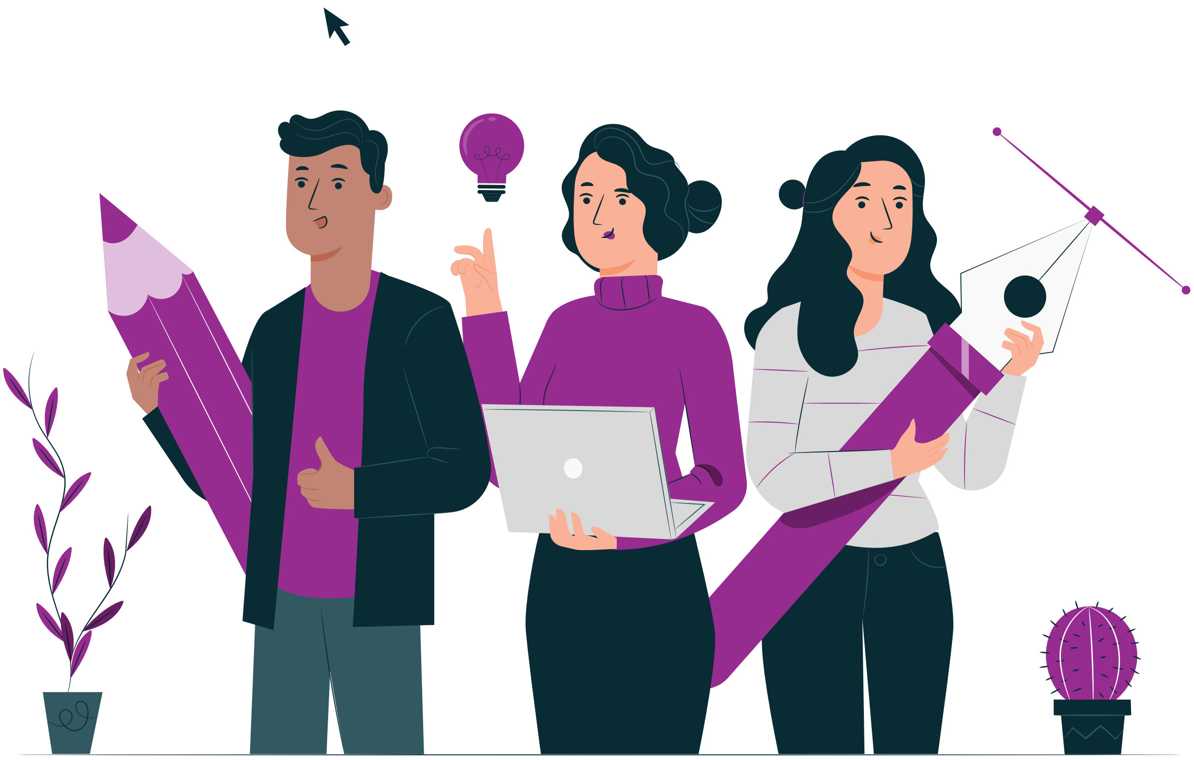

Hauek dira irakasleen ezaugarri nagusiak:

Titulazioen eta ezagutza-arloen aniztasuna, baita ikastetxeko ibilbidea ere.	**Ikastetxearekiko inplikazio handia eta lanbidearen bokaziozko bizipena.**	**HGHE hezkuntza-funtzioaren zatitzat jotzen du.**
Sozialarekiko bokazioarekin. Askotan, boluntariotza-esperientziekin (nazionala eta nazioartekoa).	**Profil aktiboarekin komunitatearekiko harremanean.**	**Etengabeko prestakuntza eta inplikatzen jarraitzea.**

Jarduera eta proiektuei dagokienez, aintzat hartu behar da ikastetxe bakoitzean izen desberdina dutela, baina kontzeptuaren azpian dagoen hezkuntza-esparrua eta -proposamena onartzen direla.

Aztertutako esperientzia heterogeneoek, eragozpena izatetik urrun, agerian jartzen dituzte HGHEak hainbat testuingurutara egokitzeko eta prozesu kontrolatu eta progresiboagoak garatzeko ematen dituen aukerak.

Jardueren kategoriak lotura du ikastetxeak gaietan eta planifikazioan egitura-aldaketak egiteko duen gaitasunarekin.

HGHEarekin lotutako proposamen asko irakasle sustatzaileen mende daude, eta horrek gainkarga-sentipena eta nekatzeko eta esperientziak amaitzeko arrisku handia eragiten ditu. Beharrezkoa da ekintzak ikusaraztea, aitortzea eta curriculumarekiko eta ikastetxearen hezkuntza-ekintzarekiko artikulazioa handitzea.

Ikasleen parte-hartze boluntarioak kontsiderazio bikoitza pizten du, eta hori kontuan hartu behar da lortu nahi den helburuaren arabera. Alde batetik, eskola-ordutegitik kanpoko ekimen boluntarioek eragin handia dute partaide bakoitzean; izan ere, talde txikitan egiten dira, erraz kontrola daitekeen prozesu baten bidez. Gainera, partaideek, kontzienteki, haien denbora eta inplikazioa erabiltzen dituzte. Bestalde, curriculuma zehazteko ekimenak eta irakastorduetan boluntariotza edo ApS espazioak sartzen dituzten hezkuntza-prozesuak lagungarriak dira HGHEaren aldeko testuinguruak sortzeko. Gainera, esperientzia horietan ikasle guztiek hartzen dute parte.

Ekintza eta proiektuen barruan ez dago orekarik tokiko dimentsioaren eta globalaren artean. Ekintza gehienek tokikoa azpimarratzen dute, adierazgarriagoa baita ikasleentzat, baina HGHEaren esanahia lausotzen dute.

Ikerketan egindako analisian gehien azpimarratzen den elementuetako bat zera da, eskola-curriculuma ez dela baldintzatzaile galarazlea HGHEaren jarduerak egiteko. Konpetentzien araberako curriculum-ikuspegia ikuspuntu horretako lana errazten du, nahiz eta irakasleen adierazi duten arazoak dituztela planifikazioarekin eta abian jartzearekin. Arlo horretan oraindik marjina handia dago konpetentzien eta ikaskuntza-emaitzen esparru bat ezartzen jarraitzeko, HGHEarekin koherenteagoa izango dena curriculum-edukietan oinarritutako egungo sistema baino.

Gaur egun, HGHEarekin lotutako proposamenak ezartzeak ikastetxeak eta irakasleak inplikatzen ditu, eta denbora asko behar izaten dute haiek planifikatu, antolatu eta programatzeko. Gainera, haien edukiak, konpetentziak eta proposamenak ez dira jasotzen, adibidez, testu-liburuetan. Hezkuntza-prozesuen burokratizazioa eta administrazio-atala ere oztopotzat jotzen dira, ikastetxearen barruan proiektu eta proposamen berriak egiteak dakartzan kudeaketa eta dokumentuengatik.

Alde horretatik, ikastetxeek eta irakasleen hezkuntza-prozesu bat diseinatzeko konpetentziak eta espezializazioa aldarrikatzen dituzte, baita HGHE ikasketa-planaren arlo eta ikasgaietan sartzeko gaitasuna ere. Horretarako, lagungarriak izango dira HGHE jasoko duen irakasleen hasierako prestakuntza eta ikasgelan sartzeko perspektiba zabala.

Ikastetxeek parte hartzeko proiektuen eskaintza handiegia jasotzen dute, bai erakundeen eta bai administrazioaren eskutik, eta horietako askok ez dute denbora zehar iraun dezakeen planifikazio bat. Ikastetxeek proposamen gehiegitara atxikitzeko joera dute, prozesu integratuak garatu ordez; ondorioz, ahaleginak zatitzen dira eta emaitzak ahultzen dira.

Amaitzeko, ikastetxeen eta beste eragile batzuen arteko harremanei dagokienez, erakundeekiko lankidetza funtsezkotzat jotzen da. Izan ere, ikastetxeek deskribatutako jarduera gehienak haien laguntzarekin jarri dira abian. Harrera ona egiten diete erakundeek egindako esku-hartze proposamenei eta materialei, eta bi kontuak, gainera, etengabeko prestakuntzarekin identifikatzen dituzte.

GOMENDIOAK
Arloa: Ikastetxeak

01 HGHE sartzea ikastetxeetako kudeaketa- eta programazio-prozesuetan

1. HGHE barne hartuko duten prozesu eraldatzaileak planifikatzea, ardatz nagusi batetik abiatuta, esate baterako ikastetxearen hezkuntza-proiektua izatea.

2. Zuzendaritza-taldeetan prozesu horien lidergoa sustatzea. Horrela, HGHE ikastetxeetako aldaketa eta hobekuntza integralen parte izan daiteke.

3. Ikasturtearen planifikazioa azpimarratzea eta HGHE lotzea metodologia aktibo eta parte-hartzaileen ezarpenarekin, adibidez IZS (Ikasketa eta zerbitzu solidarioa) eta POI (Proiektuetan Oinarritutako Ikaskuntza). Irakasleen lan horretan laguntzeak HGHEarekin lotutako berrikuntza-prozesuak sustatzea ekar dezake.

4. HGHEko esperientzia eta praktika berezien mapa bat sortzea, ahaleginak aitortzen laguntzeko, talde-lana sustatzeko eta irakasleek ikasteko iturria izateko.

5. Tokiko errealitatea errealitate globalarekin lotuko duten hezkuntza-materialak sortu eta hautatzea, ingurunea hobeto ulertzeko.

GOMENDIOAK

Arloa: Ikastetxeak

02 HGHE sartzera bideratutako irakaskuntza-konpetentzien garapenaren alde egitea

6. HGHEaren esperientzia praktikoak eta bizipenak sustatzea irakasleen artean. Sentsibilizazioa funtsezkoa da HGHEaren ikuspegiak sartzeko. Alde horretatik, garrantzitsua da prestakuntza- eta sentsibilizazio-instantziak irakasleen profil eta beharretara egokitzea. Konpetentzien arloan, HGHE lantzeko aukera bat da.

7. Irakasle eta zuzendaritza-taldeentzako prestakuntza-prozesuak indartzea, alde batetik, HGHE lantzen duten irakasleei zuzendutakoak bereiziz, eta, bestetik, oraindik ikuspegi horiek sartu ez dituzten irakasleei zuzendutakoak.

8. Irakaskuntzan sartu diren irakasle berrientzako laguntza-prozesuak planifkatzea, HGHE lantzeko eta eredu zaharrak ez erreproduzitzeko.

9. Klaustroen prestakuntzan hainbat gairen gaitasun bideratzailea baliatzea, besteak beste genero-berdintasunarena, giza eskubideena, kultura-aniztasunarena, justizia sozialarena eta ingurumen-jasangarritasunarena, tokiko dimentsioa eta globala orekatzeko.

10. Konpetentzien araberako planifikazio- eta garapen-prozesua oraindik ez da errotu irakasleen artean. Arlo horretako beharrezko prestakuntza HGHE lantzeko aukera bat izan daiteke.

11. Osasun-larrialdiaren jatorria eta ondorioak sentsibilizatzeko eta lan-ildo berriak irekitzeko aukera bat izan daitezke, bereziki erronka global handiak ulertzera eta metodologia aktiboak sustatuko dituzten hezkuntza-prozesuak garatzera bideratutakoak (prozedura tradizionaletara itzuli ordez).

GOMENDIOAK

Arloa: Ikastetxeak

03 Curriculuma diseinatzeko eta HGHE sartzeko aukerak baliatzea

12. Ikasgelaren programazio orokorraren curriculumean sartuko diren kanpoko prestakuntza-proposamenak lehenestea, epe ertain eta luzean lan egiteko. Prozesuen iraupena funtsezko aldagaia da lorpenen ikusgarritasunari begira.

13. "Ez oztopatu" edo "ez mugatzetik" harago, lege-esparru bat hezkuntza-praktika eraldatzaileak ahalbidetuko dituzten ikuspegien integrazioaren sustatzaile gisa eraiki behar da, ikasleak eta komunitatea hobeto garatzeko.

14. Autonomia-erkidegoek marjina handia dute HGHEaren ikuspegiak barne hartuko dituzten hezkuntza-proposamenak zehaztu eta sortzeko; izan ere, zeharkakoak eta bateragarriak dira erkidegoetako curriculum-esparruekiko.

15. LOMLOE legearen curriculum-esparrua baliatzea HGHEari dagokionez.

16. Curriculum-esparrua Ikaskuntza eta Zerbitzua eta Proiektuetan Oinarritutako Ikaskuntza bezalako metodologiekin lotzea aukera bat da. Mota horretako metodologiek tokikoaren eta globalaren arteko konexioen eta kontzientziaren alde egiten dute, eta pentsamendu kritikoa eta talde-lana bezalako konpetentziak eta trebetasunak eta elkartasuna eta zaintza bezalako jarrerak garatzen dituzte.

17. Irakasleek parte hartzeko espazioak sustatzea jabetze kulturalaren prozesuetan. Horrek eragin positiboa izan dezake irakaskuntzaren planteamenduan, baita hezkuntza-materialaren prestaketan ere.

GOMENDIOAK

Arloa: Ikastetxeak

04 Erakunde sozial eta ikastetxeen arteko harremana eta beste eragile batzuekiko artikulazioa indartzea

18. Koordinazio-mekanismoak sortzea ikastetxeetan zuzenean edo zeharka jarduten duten eragileen artean. Badaude GKE-en, administrazioen eta ikastetxeen arloko lankidetza-aurrekariak, eta inspirazio-iturri izan daitezke.

19. Erakunde sozialek hezkuntza formalean HGHE sartzeko egiten ituzten ahaleginak ehun sozialaren beste ekimen batzuekin lerrokatzea, ikasleek parte hartu ahal izateko.

20. Premiazko eta garrantzi handiko gaiei buruzko proposamen didaktiko nagusiak egitea sustatzea. Irakasle berrientzat hasteko modu ona da.

21. HGHEarekin lotutako aniztasun terminologikoa ez izatea oztopo bat hezkuntza formalean garatzeko.

HIRITARTASUN GLOBALERAKO HEZKUNTZA ERALDATZAILEA IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAN

ETENGABEKO PRESTAKUNTZAREN TESTUINGURUA

HGHEak irakasleen etengabeko prestakuntzan duen presentziaren analisiak, hezkuntza-eskumenak dituzten administrazio publikoek proposatuta, gure testuinguruan 4.7 xedea lortzeko egiten ari diren ahaleginak irudikatzen laguntzen digu, baita lanean ari diren irakasleak esparru horretan garatzen ari diren edo garatu behar dituzten konpetentziak ere.

Etengabeko prestakuntza eskubidetzat jotzen da, eta administrazio publikoek bermatu behar dute; horrez gain, irakasleen betebehartzat ere jotzen da, eta, beraz, irakasleen erantzukizuna da. HGHEak duen presentzia nolakoa eta zein neurritakoa den ikusteak informazio garrantzitsua ematen digu balizko hutsuneak identifikatzeko eta hura sartzeko gomendioak egiteko. Horrela, irakasleek hura euren hezkuntza-praktikan sartzeko beharrezko tresnak, denborak, prestakuntza eta laguntza izango dituzte.

Ikerketan zehar, azterketarako erreferentzia gisa hartu diren 9 autonomia-erkidegoetako prestakuntza-zerbitzuetan eskuragarri dagoen dokumentazioa berrikusi da, eta 7 elkarrizketa egin dira, bost hezkuntza-zerbitzuei, bat Gaztela eta Leoneko Juntaren Nazioarteko Lankidetza zerbitzuari eta beste bat Hezkuntza eta Lanbide Heziketa Ministerioaren Lurralde Lankidetza eta Hezkuntza Berrikuntzako Zuzendariordetza Nagusiari (SGCTIE). Elkarrizketetan guztia 15 pertsonak hartu dute parte, horietatik 10 emakumeak.

15
PERTSONA

7
ELKARRIZKETA

9
AUTONOMIA-
ERKIDEGO

Analisia honela antolatu da:

01	02	03
NORK EGITEN DITU IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZARAKO PROPOSAMENAK	ZEIN NEURRITAN DAGO SARTUTA HGHE PRESTAKUNTZA-LEHENTASUNETAN	PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENEN EZAUGARRIAK

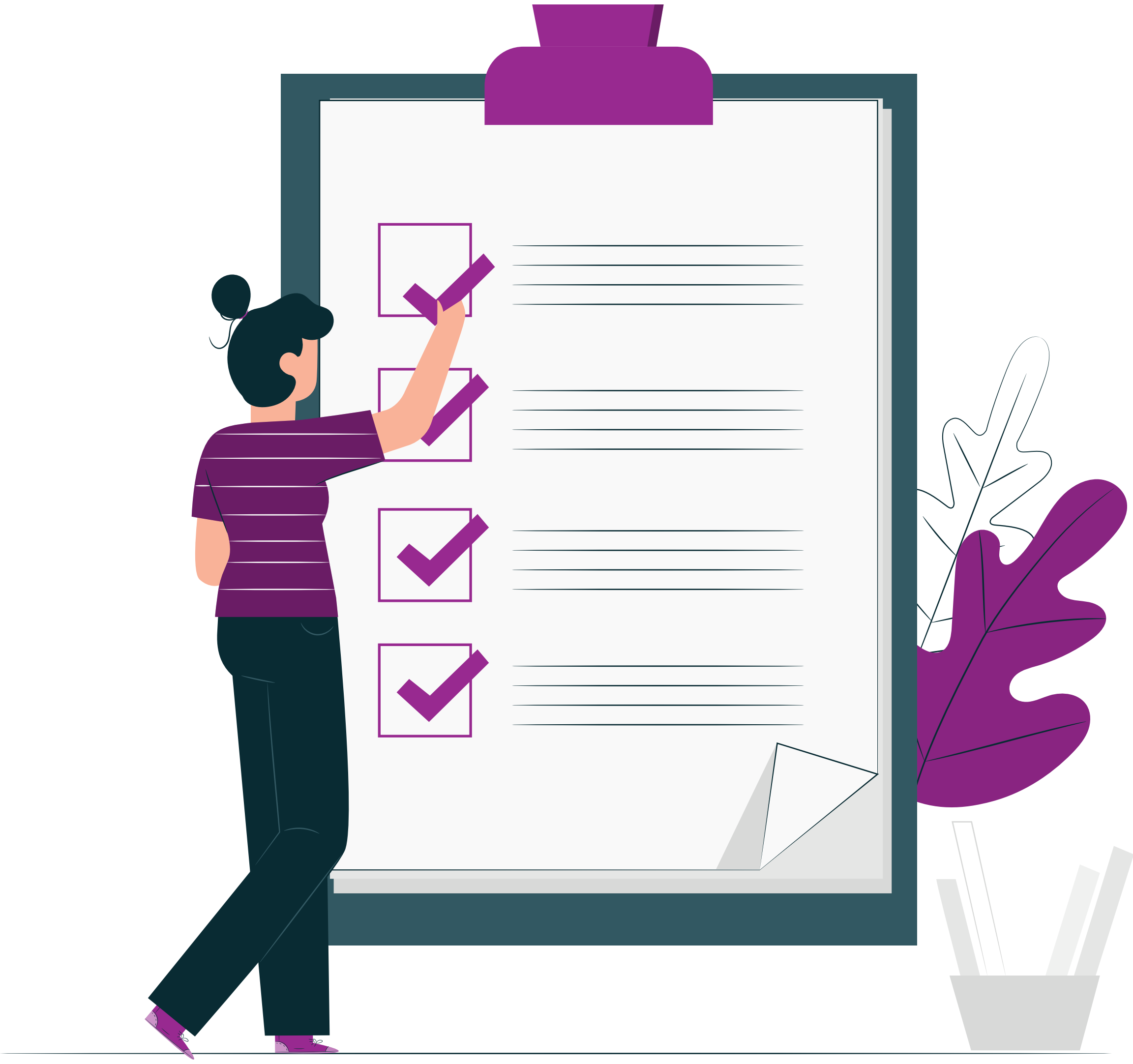

ANALISIAREN ORIENTAZIO-GALDERAK

01. GALDERA

HGHE sartuta dago erkidegoetako hezkuntza-administrazioek diseinatutako irakaskuntza-prestakuntzaren proposamenetan?

02. GALDERA

HGHEarekin lotutako gai edo metodologiak sartu dira irakaskuntza-prestakuntzaren proposamen horietan?

03. GALDERA

Zein ezaugarri (iraupena, formatua, metodologia) dituzte arlo horietan diseinatu edo sustatutako eta HGHEari buruzko irakaskuntza-prestakuntzaren proposamenek?

04. GALDERA

Eragileen arteko koordinazio-esperientziak daude (administrazio publikoen sailak, erakunde sozialak, beste mota batzuetako eragileak, etab.) HGHEari buruzko irakaskuntza-prestakuntzaren proposamenak diseinatzeko?

05. GALDERA

Erkidegoetako hezkuntza-administrazioek sustatutako eta HGHEari buruzko irakaskuntza-prestakuntzaren proposamenak daude, eta horien ezaugarriengatik erreferenteak izan daitezke antzeko proposamenak abian jartzeko?

06. GALDERA

GGKE-ek zein gomendio egin ahal dizkie hezkuntza-administrazioei HGHE sartzeko irakaskuntza-prestakuntzaren proposamenetan?

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

rediE-ren arabera, irakasleen etengabeko prestakuntza "haien prestakuntza zientifikoa, teknikoa, didaktikoa eta profesionala hobetzera bideratutako prestakuntza-jardueren multzoa da. Bat etorri behar du zientzia eta didaktika espezifikoen bilakaerarekin, eta metodologiarekin, aniztasunaren arretarekin, informazioaren era komunikazioaren teknologiekin eta atzerriko hizkuntzetako prestakuntzarekin lotutako ezagutzak eskaini behar ditu". (rediE Eurydice España eta rediE, 2019). Badago termino paralelo bat, Etengabeko Garapen Profesionala (DPC), eta honela definitzen da: irakasleek ibilbide profesionalean zehar egiten duten etengabeko prestakuntza, aukera ematen diena euren ezagutza, trebetasun eta jarrerak zabaldu, garatu eta eguneratzeko. Formala edo informala izan daiteke, eta barne har ditzake gai jakinei buruzko prestakuntza edo prestakuntza pedagogikoa. Hainbat formatutan eskaintzen da: ikastarotan, mintegitan, berdinen arteko behaketan eta irakasle-sareen laguntzaren bidez. (Europako Batzordea/EACEA/Eurydice, 2018, 118. or.)

Hurbilketa kontzeptual horietako bakoitzean sar daitezken ñabarduretatik harago, biek prestakuntza-arlo bat aurkezten dute, irakasleei zuzendutakoa, eta esku hartzeko hainbat arlo (hezkuntzarekin estuki lotutakoetatik kulturarekin edo ematen diren gaiekin lotutakoetara), formatuen dibertsifikazioa eta hainbat sistematizazio-maila aurreikusten ditu.

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren (LOE) 103 artikuluak zuzenean inplikatzen ditu hezkuntza-administrazioak irakasleen prestakuntza-jardueren planifikazioan, eskaintza anitz eta doakoa bermatzeko, baita parte-hartzea sustatzeko neurri egokiak ezartzeko ere. Hezkuntzan eskumenak dituzten administrazio publiko guztiek lehentasunezko ildoak zehazten dituzte irakasleen etengabeko prestakuntzarako[6].

Eskuragarri dagoen informazioaren analisian sartu aurretik, prozesuaren bi muga aurreikusi behar dira: eskuragarri dagoen informazioa ez eguneratu izana eta parekoak ez diren proposamenak. Lehenari dagokionez, kasu batzuetan eskuragarri dagoen dokumentazio digitala ez da berria; beraz, ezin da jakin erreferentziazko dokumentu berriagorik dagoen informazio desberdin eta garrantzitsuarekin. Bigarren elementuari dagokionez, nahiz eta ez den analisia eragozten duen muga bat, adierazi behar da autonomia-erkidegoek egindako prestakuntza-proposamenak askotarikoak direla, eta ez direla parekoak; beraz, zuhurrak izaten gara autonomia-erkidego guztietara estrapolatzeko ondorioak ateratzeko orduan. Hala ere, kasu bakoitzean berariaz adierazita, uste dugu egindako analisiak elementu interesgarriak eman dizkigula, eta lan honetan partekatuko ditugu.

Irakasleen etengabeko prestakuntzari buruzko eranskinean[7] eskuragarri dago ikerketan parte hartu duten 9 autonomia-erkidegoen analisi laburra, baita gai horri buruzko informazio osagarria ere Estatuko gainerako autonomia-erkidegoetan.

[6] Informazio gehiago: http://www.educacionyfp.gob.es/mc/redie-eurydice/sistemas-educativos/profesorado/formacion-permanente-profesorado.html

[7] Or.: 69-129.

NORK EGITEN DITU IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZARAKO PROPOSAMENAK

Egituraren eta antolakuntzaren ikuspuntutik, hezkuntza-sailek, autonomia-erkidego bakoitzean, prestakuntzaren eta berrikuntzaren kudeaketa babestu ohi dute Zuzendaritza Nagusietan (ZN). Gainera, kasu batzuetan, aurrekoen mende, zerbitzu edo unitate tekniko espezifikoak sortzen dira. Prestakuntza-batzorde edo -aholkularitza bat ere ardura daiteke laguntza emateaz. Sistemaren beste gakoetako bat irakasleen prestakuntza-zentroak dira, eta prestakuntza gehiena planifikatu eta emateaz arduratzen dira; autonomia-erkidego bakoitzean izen desberdina dute.

Estatu-mailan, Hezkuntza Teknologien eta Irakasleen Prestakuntzaren Institutu Nazionalak (INTEF)[8] hainbat prestakuntza-aukera eskaintzen ditu (MOOC, NOOC, EDUPILLS[9], udako ikastaroak eta egonaldi profesionalak) eta hezkuntza-baliabide irekien sorrera, eraldaketa metodologikoa eta teknologia digitalak hezkuntzan sartzea sustatzen ditu.

Lan horretan inplikatutako eragile publikoek engranaje konplexu eta anitz bat osatzen dute azkenean, eta hori euskarri bat da unibertsitatez kanpoko hezkuntza-sistemako irakasle guztien etengabeko prestakuntzarentzat.

Irakasleen prestakuntza-zentroetako aholkularitza-taldeen esperientziaren eta espezializazioaren garrantzia azpimarratzea. Erkidegoetan esku hartzeko arloekin lotutako aholkularitza espezifikoak daude. Hala ere, ez da talde horien espezializazioa aurreikusten HGHEan, jasangarritasunean, GJHetan, konpromiso sozialean, justizia globalean, etab.[10]. HGHE prestakuntza-unitateak osatzen dituzten pertsonen profilean sartzeko proposamenik ez dagoenez, aholkularitza-postuetan sartzen diren pertsonen esperientzia pilatuak garrantzia hartzen du[11]. Aholkularitzak lanean ari diren irakasleekin betetzen dira, zerbitzu-eginkizunen bidez. Aholkularitza bat ez bada identifikatzen HGHEaren profilarekin, lanpostuan sartzen den pertsonaren esku gelditzen da prestakuntza espezifikoa antolatzeko edo beste gai batzuekin lotutakoa ikuspegi horretatik orientatzeko aukera.

8 Informazio gehiago: https://intef.es/

9 EduPills irakasleentzako mikro-prestakuntza APP bat da, irakasleek trebetasun eta konpetentzia digitalak lortu eta garatzeko modu azkar eta sinplean. Informazio gehiago hemen: https://edupills.intef.es/

10 Bartzelonaren kasua salbuespen bat da, Consorci d'Educació erakundearen bidezko antolakuntzagatik, dagokion taulan adierazten den moduan.

11 HGHEaren esparruan lan handia egin duen profilen baten kasu isolaturen bat azpimarratzen dugu, araua baieztatzen duen salbuespen gisa.

Irakasleen etengabeko prestakuntzaz mintzatzean, ezin dugu ahaztu autonomia-erkidego bakoitzeko lankidetza-zerbitzu edo -unitateek izan duten rola, bai deialdi irekien bidez GGKE-ei finantzatutako HGHEaren ekintzen bidez eta bai hezkuntzako administrazio-unitateekin adostu eta partekatutako programan abian jartzearen bidez. Lehen esku-hartzeak izan dira HGHE eskolara eraman dutenak eta irakasle-taldeen prestakuntza ahalbidetu dutenak. Hiritartasun Globalean prozesu horien alde lan egiten duten erakundeek erakutsitako ahalegin eta borondate historikoa gorabehera, onartu behar da muga garrantzitsuak dituztela: ikastetxe-maparen estaldura integrala lortzeko zailtasunak; denboran zehar irautea, lotuta egoten baita garapenerako lankidetzaren deialdi publikoetako hezkuntza.kapituluen gorabeherekin; hezkuntza-komunitateko eragileek bitartekari gisa legitimatzeko jartzen dituzten trabak, etab.

Badaude hainbat eragileren artean artikulatu dituzten irakasleentzako prestakuntza-proposamenen esperientziak: hezkuntzan eskumenak dituzten administrazio publikoak, erkidego-mailako lankidetza-zerbitzuak, garapenerako lankidetzako erakunde sozialak eta beste batzuk. Partekatutako proposamen horiek hezkuntza-zerbitzuek irakasleentzako prestakuntza-orduak aitortzean eta lankidetza-unitateek babestutako erakundeek ekimenak diseinatu eta garatzean oinarritzen dira[12]. Beste elementu garrantzitsu bat zera da, sektore anitzeko koordinazioan oinarritutako proposamenak direla, eta, HGHE sartzeko estrategia garrantzitsua izateaz gain, aukera ematen dute giza eskubideen ikuspegian sakontzeko, sektore-aniztasuna ikuspegi hori osatzen duten elementuetako bat baita.

Halaber, autonomia-erkidego guztietan identifikatu ditugu 2030 Agendara eta GJHetara hurbiltzeko ahaleginak[13] . Hala ere, nahiz eta asmo handiagoko proposamenak egon, ildo horretako ekimenak ahulak dira oraindik Garapen Jasangarrirako Helburuen 4.7 xedea lortzeari dagokionez.

Estatu-mailan, Hezkuntza eta Lanbide Heziketa Ministerioak abian jarri du Lurralde Ebaluazio eta Lankidetzaren Zuzendaritza Nagusiaren mendeko Lurralde Lankidetza eta Hezkuntza Berrikuntzako Zuzendariordetza Nagusia (SGCTIE). Zuzendariordetzaren barruan Jasangarritasun Arloa dago, eta Garapen Jasangarrirako Hezkuntza (GJH) eta Hiritartasun Globalerako Hezkuntza (HGH) lantzen ditu. Haren egitekoa da ezagutza hedatzea (lankidetza Vicente Ferrer Sarietan, hedapena, komunikazioa eta prestakuntza), kanpoko beste unitate batzuekin lankidetzan (AECID, Trantsizio Ekologikoaren Ministerioa, INTEF, Kanpoko Hezkuntza Unitatea). Idazkaritzaren xedea da HGH sustatzea eskumen-esparruaren barruan.

---

[12] Alde horretatik, bi esperientzia berezi azpimarratzen ditugu, bi autonomia-erkidegoren analisi-tauletan aipatutakoak: Nafarroa, Eskola Solidarioekin, eta Katalunia, Bartzelonako Consorci d'Educació erakundearen kasuarekin.

[13] Adibide espezifiko gisa hauek aipatzen dira: Próxima Estación: ODS 2030 (Gaztela eta Leoneko Junta) edo ikerketan zehar GJHak sartzea Extremadurako irakasleen prestakuntza-programetan. Azken ekimen hori oso berria da, baina aukerak sor ditzake prestakuntza-eskaintzan.

ZEIN NEURRITAN DAGO SARTUTA HGHE PRESTAKUNTZA-LEHENTASUNETAN

Autonomia-erkidego bakoitzak bere `prestakuntza-proposamenetan sustatu beharreko ildo tematikoak lehenesten ditu. Europako Hezkuntza Espazioa sortu zenetik, funtsezko konpetentziak eta haietan oinarritutako hezkuntza-prozesuen planifikazioa interesgarriak dira hezkuntza-administrazioen prestakuntza-ardatzetan. EBren Batzordeak argitaratutako dokumentuan (2018) jasotako etengabeko ikaskuntzarako funtsezko konpetentzietatik abiatuta, hauek dira autonomia-erkidegoek gehien aipatu dituztenak:

- herritarren konpetentzia
- konpetentzia digitala
- konpetentzia eleaniztuna
- konpetentzia pertsonala, soziala eta ikasten ikastekoa
- konpetentzia ekintzailea

Horietako bik (herritarren konpetentzia eta konpetentzia pertsonala, soziala eta ikasten ikastekoa) lotura zuzena dute hiritartasun globalarekin.

PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENEN EZAUGARRIAK

Proposamenen iraupena, formatuak eta ezaugarriak askotarikoak dira. Une honetan, modalitate nagusienetako bat prestakuntza-pilula laburrak dira; hala ere, erkidego batzuek epe ertaineko prestakuntza-prozesuen alde egiten dute, eta bi eta lau urte artekoak izan daitezke: Gaztela eta Leonek aukera ematen du hainbat prestakuntza-modalitate integratzeko, ibilbideen arabera: Kataluniak ikastetxe bakoitzean 3 urte iraun dezaketen berrikuntza-programak eskaintzen ditu, aldaketa-oinarri errealak finkatzeko, eta Euskadik ere 3 urteko epeetan planifikatutako ikastetxe-prestakuntzak sustatzen ditu.

Lortutako informaziotik ondoriozta daiteke irakasleen etengabeko prestakuntza-planetan zaila dela HGHEan espezializatutako eskaintza bat aurkitzea. Dena dela, HGHEarekin bat datozen gaiak identifika daitezke, besteak beste jasangarritasuna (neurri handian oraindik ingurumenera mugatuta); genero-berdintasuna, hezkidetza eta ekitatea; integrazioa eta aniztasuna; eta konpetentzia-ikuspegia. Genero-berdintasuna da berrikusitako prestakuntza-eskaintzan presentzia handiena duena. Bestalde, giza eskubideekin lotutako prestakuntza-eskaintza txikia topatu da, eta horrek adierazten du HGHEaren arlo zehatz hori indartu behar dela etengabeko prestakuntzaren esparruan.

Aurrekoaz gain, ikasleen eta ingurunearen arteko harremana hobetzen duten hainbat metodologia identifikatu dira, besteak beste Ikaskuntza eta Zerbitzu Solidarioa (IZS) eta Proiektuetan Oinarritutako Ikaskuntza (POI). Metodologia horiek HGHEarekin lotutako balioak sustatzen dituzte, besteak beste hauek: enpatia, bestearen aitortza aniztasunean, elkarrekiko babesa, pentsamendu kritikoa, lehiakortasunik eza, ekitatea, erantzukizun herritarra, etab. Hala ere, hutsune bat hauteman da balio horiek esplizitu egiterakoan eta HGHEaren partetzat jotzerakoan. Gai eta metodologia horietan dimentsio globala sartzeko ere zailtasunak topatu dira; beraz, uste dugu oso txikia dela HGHEaren integrazioa, bai berariaz eta bai zeharka.

Datuen analisitik eratorritako baldintzatzaile indartsu bat denboraren eta prozesuen jasangarritasunaren gaia da. Curriculumean gutxi landutako gaiek denbora luzeak eta espazio handiak behar dituzte. HGHE gutxi ezagutzen dute irakasle askok, eta askotan sinesmen eta jokaerak zalantzan jartzeko prozesu pertsonalak eragiten ditu; beraz, denbora luzea behar da. Era berean, metodologiak eta lan egiteko moduak aldatzeak konstantzia, inplikazioa eta epe ertain eta luzeko planifikazioa eskatzen ditu. Egindako analisiari begira, esan dezake estrategia zehatza eta HGHE sustatu eta jarraitzeko egiturak dituzten hezkuntza-erakundeak gai direla ekimen holistiko eta integralak ezartzeko, eta horrek egin eta hezteko moduak eralda ditzake epe luzean. Hala ere, ez da ohikoa ezaugarri horietako denbora-tartea duten prestakuntza-proposamenak aurkitzea.

Etengabeko prestakuntza eta berrikuntza batzeko joera dago, eta horrek agerian uzten du elkarren arteko mendekotasuna. Gainera, egungo etengabeko prestakuntzaren lehentasunezko ildoetako bat IKTak eta sareko hezkuntza dira. Nahiz eta momentuz ildo hori oso bideratuta dagoen tresna elektronikoak erabiltzeko konpetentzia eta trebetasunak sortzera, eremu zabala da, eta gai izan daiteke ikuspegia zabaltzeko eta oro har HGHEaren printzipioekin eta zehazki giza eskubideen ikuspegiarekin lotutako beste proposamen batzuk jasotzeko. Arrakala digitala, teknologiarako beharrezko euskarri fisikoen ingurumen-eragina eta karrera informatikoaren eta programazioaren maskulinizazioa, besteak beste, giza eskubideak IKTetan eta online hezkuntzan sartzea ahalbidetzen duten elementuak dira.

Aipatzen den beste kontu bat ikastetxeek jasotzen dituzten esku hartzeko proposamenen eta proiektuen dibertsifikazioa handia da, eta maiz ez dira bide komun batean sartzen. Ondorioz, elkarrekin lotu gabeko esperientzia puntualak sortzen dira, eta balio txikia ematen diote hezkuntza-proiektuaren garapenari. Administrazio publikoek egindako prestakuntza-eskaintzari beste eragile batzuena gehitu behar zaio, eta, HGHEaren kasuan, garapenerako lankidetzako gobernuz kanpoko erakundeen, beste erakunde sozial batzuen eta unibertsitateen proposamenak izan daitezke, besteak beste.

OSASUN-LARRIALDIA

Osasun-larrialdiaren egoerak berekin ekarri du sareko prestakuntza inoiz baino gehiago hedatzea. Hainbat autonomia-erkidegok “prestakuntza-pilula” laburrak eskaintzen dituzte, eta arazo zehatzei erantzuten diete, tresna digitalen erabilerarekin lotuta. Gainera, aurrez aurreko presentzia eskatzen ez duten zerbitzuak abian jarri edo indartu dura, eta, gainera, prestakuntzak formatu horretarako egokitzea ahalbidetzen dute. Horrez gain, irakasleek autoprestakuntza-espazioak eta baliabide-bankuak partekatzen dituzte, edo administrazioek proposatzen dituzte.

ONDORIOAK

Prestakuntza-eskaintza motei dagokienez, lanean ari diren irakasleentzako etengabeko prestakuntza-eskaintzaren unitate arduradunek HGHEaren berezko gai eta metodologiekin lotutako prestakuntza-eskaintza dute, baina ez dago ia dimentsio horretan sakontzeko prestakuntza-proposamen esplizitu eta integralik. Alde horretatik, HGHEaren berezko metodologiak erakargarriak izan daitezke irakasleentzat, berrikuntzaren "pertxaren" bidez; arlo hori etengabeko prestakuntzarekin identifikatzen da neurri handi batean. Horrez gain, esan dezakegu HGHEaren ikuspuntuak ez direla argi eta garbi sartu harekin lotutako gai edo metodologiak lantzen dituzten prestakuntzetan.

Datuak biltzeko prozesuan zehar hainbat iturrik egin diete erreferentzia laguntza-prozesuei, bai irakaskuntzan sartu diren irakasle berriei laguntzeari eta bai ikastetxeetan barne-prozesuak ezartzeari dagokionez. Alde horretatik, tokiko prestakuntza-zentroek oso rol garrantzitsua izan dezakete aholkularitza baten espezializazioa eta gai horietan adituak diren kanpo-erakundeen laguntza izango balute.

Curriculuma aplikatzeak, ikastetxeko dokumentuetan esplizituki jasotzeak, ikuspegi berriak ezartzeak (adibidez, konpetentziena) edo berrikuntza-ekimenetara atxikitzeak lotura zuzena dute burokratizazioarekin. Hainbat ikastetxek utzi dituzte alde batera berrikuntza-prozesuak, ezin dietelako aurre egin berekin dakartzaten administrazio-prozesuei. Alde horretatik, ikusi dugu prestakuntza- eta berrikuntza-orduen aitortza ez dela nahikoa irakasleentzat, eta soilik abata bat da irakasle berrientzat.

Zaila da irakasleen motibazioekin bokaziozko dimentsioarekin lotutako elementuak lantzen dituzten irakasleentzako prestakuntza-proposamenak topatzea, baita hezkuntzaren dimentsio politikoarekin lotutakoak ere; beraz, eskolatik hiritartasuna eraikitzearekin edo justizia globalarekin lotutako hausnarketak proposamen horietatik kanpo gelditu ohi dira.

Erakunde-aldaketara bideratutako prozesuak (barne hartzen dituzte ikastetxeen errealitatearen dimentsio batzuei buruzko hausnarketa eta analisia, eta hainbat ikasturtetako epeak markatzen dira) aukera onak dira HGHEari buruzko prestakuntza esplizitua sartzeko, baina zaila da hura sartzen duten proposamenak aurkitzea.

Prestakuntza-proposamenen eragile sustatzaileei dagokienez, prestakuntza-proposamena diseinatzeko eskumena eta ardura duten eragileen ez dute zertan izan HGHEko prestakuntza espezifikoa; beraz, zaila da hura euren proposamenetan sartzea. Alde horretatik, irakasleen prestakuntza-zentroak zentroetako bizitza erakundeetako prestakuntza-planekin lotzen duten kate-begiak dira, eta gehienetan ez dute HGHEan espezializatutako aholkularitzarik.

Aurrekoaz gain, HGHEaren prestakuntza-proposamenak egiteko gaitasuna duten eragileek (hiritartasun globala sustatzen duten erakunde sozialak, adibidez garapenerako lankidetzako erakunde askok) ez dute prozesu horiek baldintza egokienetan garatzeko aukera ematen die erakunde-babesa (orduen aitortza, epe ertaineko prozesuen bermea, zilegitasuna hezkuntza-komunitateko eragile gisa, etab.).

Prestakuntza-orduen aitortzatik harago, beharrezkoa izango litzateke lankidetza-erakunde eta -zerbitzuak (arloan esperientzia ematen dute) hezkuntza-sistema ezagutu eta menderatzen duten irakasleen prestakuntza- eta berrikuntza-zerbitzuekin batzea.

Egungo testuingurua aintzat hartuta, ondorioztatzen da oro har 2030 Agendak eta zehazki 4.7 xedeak erreferentzia-esparru ona ematen dutela eragileen arteko ahaleginak artikulatzeko, lanean ari diren irakasleei eta ikastetxeei prestakuntza-ibilbide solidoak emateko, gai izan daitezen HGHE eguneroko hezkuntza-praktikan sartzea sustatzeko.

Bestalde, LOMLOE legea onetsi ondorengo lurralde-lana aukera ona izan daiteke HGHE irakasleen etengabeko prestakuntzaren lehentasunezko ildoetan sartzeko datozen urteetan.

GOMENDIOAK

Arloa: Irakasleen etengabeko prestakuntza

05 HGHEaren funtsezko ikuspegi eta konpetentzietan sakontzea irakasleen profesionalizazio-prozesuetan

22. Lehentasunez sartzea HGHEko prestakuntza-ildo espezifiko bat irakasleen prestakuntza-proposamenen urteko programen barruan. Etengabeko prestakuntzaren rola funtsezkoa da lanean ari diren irakasleen eguneratzean; beraz, HGHE eta bere ikuspegiak sartzeak hura egokitzea ahalbidetuko luke.

23. Funtsezkoa da irakasleei zuzendutako prestakuntza irakaskuntza-praktikara bideratzea, baita planifikazio-prozesuak babestera eta irakasle eta ikasleak konpetentzien arabera garatzera ere. HGHE, bere ikuspegien osotasunagatik eta hainbat metodologia erabiltzeagatik, lagungarria izan daiteke prozesu horiek indartzeko.

24. Prestakuntza-proposamenak diseinatzea irakasleek HGHEari begira dituzten esperientzia- eta ezagutza-mailen arabera, hasteko eta sakontzeko instantziak ahalbidetuz.

25. Ikastetxe eta irakasleek HGHEarekin lotutako esperientzia eta tresnak partekatu ahal izateko espazio eta prozesuak sustatu eta babestea, ikastetxeetan ikusten ez diren ekimenak agertzeko, beste prozesu batzuekiko sinergiak sortzeko eta elkar indartzeko.

26. HGHEko prestakuntza espezifikoa sustatzea administrazio publikoaren profiletan (aholkularitza irakasleen prestakuntza-zentroetan, sailetako prestakuntza- eta berrikuntza-unitateetako langile teknikoak, etab.). Horrela, HGHE zeharka sar liteke hainbat arlotan.

27. Aliantzak sustatzea irakasleen prestakuntza-zentroen eta hezkuntza-komunitateko gainerako eragileen artea, zentroetako bizitza eta erakundeetako prestakuntza-planen arteko kate-begiak direlako.

28. Osasun-larrialdiaren jatorria eta ondorioak sentsibilizatzeko, lan-ildo berriak irekitzeko eta irakasleak prestatzeko aukera bat izan daitezke, bereziki tokikoaren eta globalaren arteko loturak ulertzera eta metodologia aktiboak sustatzera bideratutakoak.

GOMENDIOAK

Arloa: Irakasleen etengabeko prestakuntza

06 HGHE sartzea hezkuntza-politikaren ezarpenean eta prozesuen kudeaketan

29. Epe ertaineko hezkuntza-berrikuntzako prozesuak sustatzea, HGHE sartzen laguntzeko. Prozesu horiek bideragarriak izan daitezen, hezkuntza-lanaren erritmoak errespetatu behar dituzte, eta prestakuntza-, praktika- eta ebaluazio-dinamiken alde egin behar dute.

30. Berrikuntza- eta indartze-prozesuak integratzea eskola-espazioaren barruan. Hezkuntza-sailak, lankidetza-unitateak eta gizarte zibileko erakundeak HGHE sustatzen duten eragileak dira, eta haien jarduketek bat egiten dute ikastetxeetan.

31. Irakasleei eta zuzendaritza-taldeei zuzendutako etengabeko prestakuntza-prozesuak indartzea, bereziki aukera emango dutenak oraindik HGHEan inplikatuta ez dauden irakasleengana hurbiltzeko.

32. Lan-ildo espezifiko bat bideratzea HGHEak LOMLOE legearen curriculum-garapenarekin duen loturara. Prozesu horretan, erakundeek laguntza eman dezakete curriculumaren eta HGHEaren ikuspegien arteko lotura ulertzeko.

HIRITARTASUN GLOBALERAKO HEZKUNTZA ERALDATZAILEA IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZAN

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZAREN TESTUINGURUA

Eskolako irakaskuntza ahalbidetzen duten prestakuntza-programek hiritartasun globalerako hezkuntza eraldatzailea eraikitzearen aldeko jakintza, prozedura eta jarrerak sustatzen dituzte. Unibertsitateko prestakuntzak hezkuntzako profesionalak prestatzeko erantzukizuna du, eta horiek gai izan behar dute egungo erronka sozialei erantzuteko. Beraz, unibertsitateak ikaskuntza-esperientzia sozial garrantzitsuak sustatu behar ditu, baita errealitatearekin bat datozen jakintzak eraiki ere. Alde horretatik, Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailearen ikuspegiak gizarte bidezkoagoak eraikitzeko beharrezko jakintza, konpetentzia eta jarreren esparru bat ematen du; gainera, gizarte horietan pertsonek gaitasunak eta trebetasunak izan beharko dituzte herritar kontzienteak, aktiboak eta garapen jasangarriaren eta justizia sozialaren aldekoak izateko eta giza eskubideak betetzeko.

Ikuspegi horiek sartzeko tresnak izateko potentziala duten irakasleen hasierako prestakuntzaren elementuak identifikatzeko xedearekin, Espainiako 9 autonomia-erkidegotako 11 unibertsitateren ikasketa-planak aztertu dira; horietatik 9 publikoak dira, eta 2 pribatuak.

9 AUTONOMIA-ERKIDEGO

11 UNIBERTSITATEAK

9 UNIBERTSITATE PUBLIKO

2 UNIBERTSITATE PRIBATU

Horrekin batera, 14 elkarrizketa egin dira 8 autonomia-erkidegotako 10 unibertsitatetako irakasle-lagin batekin eta 7 unibertsitatetako lankidetza-unitateetako taldeetako 9 kiderekin, ulertzeko nola elikatzen den unibertsitateko ikasleen esperientzia konpetentzien garapena mahai gainean jartzen duten metodologia, proiektu eta esperientziekin, herritar kritikoak, kontzienteak eta eraldatzaileak sustatzeko.

Irakurketak mugak izan ditzake; izan ere, edukien planifikazioari buruzko informazioa ematen du, baina ez halabeharrez ikasleen esperientziari buruzkoa. Hala ere, analisiak erakusten du HGHEaren ikuspegietara bideratutako prestakuntza-espazioek badutela presentzia.

Analisia honela antolatu da:

01
IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZAREN CURRICULUMA

02
IRAKASLEEN PRESTATZAILEEN IKUSPEGIA

03
UNIBERTSITATEKO IRAKASLEEN PROFILAREN EZAUGARRIAK

04
HGHEaren IKUSPEGIAK EZARTZEKO ESTRATEGIA METODOLOGIKOAK

05
INGURUAREKIN LOTZEA UNIBERTSITATEKO LANKIDETZA-UNITATEEN BIDEZ

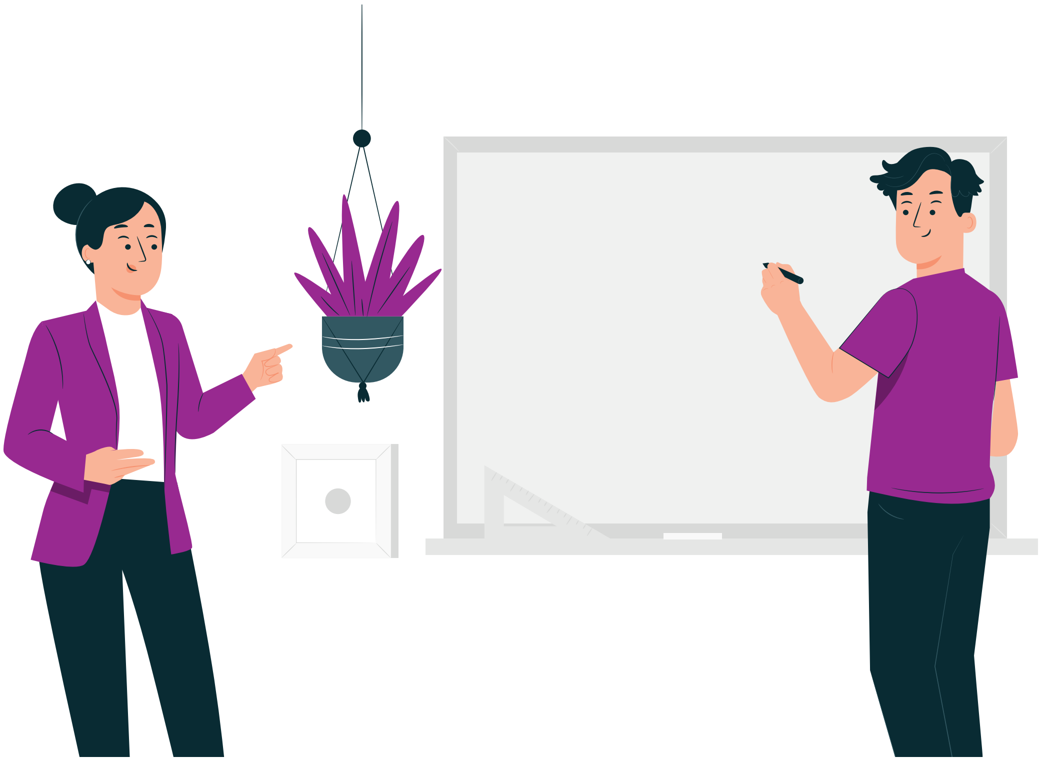

ANALISIAREN ORIENTAZIO-GALDERAK

01. GALDERA

Nola sartzen dira HGHEaren ikuspegiak irakasleen hasierako prestakuntzaren curriculumean?

02. GALDERA

Ikasgai edo prestakuntza-esperientzia osagarriak aurreikusten dira, HGHEaren ikuspegiekin lotutako jakintza, konpetentzia eta jarrerak garatzeko?

03. GALDERA

Nolako “pisua” du prestakuntza horrek curriculumean? Zein eduki eta metodologia nabarmentzen dira?

04. GALDERA

Unibertsitateak sustatutako beste zer esperientziek osatzen dute irakasleen hasierako prestakuntza HGHEaren arloan?

HIRITARTASUN GLOBALERAKO HEZKUNTZA ERALDATZAILEAREN JAKINTZA ETA KONPETENTZIAK IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZAREN IKASKETA-PLANETAN

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZAREN CURRICULUMA

Analisirako, Lehen Hezkuntzako Maisu eta Maistren Graduko eta Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterreko programei dagozkien ikasketa-planak berrikusi dira; eskuragarri daude aztertutako 11 unibertsitateen webgune instituzionaletan[14].

Ikasketa-plan horiek osatzen dituzten ikasgaien analisi sakona egin da, irizpide hauekin bat:

IRIZPIDEA 01	**Izendapenari dagokionez**
IRIZPIDEA 02	**Edukiei eta konpetentzien presentziari dagokienez**
IRIZPIDEA 03	**Izaerari dagokionez (nahitaezkoa edo aukerakoa)**
IRIZPIDEA 04	**ECTS kreditu-sistemari dagokionez**
IRIZPIDEA 05	**Metodologiari dagokionez**

14 Irakasleen hasierako prestakuntzari buruzko eranskinean (or.: 130-181) eskuragarri dago unibertsitate bakoitzari buruzko informazioa.

Analisiaren emaitza nagusiak deskribatu aurretik aintzat hartu beharreko lehen elementua kredituen eta beraz orduen pisua da: Lehen Hezkuntzako Maisu eta Maistren Graduaren eta Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterraren artean soilik graduko programen kredituen (240 ECTS) laurdena ordezkatzen dute (60 ECTS). Horrek, adibidez, aukerako ikasgaien eskaintza handiagoa dakar graduan, eta horrek esan nahi du esparru bat dagoela HGHEaren ikuspegietan oinarritutako prestakuntzarako.

Gradu eta masterreko prestakuntzaren ikasketa-planak osatzen dituzten ikasgaiak sailkatu eta aztertu ondoren, arlo tematikoak zehaztu ziren gaiak ikasketa-planetan taldekatzeko.

Jarraian, ikasketa-planen analisiaren emaitza gisa lortutako arlo tematikoak aurkezten dira. Arloak goitik behera daude ordenatuta, maiztasunaren eta aztertutako nahitaezko eta aukerako ikasgaien garrantziaren arabera:

NAHITAEZKOAK	AUKERAKOAK[15]
1. Kulturartekotasuna	1. HGHE metodologia eraldatzaileetatik
2. Balioetan oinarritutako hezkuntzaren hainbat arlo	2. Kulturartekotasuna
3. HGHE diziplina-arloetatik	3. Ingurumen-jasangarritasuna eta kontsumo arduratsua
4. Ingurumen-jasangarritasuna eta kontsumo arduratsua	4. HGHE diziplina-arloetatik
5. Genero-ikuspegia	5. Balioetan oinarritutako hezkuntzaren hainbat arlo
6. Justizia globala, giza garapena	6. Justizia globala, giza garapena
	7. Genero-ikuspegia

15 Aukerako ikasgaietan, HGHE metodologia eraldatzaileetatik, kulturartekotasuna, ingurumen-jasangarritasuna eta kontsumo arduratsua eta HGHE diziplina-arloetatik maiztasun berarekin agertzen dira.

Nahitaezko eta aukerako ikasgaietan maizen agertzen den arlo tematikoetako bat kulturartekotasuna da. Osagai hori azpimarratzen duten unibertsitateetan, metodologia aktiboen garapena ere argi identifikatzen da ikasteko estrategia gisa.

Bestalde, balioetan oinarritutako prestakuntza azpimarratzen da unibertsitate publiko eta pribatuetan. Horrek lotura izan dezake indarreko eskola-curriculumaren ikuspegiekin, eta, beraz, irakasleen prestakuntza eta (etorkizuneko) curriculum-ezarpena lerrokatzearekin.

Ingurumen-jasangarritasuna eta kontsumo arduratsua da hasierako prestakuntza presentzia handiena duen HGHEaren beste arloetako bat, nahitaezko eta aukerako ikasgaiak elkartzen badira.

Beste arlo tematiko batzuei begira ahultasunagatik nabarmentzen den elementu bat genero-ikuspegiarena da; izan ere, azken-aurreko tokian dago nahitaezko ikasgaietan, eta azkenekoan aukerakoetan. Horrez gain, ez da identifikatzen ikuspegiarekin lotura duen eta ikasketa-programekiko osagarria den programa, metodologia edo ekimenik; beraz, interesgarria izango da gehiago sakontzea unibertsitateek ikuspegi horri begira dituzten prestakuntza-proposamenen konplexutasunean.

Aurrekoaren harira, justizia globalaren eta giza garapenaren arloak ere presentzia txikia du nahitaezko eta aukerako ikasgaietan, beste ikuspegi tematiko batzuen aldean. Edonola ere, unibertsitateek gaiaren aldetik ikuspegi horrekin lotura duten jarduera, programa eta proiektuak eskaintzen dituzte.

Ez da identifikatu giza eskubideen ikuspegia esplizituki jorratzen duen edukirik; hala ere, hainbat unibertsitatek metodologia duala sartu dute euren ikaskuntza-prozesuetan. Metodologia horrek baloratu eta aintzat hartzen du ikasleen profilen aniztasuna. Mota horretako metodologiek aukera ematen dute eskola inklusiborako bidean aurrera egiteko, eta hori bat dator giza eskubideen ikuspegiarekin, berdintasunaren eta bazterketarik ezaren alde egiten baitu.

Halaber, aukerako ikasgaietan metodologia eraldatzaileen erabilerara bideratutako ekimenak jasotzen dira, eta, ikerketa honen beste atal batzuetan adierazi dugun moduan, lau zeharkakoekin lotutako hainbat balio sustatzen dituzte, besteak beste hauek: enpatia, bestearen aitortza aniztasunean, elkarrekiko babesa, pentsamendu kritikoa, lehiakortasunik eza, ekitatea, erantzukizun herritarra, etab. Hala ere, hutsune bat hauteman da balio horiek esplizitu egiterakoan eta HGHEaren partetzat jotzerakoan.

IRAKASLEEN PRESTATZAILEEN IKUSPEGIA

Irakasleen hasierako prestakuntzaren ikasketa-planetan HGHEaren ikuspegien presentzia eta garapenean sakontzeko xedearekin, gai horietara bideratutako ikasgaiekin lotutako unibertsitateko irakasleak elkarrizketatu dira. Lagina 12 emakumek eta 10 gizonek osatu zuten. 14 elkarrizketa egin ziren 8 autonomia-erkidegotako 10 unibertsitatetan.

22 PERTSONA	14 ELKARRIZKETA	10 UNIBERTSITATEAK	8 AUTONOMIA-ERKIDEGO

Lagineko irakasleak honako ezagutza-arlo hauetakoak dira:

- Zientzia esperimentalen didaktika
- Eskolako didaktika eta antolakuntza
- Adierazpen musikalaren didaktika
- Gorputzaren adierazpenaren didaktika
- Matematiken didaktika
- Hizkuntza eta literaturaren didaktika
- Hezkuntzaren teoria eta historia
- Soziologia
- Ekologia
- Psikologia soziala
- Filosofia morala.

Unibertsitateko irakasleen profilaren ezaugarriak

Elkarrizketetan zehar azpimarratu zen irakasleen esperientzia dutela arlo sozialean, zehazki nazioarteko lankidetzan eta mugimendu edo erakunde sozialetako partaide gisa. Esperientzia horiek hainbat gaietan sentsibilizatzen lagundu diete, eta euren klaseetan HGHEarekin lotutako gaiak garatzea erabaki dute. Alde horretatik, konpromiso sozial eta pertsonalaren emaitza da genero-berdintasuna, justizia soziala, ingurumen-jasangarritasuna eta kulturartekotasuna bezalako gaiak lantzea ikasgaiaren esparruan.

HGHEarekiko lotura ez da mugatzen unibertsitateko irakaskuntzara, baizik eta baita ikastetxeetako irakasleekiko lankidetzara, etengabeko prestakuntza-prozesuetara, eraldaketa eta berrikuntza sozialeko proiektuetara, HGHEarekiko zeharkako gaiekin lotutako programen ebaluaziora, dibulgazio-jardueretara eta unibertsitatera ere.

HGHEaren ikuspegiak ezartzeko estrategia metodologikoak

Oro har, elkarrizketatutako irakasleek adierazi dute HGHEaren ikuspegiak zeharka landu daitezkeela ikasgaien edukiaren bidez. Horren arabera, ikasgelan erabilitako diskurtsoak sentsibilizazio-tonua du. Hala ere, baliteke sentsibilizatzeko bide horrek ez izatea aurreikusitako eraginak ikasleengan. Horregatik, elkarrizketatutako pertsonek azpimarratu dute estrategia zehatz batzuek HGHEarekin lotutako konpetentziak sustatzen dituztela.

Erabilitako estrategien artean hauek nabarmentzen dira: ikaskuntza dialogikoa, galderaren pedagogia, kasu eta testu-liburuen analisia edo azterketa, irakurketa kritikoa, tertulia dialogikoak, problematizazioa, Ikaskuntzarako Diseinu Unibertsala (IDU), co-teaching, lankidetza-lana, Ikaskuntza Komunitateak, Proiektuetan Oinarritutako Ikaskuntza, Soundpainting, eta Ikaskuntza eta Zerbitzua.

Hala ere, mota horretako estrategiak anekdotikoak dira ez badira lotzen ikaskuntza-prozesu osoarekin. Horretarako, funtsezkoak dira esperientzia praktikoak, bizitako esperientzia eta errealitatea ezagutzea. Adibidez:

- Universidad de Málaga, Universidad de Valladolid eta Universidad Autónoma de Madrid unibertsitateetako irakasleen arabera, funtsezkoa da lantzea ikastetxeen, irakasle-sareen eta unibertsitatearen arteko zubiak eta lankidetzak finkatzen dituzten hezkuntza-testuinguru errealak.

- Universitat Autònoma de Barcelona[16] eta Mondragon Unibersitatea[17]unibertsitateetako irakasleen arabera, APB (Proiektuetan Oinarritutako Ikaskuntza) metodoak barne hartzen ditu komunitatearen barruko esperientziak, hainbat ikasgairekin lankidetzan[18].

Irakasleen esperientziek adierazten dute HGHE integra daitekeela hainbat modutan. Aintzat hartu behar da prozesuak ez direla erraz egokitzen planifikazio tradizionaletara, eta ikaskuntza testuinguru barruan dago, hau da, lotura du errealitate eta erronka sozialekin. Lan egiteko modu hori hobeto sartzen da konpetentzietan oinarritutako hezkuntza-garapenean, ikasketa-planak osatzen dituzten ikasgaiek konfiguratutako konpartimentu estankoetatik harago baitoa.

Ikerketak esperientzia-metodologien erabileran (adibidez, Proiektuetan Oinarritutako Ikaskuntza, eta, bereziki, Ikaskuntza eta Zerbitzu Solidarioa), aurkezten dituen hezkuntza-jardunbide egokiak eta errealitate lokal eta globalarekiko kontaktua funtsezkoa dira analisi kritikoaren prozesu eta tresnen alde egiteko, prestakuntza teorikoari uko egin gabe. Horrez gain, lan egiteko beharrezko konpetentzia eta ezagutzak lortzeko ere balio dute. Ikasgaietan lortutako ezagutzak esperientzia errealetan aplikatzea lagungarria da ikaskuntzak finkatzeko.

HGHE esperientziak aplikatzen ari diren unibertsitateko irakasleen arabera, irakasleen hasierako prestakuntzan, beharrezkoa da ikasleak honako hauek egitera behartuko dituzten esperientziak sortzea: haien ingurukoa ulertzera, konprometitzera eta ekintza-mekanismoak aktibatzera, hezkuntzako profesional gisa eta besteekiko eta inguruarekiko erantzunkide gisa erabakiak hartu ahal izateko ekintza-mekanismoak aktibatzera.

16Ikusi 01 eranskina (or.: 131).

17Ikusi 06 eranskina (or.: 154).

18Ikuspegi horretatik, merezi du Universidad Autónoma de Barcelona (UAB) unibertsitatearen Fundación Autónoma Solidaria (FS) erakundearen CROMA 2.0 programa azpimarratzeak: esperientzia horrek harremanetan jartzen ditu unibertsitateko ikasleak zaurgarritasun-egoeran dauden eta eskola-porrotaren arrisku handiagoa duten Lehen Hezkuntzako 5. eta 6. mailako ikasleekin. Esperientzia horren helburua da unibertsitateko ikasleen artean ikerketarekiko interesa piztea eta Lehen Hezkuntzako ikasleen eskolako emaitzak hobetzea. Uste dugu mota horretako proposamenak bikainak direla giza eskubideen ikuspegitik lantzeko, unibertsitateko ikasleak sartzen baititu artatzen dituzten haurren zaurgarritasun-egoeran; horrez gain, aukera ematen diete hurbilagotik ezagutzeko haiek egunero bizi dituzten arazo eta egoerak, eta herritar aktibo gisa ahalduntzen ditu. Halaber, zaurgarritasun-egoeran dauden ikasleek laguntza jasotzen dute euren emaitza akademikoak hobetzeko eta aukera-berdintasunaren bidean aurrera egiteko, bizi duten bazterketa-egoera gorabehera.

Edonola ere, aukerak urriak dira. Oro har, Bigarren Hezkuntzako masterretan, ekimenak triangulatzeko zailtasunak daude fakultateen, GGKE-en, ikastetxeen eta tokiko komunitatearen artean. Aliantza horiek aukera emango lukete errealitatean txertatutako proiektuak eta ikasgaien arteko esperientziak lantzeko, analisirako espazio komun bat sortzeko eta prestakuntza modu integralean jorratzeko xedearekin. Irakasleek iradokitzen dute GGKE-en esperientziak modu integratuan lan egiteko ardatz motibatzaileak izan daitezkeela.

Alde horretatik, ikerketak erakusten du kanpoko eragileekin eta hezkuntzan adituak diren GGKE-ekin aliantzak egin dituzten irakasleek edukien ikuspegi berriak landu dituztela, zurruntasun akademikoa hautsiz eta jarduera praktiko handiagoa ahalbidetuz. Ikasgeletako espazio fisikoa eta ezagutzena gainditzeko beharra HGHEarekin lotutako esperientzien analisia etengabe errepikatzen den konstante bat da.

HGHE ikasketa-planetan, ikasgaietan eta gaitasunetan sartu eta ezartzea sistematizatzearen beharra ere azpimarratzen dute, baita HGHEaren lan-esperientziak "erakundetu" eta sistematizatzearen beharra ere, horiek balorizatzeko, irakasleak gehiago inplikatzeko eta bermatzeko hasierako prestakuntzak hezkuntza eraldatzailea sustatzeko gaitasunak ematen dituela.

Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterrari dagokionez, ekintza-marjina ikasketa-planaren orduen proportzio berean murrizten da. Ikasgelatik kanpoko lankidetzak murrizten dira, nahiz eta klaseetan hainbat profil profesionalen esperientzien aurkezpenarekin ordezkatzen saiatzen diren.

INGURUAREKIN LOTZEA UNIBERTSITATEKO LANKIDETZA-UNITATEEN BIDEZ

Unibertsitateko esperientzia ez dute osatzen soilik curriculum espezifiko baten prestakuntza-esperientziek. Horrez gain, barne hartzen ditu inguruarekiko lotura-instantziak, eta, nahiz eta arautuak ez izan, unibertsitateen prestakuntza-proposamenaren parte dira. Adibidez, konpromiso sozialarekin eta elkartasunarekin lotutako jarduerak. Aztertutako kasu batzuetan, ekimen horiek Lankidetza Unitateetatik etorri dira, eta horregatik dira hain garrantzitsuak analisian.

Analisiaren dimentsio hori sartzeko, 7 unibertsitatetako lankidetza-unitate administratiboekin lotutako 9 profesional (7 emakume eta 2 gizon) elkarrizketatu dira euren prestakuntzen eraginagatik; laginean jasotako 2 unibertsitate pribatuek ez dute horrelako zerbitzurik.

Elkarrizketetan errepikatu zen ideia bat zera izan zen, HGHEarekin lotutako ikuspegien erreferentzia-esparruak lotura estua duela lankidetzarekin eta GGKE-ekin, eta ez horrenbeste irakasleen hasierako prestakuntzarekin.

Elkarrizketetan, lankidetza-unitateetako taldeek azpimarratzen dute abian jarri dituztela HGHEarekin lotutako gaiei buruzko ikastaroak, jardunaldiak eta mintegiak, eta, kasu askotan, ehun sozialeko erakundeekin lankidetzan. Proposamen horien barruan sentsibilizazio- eta komunikazio-ekimenak jasotzen dira, adibidez lehiaketak eta sariak. Bulego bakoitzaren eskaintza askotarikoa da, eta ikasleei, irakasle eta ikerlariei, administrazio eta zerbitzuetako langileei eta batzuetan kanpoko komunitateari zuzendutako ekimenak jasotzen ditu. Unibertsitate batzuek finantzaketa-ildo propioak dituzte jarduerak egiteko[19].

Unitateen funtsezko lan bat irakasle eta erakundeen arteko bitartekaritza da, baita unibertsitatea inguruarekin lotzea ere. Bulego batzuek abian jartzen dituzte praktiken eta boluntariotzaren programa propioak, eta, horrekin batera, prestakuntza, adibidez ikaskuntza eta zerbitzura bideratutakoa.

[19] Hori da Universitat de València unibertsitatearen Lankidetza eta Garapen Jasangarriaren UNESCO Katedraren kasua, Garapenerako Hezkuntzarekin, Hiritartasun Globalarekin eta Sentsibilizazioarekin lotutako ekintzetarako laguntzak sustatzen baititu.

Aurrekoarekin batera, unibertsitateek sentsibilizazio-kanpainak abiarazten dituzte, eta ikastaro bakoitzean helburu desberdinak dituzte, adibidez boluntarioak erakartzea. Universidad Autónoma de Madrid unibertsitatearen kasuan, Madrilgo Erkidegoko unibertsitate publikoen nazioarteko boluntariotza-programa bat sustatzen du. Beste adibide bat da Universidad de Murcia unibertsitatearen ODSesiones proiektua.

Beste elementu azpimarragarri bat zera da, Nazioarteko Lankidetza Unitateak HGHEan espezializatutako erakundeekin lotzen direla eta parte hartzen dutela unibertsitateko irakasleen prestakuntzan, irakasleen prestakuntza- eta berrikuntza-planen bidez. Hala ere, lankidetza hori aitortzeko sistemak definitzeko erronka dago, denboran jasangarria izan dadin.

ONDORIOAK

Aztertutako unibertsitateen irakasleen hasierako prestakuntzaren ikasketa-planek HGHEaren berezko jakintza, konpetentzia eta jarrerak garatzeko potentziala dute; izan ere, ikasgai batzuek, izan nahitaezkoak edo aukerakoak, errealitatearekiko konexioak ahalbidetzen dituzte, eta sozialki funtsezkoak dira alderdi metodologiko eta tematikoan. Hala ere, potentzial hori soilik gai horiekin lotutako profila duten irakasleen aprobetxa dezakete. Unibertsitateko irakasleen sentsibilizazioa funtsezkoa da.

Esperientzia arrakastatsuak izaten ari diren irakasleen esperientziak frogatzen du HGHEarekin lotutako edukiak sar daitezkeela, eta, batez ere, irakasleak mobilizatuko dituzten eta inguratzen dituzten egoera eta gertaerei nahiz erronka global handiei buruzko begirada kritikoa aktibatzen lagunduko dieten prozesuak garatzea ahalbidetuko duten metodologia aktibo eta parte-hartzaileetan oinarrituta aurrera egin daitekeela.

Aintzat hartu behar da prozesuak ez direla erraz egokitzen planifikazio tradizionaletara, eta ikaskuntza testuinguru barruan dago, hau da, lotura du errealitate eta erronka sozialekin. Lan egiteko modu hori hobeto sartzen da konpetentzietan oinarritutako hezkuntza-garapenean, ikasketa-planak osatzen dituzten ikasgaiek konfiguratutako konpartimentu estankoetatik harago baitoa.

Koordinazio-taldeen edo dekanotzen laguntza jasotzen da. Elkarrizketatutako pertsona batzuek egiten ari direna "erakundetu" nahi dute, bereziki kanpoko eragileekiko lankidetzari dagokionez. Edonola ere, oro har uste da koordinazioek eta gobernu-taldeek ahalbidetzen dutela edo "ez dutela eragozten", baina "bultzada falta da".

Sentsibilitate sozial handiko irakasleak hauteman dira. HGHEak irakaskuntza-praktiketan egin dituen ekarpenei buruzko galderaren aurrean, unibertsitateko irakasleek erreferentzia egin diote lotura eta konpromiso pertsonalari, eta ez dute "hezkuntza egiteko" beste modurik ulertzen. Uste dute herritarrekiko konpromisoa dela, herritar konprometituak eta kontzienteak prestatzeko aukerarekiko konpromisoa. Gainera, bi atal daude: "hezkuntza eraldatzailean" oinarrituta lan egitea eta, hori posible izateko, "hezkuntza eraldatzea".

Lankidetza-unitateek potentzial handia dute ikasgelen, erakundeen eta komunitatearen arteko bitarteko kate-begi gisa. Gainera, ikasleak eta irakasleak inplikatzeko aukera eta baliabide indartsuak sortzen dituzte: boluntariotza, sariak, tokiko praktikak, prestakuntzak eta berrikuntza-proiektu espezifikoak.

GOMENDIOAK

Arloa: Irakasleen hasierako prestakuntza

07 HGHE modu esplizituan sartzea ikasketa-planetan eta programazioetan

33. HGHE eraginkortasunez garatzea irakasleen hasiera prestakuntzaren gaietan. Ikerketaren arabera, HGHEaren ikuspegi eta edukiak gara daitezke ikasketa-plan guztietan; izan ere, berrikusitako plan guztietan ainguraleku izan daitezkeen gaiak topatu dira.

34. Ikasgai bakoitzaren programetan tokikoa-globala dimentsioa sartzea. Gomendatzen da hori egitea ikasgaiaren edukien eta honako gai hauen arteko loturak ikusita: genero-berdintasuna, giza eskubideak, aniztasuna, justizia soziala, txirotasunaren aurkako borroka eta ingurumen-jasangarritasuna.

35. Irakaskuntzarako gaitzen duten unibertsitate-titulazioen ikasketa-planen sailen araberako banaketa hautsi behar da. Prestakuntza teorikoa alde batera utzi gabe, unibertsitateko ikasleak hezkuntzako esku-hartzean integratuko dituzten prozesuetan sakondu behar da, analisi kritikorako prozesu eta tresnen alde egiteko.

GOMENDIOAK

Arloa: Irakasleen hasierako prestakuntza

08 HGHE sartzearen alde egingo duten ikuspegi eta metodologien erabilera sustatzea

36. Ezagutza-arloak, espezialitateak eta gaiak integratuko dituzten metodologien erabilera sustatzea, abian jarritako hezkuntza-prozesuen isolamendua eta zurruntasuna eragin dituzten konpartimentu estankoak hautsiz. Horretarako, aurre egin behar zaie antolakuntzarekin, jarrerekin, burokraziarekin eta lan egiteko moduekin lotutako zailtasunei.

37. Esperientzia-metodologiak erabiltzea, adibidez Proiektuetan Oinarritutako Ikaskuntza eta bereziki Ikaskuntza eta Zerbitzua, lanbiderako beharrezko konpetentzia eta ezagutzak lortzeko, tokiko errealitatearekin eta errealitate globalarekin kontaktuan. Ikasgaietan lortutako ezagutzak esperientzia errealetan aplikatzea lagungarria da ikaskuntzak finkatzeko.

38. Ikasleak hezkuntzako esku-hartzean integratuko dituzten eta analisi kritikorako prozesu eta tresnen alde egingo duten prozesuetan sakontzea, prestakuntza teorikoa alde batera utzi gabe.

GOMENDIOAK

Arloa: Irakasleen hasierako prestakuntza

09 Unibertsitate eta GGKE-en arteko harremanak sustatzea, HGHE indartzeko praktikaren bidez

39. Erakunde sozialen eta unibertsitateen arteko lotura zuzen bat sortzea sustatzea, irakasleen hasierako prestakuntza eraldaketa sozialerako hezkuntza-esperientziekin lotzera bideratuta. Alde horretatik, erakundeek hezkuntza formal eta ez formalean duten esperientzia praktikoak eta begiradak irakasleen hasierako prestakuntza aberastu dezake; izan ere, tokikoa eta globala lotzeko esperientzia bat emango lukete, genero-ikuspegiarekin, giza eskubideekin eta kulturartekotasunarekin lotutako hezkuntza-ikuspegi eraldatzaileetatik, hezkuntza-testuinguru formalean.

40. Nahiz eta ezin den aldaketa hori eragin soilik erakundeetatik, fakultateek ateak ireki behar dizkiote komunitateari eta prozesu irmo eta sistematikoak sustatu behar dituzte HGHE eta HGH sartzeko hasierako prestakuntzan, ezagutza-arloak, espezialitateak eta gaiak integratzen dituzten metodologien alde eginez eta abian jarritako hezkuntza-prozesuen isolamendua eta zurruntasuna eragin dituzten konpartimentu estankoak hautsiz.

41. Bigarren Hezkuntzako masterretan, gomendatzen da fakultateen, GGKE-en, ikastetxeen eta tokiko komunitatearen arteko proposamenak triangulatzea. GGKE-en esperientziak modu integratuan lan egiteko ardatz motibatzaileak izan daitezke.

GOMENDIOAK

Arloa: Irakasleen hasierako prestakuntza

10 Unibertsitateko irakasleen etengabeko prestakuntza eta HGHEarekin lotutako esperientzien trukea sustatzea

42. Unibertsitateko irakasleek HGHEko prestakuntza sustatzea ikasleak gaitu ahal izateko hiritartasun kontzientea, aktiboa eta garapen jasangarriaren eta justizia sozialaren alde mobilizatuko dena lortzeko ezinbesteko gaitasunetan, eta hori praktikan jartzeko herritarren eskubide eta betebeharren bidez. Gaitasun horiek lotura izan behar dute ikasgai zehatzekin.

43. Hezkuntzako unibertsitate-irakasleen artean sustatzea HGHEa sartu duten beste unibertsitate batzuen ekimenak eta esperientziak.

44. HGHEan espezializatutako erakundeei gomendatzen zaie unibertsitateko irakasleen prestakuntzan parte hartzea. Irakasleen prestakuntza- eta berrikuntza-planen bidez. Unibertsitateko Lankidetza Unitateak aliatuak dira prozesu horretan, eta beharrak hautematen, antolatzen eta ekintzen jarraipena egiten laguntzen dute. Prestakuntza horiek kreditu-kopuru esanguratsua edo aitortza-sistema eman beharko lukete.

45. Unibertsitateko irakasleen prestakuntza eta eguneratzea sustatzea metodologia eraldatzaileetan. Adibidez, esperientzia-ikaskuntzaren sustapena baliabide erabilgarria izan daiteke ikaskuntzak finkatzeko.

46. Lankidetza Unitateen jarduerak sustatzea euren unibertsitateen barruan, ikasleek ezagutzeko eta prestakuntza akademikoari ekarpenak egiteko.

I. ERANSKINA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

01

ANDALUZIA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	ANDALUZIA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Irakasleen Prestakuntzaren eta Hezkuntza Berrikuntzaren Zuzendaritza Nagusia.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Irakasleen Etengabeko Prestakuntzaren Andaluziako III. Plana. https://www.juntadeandalucia.es/boja/2020/179/23
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Funtsezko konpetentziak, ikasleen autonomiaren garapena, konpetentzia bigunak, heziketa emozionala, autozainketak. • Eskola inklusiboa, aniztasunaren arreta, bizikidetza, metodologia inklusiboak, kultura-aniztasunaren aldeko estrategiak eta jatorri desberdinetako ikasleen arreta. • Berdintasuna. • Klima-aldaketa, garapen jasangarria, konpetentzia ekosoziala. • Metodologia aktiboak, metodologia inklusiboak, ikerketa- eta lankidetza-lanaren metodologiak, komunitate osoaren parte-hartzea.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Gurasotasun positiboa eta familiek eskolako bizitzan parte-hartzea sustatuko duten estrategia eta metodologiak, haien interesekin eta planteatutako eskaera sozial berriekin lotuta. • Familiaren rola sustatzea XXI. mendeko gizartearen hezkuntza-erronken aurrean. • Landa-zentroen rola sustatzea hezkuntza-arrakastako eredu gisa.

PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	**Irakasleen zentroak (CEP).** Irakasleen 32 zentrok osatutako sare bat, pedagogia- eta kudeaketa-autonomiarekin, 93/2013 Dekretuan ezarritako baldintzetan. Esteka honetan daude zentro horiek, haien zenbakiak eta helbideak: https://www.juntadeandalucia.es/educacion/portals/web/ced/centros-del-profesorado
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Irakasleen Prestakuntzaren eta Hezkuntza Berrikuntzaren Zuzendaritza Nagusia:** Titular: Antonio Segura Marrero Telefonoa: 955064502 Helbide elektronikoa: dgi.ced@juntadeandalucia.es. Iturria: https://www.juntadeandalucia.es/organismos/educacionydeporte/consejeria/sgefp/dgfpie.html
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Ez dagokio.

02

ARAGOI

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	ARAGOI
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Berrikuntzaren eta Lanbide Heziketaren Zuzendaritza Nagusia.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	ECD/508/2021 AGINDUA, maiatzaren 11koa, Irakasleen Prestakuntzaren Aragoiko II. Esparru Plana onesten duena.
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Irakasleen Prestakuntzaren Aragoiko II. Esparru Planean 10 jarduketa-ildo finkatzen dira irakasleek lanbidea garatzeko beharrezko konpetentziak hobetu ditzaten. Hauek dira HGHEarekin lotura dutenak: • 4. Esparru Ildoa. Garapen Jasangarrirako Helburuak ikasgelan eta ikastetxeetan sartzeko estrategiak. • 5. Esparru Ildoa. Bizikidetza positiborako, hezkuntza inklusiborako eta berdintasunerako estrategiak.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Ez dagokio.

PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Berrikuntzaren eta Lanbide Heziketaren Zuzendaritza Nagusiaren Irakasleak Prestatzeko Zerbitzua. Azpimarratu behar da Aragoik Aragoiko Prestakuntza Sarea duela, Prestakuntzaren I. Esparru Planaren harira sustatuta, eta aukera eman du prestakuntza Aragoiko lurralde osoan egituratzeko eta landa-eremuetan indartzeko. Lurraldeko irakasle-zentro horiek abangoardiarako eta eraberritzeko espazio eta irakasleen eta hezkuntza-komunitate osoaren arteko lankidetza-espazio bihurtu dira, prestakuntzarako, berrikuntzarako eta esperientzia-trukerako lagungarri. Honela egituratzen da: • Berrikuntzaren eta Lanbide Heziketaren Zuzendaritza Nagusiaren Irakasleen Prestakuntza Zerbitzua. • Irakasleen Etengabeko Prestakuntzaren Aholkularitza Batzordea. • Probintziako Zerbitzuen Prestakuntza Aholkularitzak. • Lurraldeko irakasle-zentroek eta espezifikoek osatutako Prestakuntza Sarea eta Irakasleen Prestakuntzarako Lurralde Taldeak; azken horiek lehentasunezko erakundeak dira irakasleei laguntzeko zerbitzu-zentroetako irakasleak prestatzeko. Informazio gehiagorako, bisitatu webgune hau: https://formacionprofesorado.aragon.es/red-de-formacion/
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.

ERAGILEEN KONTAKTUA

Berrikuntzaren eta Lanbide Heziketaren zuzendari nagusia: Antonio Martínez Ramos

Irakasleen Berrikuntza eta Prestakuntza Zerbitzuaren burua: Gustavo Arce Fustero

Helbidea: Avenida de Ranillas, 5 D 50071 Zaragoza (Zaragoza)
Telefonoa: 976 715 416
Helbide elektronikoa: dginnovacionyfp@aragon.es
Organigrama: https://educa.aragon.es/-/organigrama

Aragoiko Prestakuntza Sarea:

Webgunea: https://formacionprofesorado.aragon.es/red-de-formacion/

MIRA y ACTÚA programa:

Helbide elektronikoa: formacionprofesorado@aragon.es
2020-2021 Ikasturteko deialdiaren ebazpena, zeinaren bidez programari buruzko informazioa ezartzen den.
Https://educa.aragon.es/documents/20126/331199/Resoluci%C3%B3n+y+anexos+20-21+firmada.pdf/0a3af359-ffd5-df33-c6ac-148789572711?t=1604496393026

Red de la Experiencia:

Helbide elektronikoa: formacionprofesorado@aragon.es
2020-2021 Ikasturteko deialdiaren ebazpena, zeinaren bidez programari buruzko informazioa ezartzen den.
Https://educa.aragon.es/documents/20126/331199/instrucciones+RExp+20-21-1firmada.pdf/b4d0de84-56ca-1c55-1089-833258594fda?t=1601987046759

Prestakuntza-zikloa: "Sábados metodológicos, Lunes dialógicos y Jueves de buenas prácticas:

Helbide elektronikoa: formacionprofesorado@aragon.es

Esperientzien bloga:

Webgunea: http://innovacioneducativa.aragon.es/tag/blog-de-experiencias/
Helbide elektronikoa: formacionprofesorado@aragon.es

ESPERIENTZIA BEREZIAK	
ESPERIENTZIA BEREZIAK	• **MIRA y ACTUA programa:** programa aitzindaria da, eta berdinen arteko behaketan oinarritzen da. Aukera ematen die Aragoiko irakasleei prestakuntza-egonaldi bat egiteko beste ikastetxe batean, haien garapen profesionala indartzeko: izan ere, aukera ematen du ezagutza zientifiko eta didaktikoak eguneratzeko, trebetasun pedagogikoak hobetzeko eta ikastetxe horiek garatzen ari diren hezkuntza-proiektuak ezagutzeko. Gainera, lankidetza-bideak ezartzeko eta testuinguru praktiko batean hezkuntza-esperientzia berritzaileak partekatzeko aukera ematen du. • **RED de la EXPERIENCIA programa:** belaunaldi arteko prestakuntza-programa da, eta erretiratutako irakasleek hartzen dute parte, borondatez, nahiz haien ikastetxearekin lankidetzan nahiz hainbat gairi buruzko prestakuntza-jarduerak ematen aditu gisa, Aragoi osoko ikastetxeetan. • Prestakuntza-zikloa: **“Sábados metodológicos, Lunes dialógicos y Jueves de buenas prácticas”:** larunbat metodologiko batekin hasten da prestakuntza, eta bertan metodologia zehatz baten azterketa jorratzen da, bai ikuspuntu teorikotik eta bai praktikotik. Ondoren, astelehen dialogikoa dator, eta irakasleek praktikan jartzen dute larunbateko saioan ikasitakoa. Horrez gain, gainerako irakasleekin hausnartu, eztabaidatu eta esperientzia partekatzen dute. Amaitzeko, jardunbide egokien osteguna dago, non hezkuntza-komunitate guztiari erakusten dioten ikasgelan egindako lana. Ziklo hori “Emociomartes” izenekoarekin osatzen da; jarduera horren xedea da topagune bat sortzea hezkuntza emozionalari buruz hausnartzeko, eta ikasleen eta irakasleen emozioak adierazi, identifikatu eta kudeatzeko estrategia eta tresnak emateko. • **Esperientzien bloga:** prestakuntza-izaerako espazio birtuala da, non irakasleek ikasgelako hezkuntza-esperientzia arrakastatsuak partekatzen dituzten, honako hauek azalduz: helburuak, edukiak, erabilitako metodologia, beharrezko tresna eta baliabideak, denbora eta ebaluazioa. Xedea da hainbat irakaslek horiek errepikatu ahal izatea.

03

ASTURIASKO PRINTZERRIA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	ASTURIASKO PRINTZERRIA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Hezkuntza Saila. https://www.educastur.es/consejeria/institucional/dir-org
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Irakasleak Prestatzeko Urteko Planetarako Esparru Gidalerroak 2019-2023: https://sede.asturias.es/bopa/2020/03/12/2020-02537.pdf Irakasleen Etengabeko Prestakuntzarako Urteko Eskualde Plana 2020-2021: https://sede.asturias.es/bopa/2020/11/12/2020-08962.pdf
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Hauek dira “Irakasleak Prestatzeko Urteko Planetarako Esparru Gidalerroak 2019-2023” dokumentuan ezarritako eta etengabeko prestakuntzarekin lotutako lehentasunezko arloak: • Giza eskubideak, bakearen eta indarkeriarik ezaren kultura sustatzea, bereziki genero-indarkeriarik gabekoa, hiritartasuna, kultura-aniztasunaren balorazioa, arteak, kulturak eta hezkuntzak garapen jasangarriari egindako ekarpenak eta bizimodu osasungarriak. “Irakasleen Etengabeko Prestakuntzarako Urteko Eskualde Plana 2020-2021” dokumentuan ezarritako irakasleen prestakuntza-programen barruan honako hauek jasotzen dira berariaz: • Giro lagunkoiak, berdinzaleak eta sexu-aniztasunarekin errespetutsuak izango diren hezkidetza- eta bizikidetza-proiektuak, irakaskuntza- eta ikaskuntza-prozesuen alde egiteko ingurune lasai eta motibatzaileetan, eta ekitatera, inklusiora eta aniztasunaren erantzunera bideratutako programak.

HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	“Irakasleak Prestatzeko Urteko Planetarako Esparru Gidalerroak 2019-2023” dokumentuan, besteak beste, hau finkatzen da: ● Konpetentziak garatuko dituzten metodologia kooperatibo, indibidualizatu, aktibo eta malguen ezagutza sustatuko du etengabeko prestakuntzak.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	**Irakasle eta Baliabideen Zentroak (CEP)** Sare hau **4 irakasle-zentrok** (CPR) osatzen dute: Avilés Mendebaldea, Meatzaritza Arroak, Gijón Ekialdea eta Oviedo. Esteka honetan daude ikastetxeak eta haien helbideak: https://www.educastur.es/profesorado/formacion-e-innovacion/red-cpr https://cprcuencasmineras.es/pages/index/cprs-de-asturias
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Hezkuntza Saila:** Titularra: Lydia Espina López Telefonoa: 985108608 / 985108609 Helbide elektronikoa: consejera.educacion@asturias.org
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Ez dagokio.

04

BALEAR UHARTEAK

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	BALEAR UHARTEAK
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Hezkuntza eta Lanbide Heziketa Saila. Lehen Haurtzaroaren, Berrikuntzaren eta Hezkuntza Komunitatearen Zuzendaritza Nagusia.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Irakasleen Etengabeko Prestakuntzaren Lau Urteko Plana 2020-2024: https://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?codi=4383494&coduo=204&lang=es
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Irakasleen Etengabeko Prestakuntzaren Lau Urteko Plana 2020-2024k honako ekintza-ildo hauek finkatzen ditu HGHEarekin lotuta: • 1. Ildoa. Konpetentzia- eta inklusio-metodologiak eta -ebaluazioa. • 4. Ildoa. Hezkidetza.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• 8. Ildoa. Ikaskuntzaren hezkuntza-komunitatea.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Balear Uharteetako irakasleen etengabeko prestakuntza **Irakasleen Prestakuntza Zerbitzuaren eta irakasleen zentroen** bidez arautzen da, eta Lanbide Heziketaren eta Irakasleen Prestakuntzaren Zuzendaritza Nagusira atxikita daude. Irakasleen zentroak Eivissan: http://www.eivissaweb.com/directorio/ciencia-y-educacion/centros-educativos/centros-de-profesorado/ Irakasleen zentroak Mallorcan: http://www.mallorcaweb.com/directorio/ciencia-y-educacion/centros-educativos/centros-de-profesorado/
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.

ERAGILEEN KONTAKTUA	**Lehen Haurtzaroaren, Berrikuntzaren eta Hezkuntza Komunitatearen Zuzendaritza Nagusia:** Zuzendari nagusia: Amanda Fernández Rubí Telefonoa: 971177779 Helbidea: C/ del Ter, 16, Ed. Alexandre Rosselló Pastors (Polígon de Son Fuster, 2a planta). Helbide elektronikoa: directorageneral@dgpice.caib.es Iturria: http://www.caib.es/transparenciafront/fitxa/204/es
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Ez dagokio.

05

KANARIAK

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	KANARIAK
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Hezkuntza, Unibertsitateak, Kultura eta Kirol Saila.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Unibertsitatez Kanpoko Irakasleak Prestatzeko Kanarietako Plana. 2021-2023: https://www3.gobiernodecanarias.org/medusa/edublog/cprofeslagomera/wp-content/uploads/sites/72/2021/04/plan-plurianual-de-formacion-profesorado-2021-2023.pdf Irakasleen Prestakuntza Plana 2020: http://www3.gobiernodecanarias.org/medusa/campus/doc/doc/PlanFormacion2020.pdf
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Unibertsitatez Kanpoko Irakasleak Prestatzeko Kanarietako Planean (2021-2023) ezarritako jarduketa-ildo estrategikoen artean honako hauek azpimarratzen ditugu: • Aniztasunaren arreta. • Bizikidetza eta eskolako giroa hobetzea. Kultura-aniztasuna, berdintasuna eta hezkidetza. Irakasleen Prestakuntza Planean (2020) honako hauek aipatzen dira berariaz: • Aniztasunaren arreta. • Bizikidetza eta eskolako giroa hobetzea.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Unibertsitatez Kanpoko Irakasleak Prestatzeko Kanarietako Planean (2021-2023) ezarritako jarduketa ildo estrategikoen artean honako hauek azpimarratzen ditugu: • Eskola-antolakuntza eta parte-hartzearen kultura.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	**Irakasleen zentroak (CEP)** Irakasleen 14 zentrok (CEP) osatutako sarea, uharteetan banatuta. Esteka honetan daude zentro horiek: https://www3.gobiernodecanarias.org/medusa/perfeccionamiento/areapersonal/ceps.php

ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Hezkuntza, Unibertsitateak, Kultura eta Kirol Saila:** Titularra: Manuela de Armas Rodríguez Telefonoa: 928 45 54 00 Helbide elektronikoa: consejera.eucd@gobiernodecanarias.org Iturria: https://www.gobiernodecanarias.org/eucd/consejeria/organigrama/Ficha_Unidad/?uo=41960 Beste kargu batzuk eta haien kontaktuak: https://www.gobiernodecanarias.org/eucd/consejeria/estructura_organica/
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Unibertsitatez Kanpoko Irakasleak Prestatzeko Kanarietako Planean (2021-2023) berariaz aipatzen da prestakuntza-programa hau: “genero-berdintasuna eta hezkuntza afektibo-sexuala eta generoarena sustatzea”. Programaren funtsezko helburua da irakasleei berdintasunaren, hezkuntza afektibo-sexualaren eta generokoaren arloko oinarrizko ezagutzak ematea, hezkidetzaren printzipioetan oinarritutako hezkuntza-eredu bat ezarri eta genero-ikuspegia zabaldu dadin eskaintzen den prestakuntza-ekintza orotara; izan ere, berdintasuna giza eskubide bat da, eta ikasgeletan landu behar da zeharka, hezkuntza-etapa guztietan. Hauek dira programaren helburuak: ● Genero-ikuspegia sustatzea irakasleen etengabeko prestakuntzaren bidez. ● Hezkuntza-praktika inklusiboak azpimarratuko dituzten prozesuak sortzea, genero-identitatean edo orientazio sexualean oinarritutako bazterketarik gabe. ● Sentsibilizatzea eta kontzientziatzea, genero-indarkeriaren prebentzioa azpimarratuko duten prestakuntza-proposamenekin. Berariaz aipatzen da Irakasleen Zentroen Sarearen rola prestakuntza-programa hau ikastetxeetan sustatzerako orduan.

06

KANTABRIA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	KANTABRIA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Hezkuntza eta Lanbide Heziketa Saila.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Irakasleen Etengabeko Prestakuntzaren Urteko Plana 2018-2019: https://www.educantabria.es/planes/formacion-permanente-del-profesorado/566-nivel-1/nivel-2/nivel-3/plan-de-formacion-permanente-del-profesorado/39720329-plan-anual-de-formacion-de-profesorado.html Irakasleen Etengabeko Prestakuntzaren Eskualde Plana 2015-2019
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Irakasleen Etengabeko Prestakuntzaren Urteko Planean (2018-2019) honako prestakuntza-ildo hauek finkatzen dira HGHEarekin lotuta: • 1. Ildoa. Ikaskuntza-inguruneen metodologia aktiboak. • 3. Ildoa. Hezkuntza inklusiboa eta genero-berdintasuna.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Irakasleen Etengabeko Prestakuntzaren Urteko Planean (2018-2019) honako prestakuntza-ildo hauek finkatzen dira HGHEarekin lotuta: • 6. Ildoa. Zentroen kultura eta antolakuntza.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Irakasleen zentroak (CEP) https://www.cepdecantabria.es/
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.

ERAGILEEN KONTAKTUA	**Hezkuntza eta Lanbide Heziketa Saila:** Sailburua: Marina Lombó Gutiérrez Helbidea: Vargas, 53 – 7ª planta (Edificio Ministerios) 39010, Santander Telefonoa: 942 20 80 80 Faxa: 942 20 83 45 Helbide elektronikoa: lombo_m@cantabria.es **Lanbide Heziketaren eta Etengabeko Hezkuntzaren Zuzendaritza Nagusia:** Ricardo Lombera Helguera Helbidea: Vargas, 53 – 8ª planta (Edificio Ministerios) 39010, Santander Telefonoa: 942 20 74 37 Faxa: 942 20 88 18 Helbide elektronikoa: lombera_r@cantabria.es
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Ez dagokio.

07

GAZTELA-MANTXA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	GAZTELA-MANTXA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Hezkuntza, Kultura eta Kirol Saila.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	7/2010 Legea, uztailaren 20koa, Gaztela-Mantxako Hezkuntzari buruzkoa. Kanpoko esteka leiho berri batean zabaltzen da (BOE 2012-08-06) 2013/03/18Ko Agindua, Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailarena, etengabeko prestakuntzaren oinarrizko modalitateena (DOCM 2013/03/26) Irakasleen Prestakuntzaren Plana 2020/21
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Inklusioa eta bizikidetza.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Ez dago.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	**Irakasleak Prestatzeko Eskualde Zentroa (CRFP): Gaztela-Mantxa:** Esteka honetan dago zentroaren informazioa, zenbakiekin eta helbideekin: https://www.educa.jccm.es/profesorado/es/crfp/contacto-ubicacion-crfpclm Inklusio eta bizikidetzaren prestakuntza-ildoarekin lotutako harremanetarako helbide elektronikoa inclusion.crfp@jccm.es
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.

ERAGILEEN KONTAKTUA	**Hezkuntza, Kultura eta Kirol sailburua:** Titularra: Rosa Ana Rodríguez Pérez Helbide elektronikoa: gabinete.edu@jccm.es Telefonoa: 925247400 Helbidea: Bulevar Río Alberche, s/n. 45071 Toledo Iturria: https://www.castillalamancha.es/gobierno/educacionculturaydeportes/contacto?v=paginacontacto
ESPERIENTZIA BEREZIAK	“Irakasleen Prestakuntza Plana 2020/21” dokumentuaren “Inklusioa eta bizikidetza” ildoan honako prestakuntza hauek jasotzen dira: • Emakumeen mutilazio genitalaren prebentzioa (10 ordu, online). • Metodologia aktiboak eta ikaskuntza-ingurune inklusiboak (20 ordu, online). • Sentsibilizazioa ikaskuntza-komunitateetan (30 ordu, online). • Eskola inklusiborantz (10 ordu, online). • Ziberjazapenaren prebentzioa (10 ordu, online). • Heziketa emozionala ikasgelan (20 ordu, online). • Gatazken ebazpen dialogikoa (20 ordu, online). • LGTBIFobia: prebentzioa eta esku-hartzea zentroetan (20 ordu, online). • Berdintasuna eta genero-indarkeriaren prebentzioa (20 ordu, online). Dokumentu horretan, halaber, “Lanbide Heziketa” prestakuntza-ildoarekin lotutako prestakuntza hau finkatzen da. • Lan-orientazioa eta laneratzea, ingurumen-sentsibilizazioa eta genero-berdintasuna (30 ordu, online). Behatu eta eraldatu: irakasleen artean hezkuntza-jarraibide egokiak sustatzeko helburuarekin sortu da. Hainbat iraupenetako prestakuntza-egonaldiak proposatzen dira Gaztela-Mantxako ikastetxeetan (gutxienez irakastegun bat eta gehienez hiru). Egonaldi horietan aukera dago informazioa trukatzeko, hausnartzeko, hitz egiteko eta esperientzia trukatzeko.

08

GAZTELA ETA LEON

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	GAZTELA ETA LEON
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Irakasleak Prestatzeko Erkidegoko Plana.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	51/2014 DEKRETUA, urriaren 9koa, zeinaren bidez unibertsitatez kanpoko irakasleen etengabeko prestakuntza arautzen den, baldin eta euren zerbitzuak ematen badituzte Gaztela eta Leongo funts publikoek finantzatutako ikastetxeetan: https://www.educa.jcyl.es/profesorado/es/formacion-profesorado/normativa-documentacion/normativa-formacion-permanente-profesorado
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Kolektibo eta egoera espezifikoei arreta; printzipio eta balioen transmisioa. • Dimentsio europarra eta komunikazioa hezkuntzan.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Ez dagokio.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Prestakuntza-ibilbideetan eta hainbat bidetan islatzen da: • Irakasleen Zentroen Etengabeko Prestakuntza Planak eta Hezkuntza Laguntzarako Zerbitzuak. Zentroaren testuinguruko prestakuntza-ibilbideak dira, hainbat ikasturtetan programatuta. (CFIES). • Irakasle-taldeen prestakuntza-planak. Interes komunak dituzten hainbat zentrotako irakasle-taldeentzako prestakuntza-ibilbideak dira, hainbat urtetako iraupenarekin. • Irakasle-taldeak: hainbat modalitatetan (lan-taldeak, mintegiak, zentroetako prestakuntza-proiektuak, hezkuntza-berrikuntzako proiektua, etab.) gai ezberdinei buruzko prestakuntza egiten duten irakasleak, urtero. • Parte-hartze indibiduala ikastaro eta jardunaldietan. Mapa interaktiboa eta CFIES direlakoen zerrenda, zenbaki eta helbideekin: http://directorio.educa.jcyl.es/es/directorios/cfies

ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak: José Alberto Hernández Gañán. Irakasleen Prestakuntzaren, Berrikuntzaren eta Nazioartekotzearen Zerbitzuko burua. Gaztela eta Leongo Junta. Eva M. Domínguez eta Matilde Aparicio. Gaztela eta Leongo Juntako Garapenerako Lankidetza saileko zerbitzuaren burua eta lankidetza-teknikaria.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Berrikuntzaren eta Irakasleen Prestakuntzaren Zuzendaritza Nagusia:** Harremanetarako: Avda. del Real Valladolid, s/n. PK: 47014 Valladolid. 983 410 666 983 410 776 Secretaria.dginnovacion@jcyl.es **Hezkuntza Saila:** Harremanetarako: Sailburua: María del Rocío Lucas Navas Avda. del Real Valladolid, s/n. PK: 47014 Valladolid. 983 411 500 (Telefonogunea) 983 411 050 Area.consejera.educacion@jcyl.es

ESPERIENTZIA BEREZIAK

Hezkuntza-berrikuntzako proiektua: “Próxima estación: ODS 2030” (2019/2020 eta 2020/2021 ikasturteetan garatu da).

Proiektu integral horrek hezkuntza-komunitate osoarentzako ekintza-proposamena egiten du. “Ikaskuntza eta Zerbitzua” metodologiaren bidez, non azken xedea den gaitasunak eta batez ere jarrera eta balioak sustatu eta hobetzea. Ezagutzaren xedea da kontzientziatzea eta sentsibilizatzea, baina baita “ikasten ikastea” ere nola funtzionatzen duen munduak, nola lotzen diren elkarren artean planetako arazoak eta nola lagun dezakedan horiek konpontzen.

Proiektuak hiru lan-ardatz elkartzen ditu:

- Garapen Jasangarrirako Helburuen curriculum-integrazioa.
- Proiektua diseinatzea, ikasteko espazio malguen antolakuntzaren bidez.
- Hainbat metodologia aktibo aplikatzea.

Proiektu hau Gaztela eta Leongo ikastetxe publikoei dago zuzenduta, baldin eta Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza ematen badituzte. Hura egiteko, gehienez ere hirurogei ikastetxe aukeratu dira, probintzietan banatuta: Haur eta Lehen Hezkuntzako berrogei ikastetxe eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako hogei.

Proiektu hau Hezkuntza Sailak sustatu du.

Araudia: https://bocyl.jcyl.es/boletines/2019/10/01/pdf/BOCYL-D-01102019-9.pdf

Webgunea: https://www.educa.jcyl.es/profesorado/es/proximaestacion-ods

09

KATALUNIA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	KATALUNIA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Kataluniako Irakasleen Prestakuntzaren eta Hezkuntza Berrikuntzaren Zuzendaritza Nagusia.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Criteris, instruccions i orientacions de la formaci permanent del professorat per al curs 2019-2020-2021: https://serveiseducatius.xtec.cat/tarragones/wp-content/uploads/usu549/bp-attachments/14045/PFZ-Criteris-i-Instruccions-2019-2020.pdf
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Kultura arteko hezkuntza, eskolako bizikidetza hobetzea, mundu guztiarentzako hezkuntza lortzea eskola inklusiboaren esparruan. • Komunitate-proiektuak, ikastetxeen eta familien, erakundeen eta enpresen arteko harremanak sustatzea. • Zeharkako konpetentziak lortzea: bizikidetza, genero-berdintasuna, berrikuntza eta ikerketa.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Konpetentzien ikuspegia, ikasleen inplikazioa eta parte-hartzea. • Eredu berritzaileak.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	**Baliabide Pedagogikoen Zentroa (CRP).** Hezkuntza-zerbitzu horiek ikastetxeen jarduera pedagogikoaren eta irakasleen lanaren euskarriak dira eskualde-mailan. Gaur egun 76 baliabide pedagogiko eta 5 luzapen daude, eta Departament d'Ensenyament sailaren lurralde-eremu osoa hartzen dute. CRP horien mapa interaktiboa zenbaki eta helbideekin: http://recursostic.educacion.es/redprofesores/web/index.php?option=com_content&view=article&id=24&Itemid=28&lang=es

ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketa: Rosanna Fernández Ruiz, Àrea d'Innovació, Programes i Formació; Rosa Artigal i Valls, Direcció d'Acció Educativa; Elena Roca Escobar, Programa Mediació entre iguals; Mª Inmaculada Adell Meseguer, Xarxes per al canvi; Martí Boneta Carrera eta Marta Ponti Alemany, Centre de Recursos Pedagògics (CRP) zentroko arduradunak. Consorci d'Educació de Barcelona.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Departament d'Educació:** Titularra: Josep Gonzàlez-Cambray Lanpostua: Hezkuntzako sailburua Egoitza: Via Augusta, 202-226, 08021, Barcelona Telefonoa: 93 400 69 00 Faxa: 93 241 53 42 Helbide elektroniko orokorra: comunicacio.ceb@gencat.cat Berrikuntzaren eta Prestakuntzaren Zuzendariordetza Nagusia
ESPERIENTZIA BEREZIAK	**Xarxes per al canvi del Consorci d'Educaci de Barcelona.** 2017Az geroztik, Bartzelonako Hezkuntza Partzuergoa izan da Aldaketarako Sareak (Xarxes per el canvi) programaren burua, hiriaren hezkuntza-eraldaketa sustatzeko xedearekin. Helburua da kalitatezko hezkuntza-sistema zuzen baten alde egitea. Sareak, berdinen arteko ikaskuntza profesionalaren testuinguru gisa, Bartzelonako zentroen aldaketarako orientazioa sustatzeko estrategia dira. 2020-2021 ikasturtean etapa berri bat hasi da, non 222 zentrok programarekiko konfiantza berretsi duten, eta 18 saretan egin dute lan Bartzelona hirian. 18 lurralde-sare horiek irakasle-talde batek koordinatzen ditu; taldeak hausnarketak ahalbidetu eta sustatzen ditu zentro partaideen artean. Esteka honetan dago ekimenean parte hartu duten zentroen zerrenda: https://www.edubcn.cat/ca/suport_educatiu_recursos/plans_programes/xarxes_per_al_canvi/les_xarxes_a_ciutat_de_barcelona Webgune honetan dago Bartzelonako Hezkuntza Partzuergoarekin harremanetan jartzeko informazioa: https://www.edubcn.cat/ca/suport_educatiu_recursos/plans_programes/xarxes_per_al_canvi/les_xarxes_a_ciutat_de_barcelona

10

EXTREMADURA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	EXTREMADURA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Berrikuntzaren eta Irakasleen Prestakuntzaren Zerbitzua. (Berrikuntza eta Hezkuntza Inklusioaren Zuzendaritza Nagusiaren mendekoa).
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	AGINDUA, 2020ko azaroaren 20koa, zeinaren bidez Extremadurako Irakasleen Etengabeko Prestakuntzarako Eskualde Plana onesten den 2020/2021 ikasturterako.
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Aniztasunaren arreta eta ikasle guztien eskola-arrakasta hobetzera bideratutako tutoretza-ekintza; konpetentzia bigunen sustapena. • Balioetan, bizikidetzan, tolerantzian eta herritar demokratikoak prestatzera bideratutako elkartasunean oinarritutako jardunbide egokiak. • Jasangarritasuna. • Hezkuntza-berrikuntzako sareen garapena eta ezarpena, laguntza soziala edo kulturari, ohitura osasungarriei, jasangarritasunari edo ekintzailetzari buruzko hezkuntza-programak, herritar aktibo eta eraldatzaileak lortzeko. • Irakaskuntza eta ikaskuntza Garapen Jasangarrirako Helburuek islatzen dituzten eskaeretara egokitzea. • Hezkuntza-inklusioarekin, aniztasunaren arretarekin eta hezkuntza-komunitateko bizikidetzarekin lotutako jarduketak. • Genero-berdintasuna eta sexu-aniztasuna, Extremadurako Hezkuntzako Genero Berdintasunaren Lehen Planaren barruan.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Ikasleen funtsezko konpetentziak finkatzea curriculumaren erreferente gisa; hezkuntza-ebaluazioko prozedura eta prozesu objektiboen garapena, bereziki funtsezko konpetentzietan, berrikuntzaren eta ikerketaren bidez.

PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	**Irakasleen eta Baliabideen Zentroak (CPR):** Extremadurako Irakasleen Prestakuntza Sarea 18 irakasle- eta baliabide-zentrok osatzen dute, eta haien bidez irakasleen prestakuntza-eskaintza artikulatzen da. Prestakuntza Sarea koordinatzen dute Hezkuntza Idazkaritza Nagusiaren Berrikuntza eta Irakasleen Prestakuntza Zerbitzuak eta Hezkuntzako Probintzia Ordezkaritzen Hezkuntza Programen Unitateetako Berrikuntza eta Irakasleen Prestakuntza sailek. Bederatzi (9) CPR Cáceres probintzian Esteka helbide eta kontaktuekin: https://formacion.educarex.es/sobrenosotros/2-uncategorised/3068-nosotrosccr Bederatzi (9) CPR Badajoz probintzian Esteka helbide eta kontaktuekin: https://formacion.educarex.es/sobrenosotros/2-uncategorised/3066-nosotrosbad
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak: Silvia González Chaves. Irakasleen Prestakuntza Sailaren Hezkuntza Programen Unitateko aholkularia, Badajozeko Probintzia Zerbitzua. Badajozeko CPR. Benito Ramos Granado (zuz.)

ERAGILEEN KONTAKTUA

Hezkuntzako idazkari nagusia:

Francisco Javier Amaya Flores
Avda Valhondo, s/n,
Edificio III Milenio, Módulo 5, 4ª Planta
06800 Mérida
Telefonoa: 924 00 67 07 / 924 00 67 64
Helbide elektronikoa: sgeducacion.eye@juntaex.es

Berrikuntza eta Irakasleen Prestakuntza Zerbitzua:

Avda. Valhondo, s/n. Módulo 5 (1ª Planta) 06800 Mérida (Badajoz)
Helbide elektronikoa: innovacionyformacion@educarex.es
Faxa: 924 006 828 (66828)

María Moreno Sierra:

Berrikuntza eta Irakasleen Prestakuntza Zerbitzuaren burua.
Helbide elektronikoa: innovacionyformacion@educarex.es
Faxa: 924 006 828 (66828)
Helbide, kargu eta azpikargu guztiak: https://formacion.educarex.es/sobrenosotros

Hezkuntzako Probintzia Ordezkaritzak:

CÁCERES
José Antonio Molero Cañamero
Hezkuntza Programen Unitateko Zerbitzuaren burua
Telefonoa: 927 001 114 (71114)
Helbide elektronikoa: joseantonio.molero@juntaex.es

BADAJOZ
Luis Cordero Vélez
Hezkuntza Programen Unitateko Zerbitzuaren burua
Telefonoa: 924 012 079 (42079)
Helbide elektronikoa: luis.corderov@juntaex.es

ESPERIENTZIA BEREZIAK

Hiritartasun Globalerako Hezkuntzako Prestakuntza "Soñar que somos mundo": Espainiako Hezkuntza Ligak eta Cácereseko Irakasleen Prestakuntza Fakultateak antolatu zuen, eta formatu erdi-presentzialean egin zen 2020ko azaroaren 19tik 22ra, 50 orduko iraupenarekin.

Helbide elektronikoa: epdextremadura@ligaeducacion.org

Telefonoa: 927 288 693/ 927 216 579

Webgunea: https://congdextremadura.org/event/formacion-en-educacion-para-la-ciudadania-global-sonar-que-somos-mundo/

Programa esperimentala: "Centros que aprenden soñando": epe ertain eta luzeko proiektua da, non analisiak eta hobekuntzak bost ikasturtera arteko epea har dezaketen. Lehen bi urteak funtsezkoak dira eduki teoriko-praktikoetan, eta, hortik aurrera, ikastetxea hura hobetzeko diseinatutako ekintzak ezartzen hasten da, "Hobekuntza-espirala" izeneko planaren baitan.

"Hobekuntza-espiralaren" helburu nagusia da berrikuntzarako bidea abian jartzea Extremadurako ikastetxeetan. Berrikuntza hori lortzeko irakasleen lankidetza behar da, hau da, ikastetxeko eta hezkuntza-komunitateko kide guztiek parte hartzen dute ikastetxearen eta eskola-antolakuntzaren hobekuntzan esku hartzen duten prozesu guztien eraikuntzan. Azkenik, etengabe hazten ari den ikaskuntza-komunitate profesional gisa funtzionatzea lortzen dute.

Telefonoa: 924 00 75 00

Webgunea: www.educarex.es

Araudia: https://anpeextremadura.es/notices/98163/PROGRAMA-CENTROS-QUE-APRENDEN-ENSE%C3%91ANDO

11

GALIZIA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	GALIZIA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Consellería de Cultura, Educación e Universidad. Secretaría xeral de Educación e Formación Profesional.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	2021Eko ekainaren 15eko EBAZPENA, Hezkuntza eta Lanbide Heziketako Idazkaritza Nagusiarena, zeinaren bidez sailaren mendeko ikastetxe publikoetan ezarriko diren irakasleen etengabeko prestakuntza-planen hautaketa iragartzen den 2021/2022 ikasturterako: http://www.edu.xunta.gal/portal/es/node/34547Irakasleen Prestakuntzaren Urteko Plana 2021/2022
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Hezkuntza inklusiboa eta hezkidetza. • Garapen jasangarrirako eta hiritartasun globalerako hezkuntza.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Eskolako bizikidetza eta ikasgelako giroa. Osasun eta ongizate emozionala. Familiekiko harremana.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Prestakuntza eta Baliabideen 6 zentro (CFR) eta Prestakuntza eta Berrikuntzarako Erkidegoko Zentro 1 (CAFI). Esteka honetan daude zentro horiek, haien zenbakiak eta helbideak: http://www.edu.xunta.gal/portal/node/3095
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.

ERAGILEEN KONTAKTUA

Consellería de Cultura, Educación e Universidade:

Helbidea: Edificios administrativos - San Caetano, s/n - 15781 Santiago de Compostela

Telefonoa: 981 545 400

Faxa: 981 545 443

Webgunea: edu.xunta.gal

Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional:

José Luis Mira Lema
Idazkari nagusia

Helbidea: Edificios administrativos - San Caetano, s/n. 15781 Santiago de Compostela

Telefonoa: 981 546 562 / 48

Helbide elektronikoa: sxefp@edu.xunta.gal

Proyecta plana:

Asesoría de Programas educativos
Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional
Consellería de Cultura, Educación e Universidade
Edificio Administrativo San Caetano s/n Bq. II - 2º Andar
15781 Santiago de Compostela

Webgunea: http://www.edu.xunta.gal/portal/planproxecta/que-e

Helbide elektronikoa: planproxecta@edu.xunta.es

Telefonoak:

Sandra Mª Roo Casal: 881 997 498

Cristina Fernández López: 881 996 395

ESPERIENTZIA BEREZIAK

- **OBSERVA-ACCIÓN proiektua:** haren helburua da irakasleen garapen profesionala sustatzea berdinen arteko behaketaren bidez, ikastetxe eta ikasgelen testuinguru erreal batean.

  Horretarako, hainbat erkidegotako bi edo hiru ikastetxeren arteko elkarteak osatzen dira eta elkarrekiko bisitak antolatzen dira, non irakasle bisitariek klaseen garapena behatzen duten eta ikastetxe hartzailearen hezkuntza-proiektu berritzaileak ezagutzen dituzten. 2019/2020 ikasturtean, Galizia eta Errioxako irakasleen artean egin zen trukea.

- **Hezkuntza Inklusiboko Jardunbide Egokien sarien deialdia.** Kultura, Hezkuntza eta Unibertsitate Sailaren mendeko ikastetxe publikoei zuzendutako deialdia. Helburua da hezkuntza inklusiboa sustatzea ikastetxeetan, ikastetxe partaideetan jarduerak eta proiektuak landuz. Bi kategoria finkatzen dira:
  - A kategoria: Haur eta Lehen Hezkuntzarako.
  - B kategoria: Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzarako, Batxilergorako, Lanbide Heziketarako, helduen prestakuntzarako eta araubide bereziko irakaskuntzarako.

  Informazio gehiagorako, bisitatu webgune hau: http://www.edu.xunta.gal/portal/es/node/34399

- **Proyecta plana:** Kultura, Hezkuntza eta Unibertsitate Sailaren ekimena da, hainbat erakunderekin lankidetzan, eta haren helburua da hezkuntza-berrikuntza sustatzea ikastetxeetan, lankidetza, diziplina arteko lana eta konpetentziak sustatuko dituzten hezkuntza-programen bidez. Horrez gain, 2030 Agendaren Garapen Jasangarrirako Helburuak lortzeko konpromisoa hartu dute.

  Planak aurrerapausoak eman nahi ditu hezkuntza-kalitatea hobetzeko dinamiketan, eta berrikuntzaren alde egin nahi du ikastetxeetan, motibazioa eta sareko lankidetza-lan aktiboa lortzeko, bai ikasleen eta bai irakasleen eskutik.

ESPERIENTZIA BEREZIAK (jarraipena)

Programa horiek hezkuntza-sistema erronka globaletara egokitzeko funtsezko alderdiak azpimarratzen dituzte, besteak beste genero-berdintasuna, hezkidetza, konpetentzia digitalak eta trantsizio ekologikoa.

Planaren helburu nagusietako bat da ikasleen egungo eta etorkizuneko gizartearen gizarte-, ekonomia- eta ingurumen-erronken aurrean duten rol aktiboa sustatuko duten diziplina arteko proiektuak egitea, eta horiek lan-ereduak edo jardunbide egokiak izatea, bai jatorrizko ikastetxearentzat eta bai Galiziako hezkuntza-komunitateko gainerako kideentzat ere.

- Irakasleen Prestakuntzaren Urteko Planean, **“Inklusioa, Bizikidetza eta Hezkidetza”** prestakuntza-ildoan, irakasleentzako honako prestakuntza-jarduera hauek azpimarratzen dira:
    - **Oinarrizko prestakuntza berdintasunean, hezkidetzan, prebentzioan eta genero-indarkeriaren aurkako borrokan**, gutxienez 20 orduko iraupenarekin, funts publikoekin finantzatutako ikastetxeetako irakasle guztientzat.
    - **Oinarrizko prestakuntza hezkuntza-arloko berdintasun eta hezkidetzan**, gutxienez 30 orduko iraupenarekin. Zuzendaritza-taldeentzako, orientazio-sailentzako eta Haur, Lehen eta Bigarren Hezkuntzako, helduen hezkuntzako eta Lanbide Heziketako irakasleentzako ikastaro espezifikoak eskaintzen dira.
    - **Hezkuntza-berrikuntzako Proyecta planarekin lotutako prestakuntza-jarduerak.** Plan horretan sartutako irakasleentzako lehentasunezko jarduerak dira, baina, kasu batzuetan, irekita daude gainerako irakasleentzat ere.
    - **Prestakuntza aurreratuko jarduerak**, gutxienez 20 orduko iraupenarekin, honako gai hauetan sakontzeko: hezkidetza, indarkeria matxistaren lehen eta bigarren mailako prebentzioa eskolan, hezkuntza genero-ikuspegiarekin, eskola-egutegiko oroimen-datak berdintasunarekin lotuta eta komunikazio berdinzalea, besteak beste.

12

ERRIOXA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	ERRIOXA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Hezkuntza, Kultura, Kirola eta Gazteak. Prestakuntza eta Hezkuntzako Berrikuntza Zentroa.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	9/08 Agindua, apirilaren 28koa, Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailarena, zeinaren bidez unibertsitatez kanpoko ikastetxeetako irakasleen etengabeko prestakuntza-jarduerak arautzen diren: https://www.larioja.org/edu-innovacion-form/es/centro-riojano-innovacion-educativa-crie.ficheros/862139-Orden_9-2008%20de%2028%20de%20marzo%20.pdf Bestelako agiriak: Lantaldeak eta mintegiak osatzeko deialdia 2018/2019. Kanpoko esteka, leiho berri batean zabaltzen da.
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Hezkuntza inklusiboa. • Hezkuntza emozionala eta/edo bizikidetzarakoa. • Metodologia aktibo eta parte-hartzaileen sustapena.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Ez dago.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	**Irakaskuntza Garapen Profesionalaren Zentroa (CDPD) eta Hezkuntza Berrikuntzako Errioxako Zentroa (CRIE):** Helbidea: C/ Marqués de Murrieta, 76 Ala Este, planta baja. CP 26071 Logroño (La Rioja) Telefonoa: 941291660 Faxa: 941 203 566 Helbide elektronikoa: crie@larioja.org Webgunea: https://www.larioja.org/educacion/es/destacados-nivel-1/innovacion-formacion

ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Hezkuntza, Kultura, Kirola eta Gazteak Saila:** Titularra: Pedro María Uruñuela Nájera Telefonoa: 941291660 Helbidea: Calle Marques De Murrieta 76 26005 Logroño Helbide elektronikoa: consejeria.edu@larioja.org **Hezkuntza Berrikuntzaren Zuzendaritza Nagusia:** Zuzendaria: Alberto Abad Benito Telefonoa: 9412 31153 Helbide elektronikoa: dg.innovacioneducativa@larioja.org **Zentro arteko lantaldeak:** Webgunea: https://www.larioja.org/edu-innovacion-form/es/actividades-formacion/grupos-trabajo-dirigidos-intercentros **Lantaldeak:** Webgunea: https://www.larioja.org/edu-innovacion-form/es/actividades-formacion/grupos-trabajo
ESPERIENTZIA BEREZIAK	• **ZENTRO ARTEKO LANTALDEAK:** prestakuntza hainbat gaietako adituek ematen dute, eta 12 ikastetxe ezberdinetara arteko irakasleen arteko lankidetza sustatzen du. 2021/22 ikasturteko eskaintzak aniztasunaren arreta, ikaskuntza-komunitateak eta berdintasuna bezalako gaiak aurreikusten ditu. • **LANTALDEAK:** haien helburua da hezkuntza-praktikara bideratutako berrikuntza eta ikerketa, curriculum-materialak eginez eta horiek esperimentatuz, hezkuntza-egoera ezberdinetan zentratuta. 2020/21 ikasturtean proposatzen diren gaien artean daude berdintasuna, inklusioa, ekitatea eta bizikidetza indartzeko materialak prestatzea.

13

MADRILGO ERKIDEGOA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	MADRILGO ERKIDEGOA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Berrikuntza eta Prestakuntza Programen Zuzendariordetza Nagusia.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	120/2017 DEKRETUA, urriaren 3koa, Gobernu Kontseiluarena, zeinaren bidez Madrilgo Erkidegoko unibertsitatez kanpoko irakasleen etengabeko prestakuntza, lanaldia eta berrikuntza arautzen den: http://gestiondgmejora.educa.madrid.org/home/docs/BOCM-20171010-1.PDF Madrilgo Erkidegoko Irakasleen Prestakuntza Plana (2020-2021): http://www.madrid.org/bvirtual/BVCM050152.pdf
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Bizikidetza hobetzea, aniztasunaren arreta, inklusiorako estrategiak, arreta berezia jarriz hezkuntza-behar bereziak dituzten ikasleetan. • Inklusiorako eta genero-berdintasunerako prestakuntza. • Kulturen arteko desberdintasunen aberastasuna baloratuz eta ekitatean oinarritutako hezkuntzarako estrategiak emanez, mundu globalizatu batean; bizikidetza hobetzea.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Ez dagokio.

PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	**Berrikuntzaren eta Irakasleen Prestakuntzaren Lurralde Zentroak (CTIF)** **“Las Acacias” Berrikuntza eta Prestakuntzarako Eskualde Zentroa (CRIF)** **Ingurumen Prestakuntzako Zentroa (CFA)** Esteka honetan CTIF, CRIF eta hiru CFA zentroak jasotzen dira, harremanetarako datuekin: https://www.comunidad.madrid/gobierno/espacios-profesionales/red-formacion-profesorado Madrilgo Erkidegoko Irakasleen Prestakuntza Sarearen diagrama https://coggle.it/diagram/XE3uD0cvZyLTlaVn/t/red-de-formaci%C3%B3n-del-profesorado-comunidad-de-madrid
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Berrikuntza eta Prestakuntza Programen Zuzendariordetza Nagusia:** Titularra: David Cervera Olivares Helbidea: C/ Alcalá, 32, 4ª planta (28014) Udalerria: Madril Telefonoa: 91 720 13 72 / 13 84 Faxa: 91 720 11 00 Iturria: https://www.comunidad.madrid/transparencia/unidad-organizativa-responsable/subdireccion-general-programas-innovacion-y-formacion
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Ez dagokio.

14

MURTZIA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	MURTZIA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Hezkuntza eta Kultura Saila.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	2018Ko urriaren 30eko Agindua, Hezkuntza, Gazteria eta Kirol Sailarena, zeinaren bidez Irakasleen Etengabeko Prestakuntzaren Hiru Urteko Plana (2018-2021) onesten den: https://servicios.educarm.es/templates/portal/ficheros/websDinamicas/100/PlanTrienla18-21.pdf
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Jarduketak eskola-jazarpenaren eta genero-indarkeriaren kasuan; balioetan oinarritutako hezkuntza, sexu- eta genero-berdintasunean. • Bizikidetza-balioak; konpetentzia sozial eta zibikoak; parte-hartzea eta bizikidetza sustatzea, hezkuntzako parte-hartzea; bizikidetza ikasgeletan. • Gatazken prebentzioa eta ebazpena. • Komunitate osoaren parte-hartzea; ikastetxeen aurrerapena komunitatearen eta komunitate-garapenaren irekieran; curriculuma bihurtzea ikasleak ingurunea hobeto ulertzeko eta aktiboki parte hartzeko tresna; erantzunkidetasun kontziente baten beharra gizartearen eraikuntza demokratikoan. • Ingurumen Hezkuntza eta Kontsumitzailearen Hezkuntza.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Ez dagokio.

PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	**Irakasle eta Baliabideen Zentroak (CPR)** **CPR egoitza** C/ Catedrático Eugenio Úbeda Romero 3, 3ª planta, 30008 Murcia **CPR instalazioak** IES Juan Carlos C/ Reina Sofía 1, 30007 Murcia https://www.murciaeduca.es/cprregiondemurcia/sitio/
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketa: Rocío Lineros Quintero. Murtziako Irakasleen Berrikuntza eta Prestakuntza Zerbitzuaren burua.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Hezkuntza eta Kultura sailburua:** María Isabel Campuzano Martínez Edificio Administrativo Educación Helbidea: Avda. Fama, 15. 30006, Murcia Telefonoa: 96 86 63 869 Helbide elektronikoa: consejera.educacion@carm.es
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Ez dagokio.

15

NAFARROAKO FORU-KOMUNITATEA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	NAFARROAKO FORU KOMUNITATEA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Hezkuntza Departamentua. Unibertsitate, Prestakuntza eta Kalitate Zerbitzua.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Irakasleen Urteko Prestakuntza Plana: https://gobiernoabierto.navarra.es/eu/gobernantza/planak-eta-programak-gobernu-eraginak/irakasleen-urteko-prestakuntza-plana
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Hezkidetzarekiko konpromisoa eta kontzientzia kritikoaren garapena, genero-berdintasuna. • Bizikidetza eta tratu ona. • Erantzukizun eta justizia soziala, hiritartasun globala. • Jasangarritasuna eta ingurumena.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Ez dagokio.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Bost CAP (Irakasleen Arreta Zentroak) daude, eta haien eragin-eremuko ikastetxeak artatzen dituzte, Tutera, Lizarra, Tafalla, Iruña eta Lekarozko zentroen bidez garatzen da Prestakuntzaren Urteko Plana, eta aholkularitza bakoitzak ikastetxeei ematen dien laguntza artikulatzen da. https://formacionprofesorado.educacion.navarra.es/web/eu/pretakuntza-esparrua/jarraitua/

ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketa: Konsue Salinas Ramos. Irakasleen Prestakuntza Zentroko aholkularia. • Nafarroako Foru Komunitatea.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Hezkuntza Departamentua:** Helbidea: Santo Domingo kalea Z/G - 31001 Iruña. Telefonoa: 848 42 65 00 Faxa: 848 42 60 52 Helbide elektronikoa: educacion.informacion@navarra.es **Kontseilaria: Carlos Gimeno Gurpegui:** Helbidea: Santo Domingo kalea 8 - 31001 Iruña. Faxa: 848 42 63 88 Helbide elektronikoa: carlos.gimeno.gurpegui@navarra.es Lotutako kontaktu gehiago: http://www.navarra.es/home_es/Gobierno+de+Navarra/organigramas+departamentos/organigrama+departamento+de+educacion.htm

ESPERIENTZIA BEREZIAK

Elkartasuna sustatzen duten eskolen sarea ekimenak Nafarroako irakasleei aholkularitza eta prestakuntza ematen die Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Eraldatzailean (HGHE). Nafarroako Gobernuaren Hezkuntza Departamentuak, Eskubide Sozialetako Departamentuak eta Nafarroako GGKE-en Koordinakundeak, bere GGKE-ekin, antolatzen dute.

Programak hiru zutabe ditu:

- **Koordinazioa eta abian jartzea** Hezkuntza Departamentuaren, Eskubide Sozialetako Departamentuaren, Nafarroako GGKE-en Koordinakundearen, GGKE-en eta ikastetxeen artean.
- **Prozesua 6 urratsen bidez garatzen da:**

  1. Urratsa. Ikastetxeko lantaldea osatzea GGKE baten aholkularitzarekin. Nafarroako Gobernuaren Hezkuntza Departamentuaren Prestakuntza Planaren plataformaren bidez izena ematea Elkartasuna sustatzen duten eskolen mintegian.

  2. Urratsa. Hasierako topaketa egitea ikasturtea egituratzeko eta prestakuntza-ideiak emateko. Bi prestakuntza horietan ikastetxe bakoitzeko irakasle batek edo bik hartuko dute parte. Amaierako topaketan esperientziak eta prestakuntza partekatuko dira gainerako ikastetxeekin, eta hemen ere irakasle batek edo bik hartuko dute parte ikastetxeko.

  3. Urratsa. Aholkularitza teknikoa eta laguntza: irakasleek lantzea erabakitzen duten proiektua prestatzen laguntzen da, baita edukiak, metodologiak eta jarduerak zehazten ere. Aholkularitza ikastetxearen eta taldea osatzen duten irakasleen errealitatearen arabera ematen da. GGKE-en HGHE hezkuntza-materiala eta aholkularitza euskaraz eta gazteleraz daude eskuragarri.

  4. Urratsa. Ikastetxean praktikan jartzea. Lan hori irakasleei dagokie.

  5. Urratsa. Sistematizazio- eta ebaluazio-memoria egitea.

  6. Urratsa. Mintegiak 500 euroko zuzkidura du harekin lotutako material edo ekintzetarako.

ESPERIENTZIA BEREZIAK (jarraipena)

- **Metodologia aktiboa eta parte-hartzailea, teknologia berriak sartuz.** Ezagutzaren bidezko esperientzia-ikaskuntza eta ekintzaren sustapena oinarrizko elementuak dira, eta aukera ematen dute curriculum-ikaskuntza ingurunearen behar errealekin lotzeko. Aukeratutako metodologiak aintzat hartuko ditu aurretiazko ezagutzak, eta funtsean konstruktibista eta kolektiboa izango da; halaber, teoria-praktika, analisia-lana eta entzunaldi aktiboa bateratuko ditu.

Harremanetarako:

Prestakuntza Programak Negoziatzeko Burutza

Helbide elektronikoa: sf.programas@educacion.navarra.es

Telefonoa: 848 42 32 50

Webgunea: https://www.educacion.navarra.es/web/dpto/red-de-escuelas-solidarias

16

EUSKADI

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	EUSKADI
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kultura Saila. Hezkuntza Berrikuntza.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Heziberri 2020 Plana: https://www.euskadi.eus/contenidos/documentacion/inn_doc_sist_educativo/es_def/adjuntos/000009c_Pub_EJ_heziberri_2020_c.pdf Prest_Gara 2020 Plana. Hezkuntza Sailburuordetzaren Prestakuntza Plana: https://www.berrigasteiz.com/site_argitalpenak/docs/000_sistema/0002014001_Pub_EJ_prest_gara/0002014001c_Pub_EJ_prest_gara_c.pdf
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	• Hezkuntza inklusiboa eta aniztasunaren erantzuna. • Bizikidetza eta hezkidetza.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Ez dagokio.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	**Berritzegune:** Prestakuntza eta Hezkuntza Berrikuntzaren Laguntza Zentroa https://www.euskadi.eus/innovacion-educativa-berritzegune/web01-a2inklu/es/ **Ingurugela:** Ingurumen-hezkuntzako plan eta programetarako zentroak https://www.euskadi.eus/informazioa/ingurugelak/web01-a2inghez/eu/ **Irale:** Irakasleak euskalduntzeko zentroa https://www.euskadi.eus/iraleko-irakastegiak/web01-a2oteus/eu/ Guztiak hemen: https://www.euskadi.eus/berritzeguneak-ingurugelak-jarduerak/web01-a3htreba/eu/

ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketa: Prestakuntza eta Berrikuntza Zerbitzua. Santos Palma Arnaiz (bur.)
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Kultura eta Hizkuntza Politikako sailburua eta Jaurlaritzaren bozeramailea:** Bingen Zupiria Gorostidi Helbidea: Donostia-San Sebastián, 1 - LAKUA 01010 Vitoria-Gasteiz Araba/Álava Telefonoa: 945019371 **Euskadiko Hezkuntza Sailaren Hezkuntza Berrikuntzaren Zuzendaritza:** Amaia Agirre Pinedo Helbidea: Donostia-San Sebastián, 1 - LAKUA 01010 Vitoria-Gasteiz Araba/Álava Telefonoa: 945018340
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Ez dagokio.

17

VALENTZIAKO ERKIDEGOA

IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	VALENTZIAKO ERKIDEGOA
IRAKASLEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZAZ ARDURATZEN DEN ORGANOA	Hezkuntza eta Lanbide Heziketaren Erkidegoko Idazkaritza.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Irakasleen Etengabeko Prestakuntzaren Urteko Plana (PAF) 2020/2021: https://ceice.gva.es/es/web/formacion-profesorado/plan-anual-de-formacion
HGHEarekin LOTUTAKO LEHENTASUNEZKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Garapen Jasangarrirako Helburuak (GJH) finkatzen ditu behar eta konpromiso gisa, kalitatezko hezkuntzarako eta edukiak nahiz curriculuma egokitzeko, emakumezko erreferenteak sartzeko ikasgai guztietan. • Inklusioa, bizikidetza eta ziberbizikidetza; gizarte-inklusioa eta kulturartekotasuna. • Hezkuntza-komunitatearen parte-hartzea. • Hezkidetza, berdintasuna, erantzunkidetasuna, tratu ona, aniztasun sexual eta familiarra. • Metodologia aktibo eta parte-hartzaileak. • Funtsezko konpetentziak. Gainera, curriculumaren zeharkako ikuspegia ezartzen dute, eta bertan zeharkako hainbat ardatz sartzen dituzte, besteak beste hauek: ingurumen-hezkuntza, eskolako osasuna, memoria historikoa, ondare-hezkuntza, herritar kritikoen garapena, konpetentzia emozionala, mugikortasun jasangarria, segurua eta osasuntsua eta emakume eta gizonen parte-hartze sozialaren sustapena.
HGHEarekin LOTUTAKO KONPETENTZIAK ETA GAIAK	Ez dagokio.

PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Valentziako Erkidegoko prestakuntza- nahiz berrikuntza-zentroak eta hezkuntza-baliabideak dira irakasleen etengabeko prestakuntzarako hezkuntza-administrazioaren organoak (CEFIRE) Lurraldeko CEFIRE sareak eta CEFIRE espezifikoak: https://ceice.gva.es/es/web/formacion-profesorado/cefire
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Hezkuntza eta Lanbide Heziketaren erkidegoko idazkaria:** Miguel Soler Gracia Helbidea: Avda. Campanar, 32. 46015. València Helbide elektronikoa: soler_josgra@gva.es Telefonoa: 961 970 710 **Hezkuntza Berrikuntzako eta Antolakuntzko zuzendari nagusia:** Margarida Castellano Sanz Helbidea: Avda. Campanar, 32. 46015. València Helbide elektronikoa: dgieo@gva.es Telefonoa: 961 970 734
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Ez dagokio.

II. ERANSKINA
IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

01

UNIVERSITAT AUTÓNOMA DE BARCELONA (UAB)

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	KATALUNIA
UNIBERTSITATEA	**Universitat Autónoma de Barcelona (UAB)**
GRADUA	**Hezkuntza Zientzietako Fakultatea.** Edifici G, Plaça del Coneixement, 08193 Bellaterra (Cerdanyola el Vallès), Barcelona **Lehen Hezkuntzako gradua.** Koordinatzaile nagusia: Emille Moore Helbide elektronikoa: coord.ed.primaria@uab.cat Bulegoa: 3. modulua, GA/313 bulegoa
MASTERRA	**Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterrak.** Titulazio horretan 11 ikasgai identifikatzen dira: 2 nahitaezkoak dira, eta 9 AUKERAKOAK. Izena kontuan hartuta, ez dugu topatu espezifikotzat jo daitekeenik.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Lehen Hezkuntzako graduaren ikasketa-plana: https://www.uab.cat/Document/286/676/896_1140_GEPrimaria_web_modif_04_2020_es,0.pdf
HGHEaren GARAPENARI BURUZKO NAHITAEZKO IKASGAIAK EDO OINARRIZKO PRESTAKUNTZA	• Munduari begira: Diziplinaz gaindiko proiektuak. • Irakaskuntza Europan eta Europa irakaskuntzan. • Ikaskuntza eta garapena I eta II. • Landa-, gizarte- eta kultura-inguruaren irakaskuntza eta ikaskuntza. • Zientzia esperimentalen didaktika.

HGHEarekin LOTUTAKO ALDERDIAK AURREIKUSTEN DITUZTEN IKASGAI ESPEZIFIKOAK / AUKERAKOAK	• Justizia globalerako hezkuntza. • Hezkuntza, jasangarritasuna eta kontsumoa. • Gizarte-zientziak irakastea genero-ikuspegiarekin. • Lantaldeak: Taldeen arteko lankidetza-erronka eta -aukerak. • Bitartekaritza-estrategiak. • Zientziaren balio hezitzaileak ikasgela barruan eta kanpoan. • Mundua ulertzeko matematikak. • Ikasi eta ezagutzeko teknologia. • Arte garaikidearen lurraldeak, ikasteko espazio gisa.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Justizia globalerako hezkuntzari buruzko lantalde bat ari dira antolatzen. Lankidetza teknikorako ekintzak, unibertsitate-komunitatearekin lana, haren kudeaketa-eremuarekin lotutako prestakuntza deialdiren baten kudeaketa.
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak irakasleei: Irakasleak: Anna Marbá Tallada. Zientzia Esperimentalen Didaktika Arloa eta Hezkuntza Zientzietako Fakultateko Kalitate eta Berrikuntza dekanordea. Irakasleak: Sandra Saura Mas. Ekologia Arloa. Fundación Autónoma Solidària (FAS). Jordi Prat (zuz.)

UNIBERTSITATEAREN METODOLOGIA	• Proiektuetan Oinarritutako Ikaskuntza (ABP). • Lankidetza-ikaskuntza ikasgelan. • Herri-hezkuntzan oinarritutako ikaskuntza-metodologiak. • Dinamika interaktibo eta parte-hartzailea. • Lankidetza-ikaskuntza. • Konpetentzietan oinarritutako ikaskuntza.
ESPERIENTZIA BEREZIAK	• **UAB unibertsitatearen Fundación Autónoma Solidaria (FAS) erakundearen CROMA 2.0 programa**: harremanetan jartzen ditu unibertsitateko ikasleak zaurgarritasun-egoeran dauden eta eskola-porrotaren arrisku handiagoa duten Lehen Hezkuntzako 5. eta 6. mailako ikasleekin. Gaur arte udalerri hauetako 6 eskola publikok hartu dute parte: Cedanyola del Vallès, Montcada i Reixac, Rubí, Sabadell eta Terrassa. UABko boluntarioek ikerketarekiko interesa pizten dute eta Lehen Hezkuntzako ikasleen eskolako emaitzak hobetzen dituzte. • **Ikaskuntza eta Zerbitzua (ApS) UABn:** unibertsitatearen erantzukizun sozialaren esparruan, zeinak komunitatearen ingurunea hobetzearekin konprometitutako eragile gisa kokatzen duen; Ikaskuntza eta Zerbitzu Solidarioa (IZS) hezkuntza-proposamen bat da, non ikasleek prestakuntza jasotzen duten komunitate bateko egiazko behar bat konpontzeko proiektu batean parte hartuz. Horri esker, pertsonen bizi-baldintzak edo ingurumenaren kalitatea hobetzen dituzte. IZS metodoaren bidez, ikasleek konpromisoa hartzen dute esperientzia batekin, eta horrek berekin dakartza curriculum akademikoarekin lotutako ikaskuntzak, konpetentzia pertsonalen garapena eta zerbitzu erreal bat komunitatean, potentzialki jasangarria. IZS metodoak berekin dakartza gizarte-, ingurumen- edo kultura-behar bat identifikatzea, behar hori konpontzeko esku hartzea eta esperientzia praktikoa ezagutza teorikoekin lotzeko hausnarketa-prozesu bat; azken horrek, halaber, ingurune sozialean kontzientzia eta posizio bat hartzea sustatzen du.

GARAPENERAKO LANKIDETZA-ZERBITZUA/-BULEGOA UNIBERTSITATEAN	UABn, Justizia Globalerako Lankidetza eta Hezkuntza **Fundación Autónoma Solidaria (FAS)** erakundeak lantzen du; erakunde horrek sustatzen ditu ekintza, prestakuntza eta ikerketa unibertsitateko lankidetzaren arloan, UAB komunitatea garatzeko.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**CROMA 2.0 programa:** Telefonoa: 93 581 26 10 Helbide elektronikoa: fas.croma@uab.cat Webgunea: https://www.uab.cat/web/voluntariat/programes-socioeducatius/programa-croma-2-0-1345773519106.html **Ikaskuntza eta Zerbitzua (ApS):** Helbide elektronikoa: aprenentatge.servei@uab.cat Webgunea: https://pagines.uab.cat/aps/es **FAS erakundearen Lankidetza eta Justizia Globalerako Hezkuntza Arloa:** Telefonoa: 93 581 40 41 Helbide elektronikoa: fas.cooperacio@uab.cat Webgunea: https://www.uab.cat/web/cooperacion-epjg/cooperacion-en-la-fas-1345780035047.html

02

UNIVERSIDAD DE EXTREMADURA (UNEX)

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	EXTREMADURA
UNIBERTSITATEA	**Universidad de Extremadura (UNEX)**
GRADUA	**Lehen Hezkuntzako gradua.** **Irakasleen Prestakuntza Fakultatea.** Campus Universitario, Av. de la Universidad, s/n, 10071 Cáceres Telefonoa: 927- 257056 (idazkaria) Dekanoa: David González Gómez Helbide elektronikoa: dircentfopr@unex.es
MASTERRA	**Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterra:** Ez dago izenean HGHE aipatzen duen ikasgai espezifikorik.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Ebazpena, 2018ko uztailaren 10ekoa, Universidad de Extremadura erakundearena, zeinaren bidez Lehen Hezkuntzako graduaren ikasketa-planaren aldaketak argitaratzen diren: https://www.unex.es/organizacion/gobierno/vicerrectorados/vicecal/archivos/ficheros/informacion-titulos/profesorado/plan0717/boeplan.pdf Ebazpena, 2018ko uztailaren 10ekoa, errektorearena, zeinaren bidez Lehen Hezkuntzako graduaren ikasketa-plana aldatzen den: https://www.unex.es/organizacion/gobierno/vicerrectorados/vicecal/archivos/ficheros/informacion-titulos/profesorado/plan0717/doeplan.pdf Ikasgaiak eta Irakaskuntza Plana: https://www.unex.es/conoce-la-uex/centros/profesorado/titulaciones/info/asignaturas?id=0717

HGHEaren GARAPENARI BURUZKO NAHITAEZKO IKASGAIAK EDO OINARRIZKO PRESTAKUNTZA	• Hezkuntzaren soziologia. • Genero- eta familia-harremanen soziologia. • Extremadurako inguru fisiko, kultural eta sozialaren ezagutza.
HGHEarekin LOTUTAKO ALDERDIAK AURREIKUSTEN DITUZTEN IKASGAI ESPEZIFIKOAK / AUKERAKOAK	Ez dagokio.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Ez dagokio.
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak irakasleei: Irakasleak: Mané López Rey. Soziologia Arloa.
UNIBERTSITATEAREN METODOLOGIA	Ez dago.
ESPERIENTZIA BEREZIAK	**Hiritartasun Globalerako Hezkuntza Ikastaroa “Soñar que somos mundo”** “Fortaleciendo la ciudadanía global, crítica y solidaria en Extremadura” proiektuaren barruan sartzen da, eta Garapenerako Nazioarteko Lankidetzarako Extremadurako Agentziak (AEXCID) finantzatzen du. Prestakuntzaren xedea da hiritartasun globalaren kontzientzia sustatzea, eta, horretarako, ikasleek edukiak, trebetasunak eta balio demokratiko eta solidarioak bereganatuko dituzte. Erdi-presentziala eta doakoa da, eta 2020an 50 orduko iraupena izan zuen (40 online eta 10 aurrez aurre).

GARAPENERAKO LANKIDETZA-ZERBITZUA / -BULEGOA UNIBERTSITATEAN	**Lankidetza eta Ekintza Solidariorako Unibertsitate Bulegoa- COOPERAS**. Zeharkako zerbitzu horren helburua da unibertsitateko bizitzan funtsezko balioak txertatzea, besteak beste elkartasuna, justizia eta garapenerako lankidetza. Horrez gain, Extremadurako unibertsitate-komunitatearen konpromiso eta parte-hartze soziala sustatzen ditu, eta lankidetzan ari da arlo horretako gainerako kolektibo sozialekin, erakunde publiko eta pribatuekin, tokikoak, naziokoak eta nazioartekoak.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Hiritartasun Globalerako Hezkuntzako Ikastaroa “Soñar que somos mundo”:** Helbide elektronikoa: epdextremadura@ligaeducacion.org Telefonoak: 927 288 693/ 927 216 579. **Lankidetza eta Ekintza Solidariorako Unibertsitate Bulegoa- COOPERAS:** Zuzendariaren kontaktua: Georgina Cortés Sierra: Helbide elektronikoa: dir_coop@unex.es Telefonoa: 924 289 663 / luz.: 89663 Kontaktu orokorra: 924 289 663 / cooperas@unex.es Webgunea: https://www.unex.es/organizacion/servicios-universitarios/oficinas/cooperacion/

03

UNIVERSIDAD DEL PAÍS VASCO / EUSKAL HERRIKO UNIBERTSITATEA (UPV/EHU)

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	EUSKADI
UNIBERTSITATEA	**Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU)**
GRADUA	**Lehen Hezkuntzako gradua.** **Bilboko Hezkuntza Fakultatea.** Sarriena auzoa, Z/G, 48940, Leioa, Bizkaia Dekanoa: Asier Romero Andonegi Telefonoa: 94 601 7510 Helbide elektronikoa: bhf.dekanoa@ehu.eus Dekanotza-taldearen esteka eta kontaktuetarako sarbidea: https://www.ehu.eus/eu/web/bilboko-hezkuntza-fakultatea/informazio-orokorra/gobernu-organuak/zuzendaritza-taldea
MASTERRA	Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterra. Masterrean HGHEarekin lotuta egon daitezkeen 25 ikasgai topa ditzakegu: 4 nahitaezkoak dira, 4 espezialitateko nahitaezkoak eta 14 AUKERAKOAK. Horrez gain, esan dezakegu ikasgaien izena kontuan hartuta HGHEaren arlo batzuei erantzuten dieten 6 ikasgai daudela. 6 ikasgai horietatik 2 nahitaezkoak dira, 2 espezialitateko nahitaezkoak eta 2 AUKERAKOAK. Alde horretatik, ikasgai horiekin hasiko dugu analisia, eta guztiek 3 ECTS kreditu dituzte. Hauek dira ikasgaiak: hezkuntza-orientazioa, familia, eskola eta komunitatea; berdintasuneko orientazioa; hezkuntza inklusibo eta aniztasunaren trataerarako aholkularitza psikopedagogikoa;

MASTERRA (jarraipena)	Eskola inklusiboa: irakaskuntza jarduera, aniztasuna eta desberdintasuna; eskola sistema, familia eta giza eskubideak eraldatzen ari den gizartean; lurraren zientziak bigarren hezkuntzan; hezkuntza inklusiboaren garapena orientatzailearen lan jardueran; orientazio soziopertsonala: konpetentzia emozional, sozial eta etikoak ikasteko hezkuntza estrategiak; hezkuntza-testuinguruak; bigarren hezkuntzako psikologia; hezkuntza-berrikuntza eta aldaketaren kudeaketa; adituekin esku hartzea irakaskuntza talde eta bestelako zerbitzuetan; irakaskuntza formazioa eta orientazioa; bigarren hezkuntzako matematikaren irakaskuntza europako hezkuntza sistemetan; filosofia ikasgelan; berrikuntza gizarte-zientzietan, geografian eta historian; berrikuntza filosofian; gorputz hezkuntza, hezkuntza sistemako testuinguru eta egoeretan; harremanetan dauden hizkuntzak; hizkuntzaren bariazioa eta barietateak. EHUren Lehen Hezkuntzako gradua egiteak aukera ematen du HGHEarekin lotutako hainbat masterretara sartzeko: • Unibertsitate-masterrak: Eleaniztasuna eta Hezkuntza; Ekonomia Sozial eta Solidarioa; Ikasketa Feministak eta Generokoak. • Berezko masterrak: Emakumeen eta Gizonen Arteko Berdintasuna: Berdintasun Eragileak; Ingurumena, Iraunkortasuna eta GIH; Nazioarteko Lankidetza eta Hezkuntza Askatzailea. **Informazioa lortzeko esteka:** https://www.ehu.eus/eu/lehen-hezkuntzako-gradua-araba/masterretara-sarbidea **Harremanetarako:** Koordinazio, Titulazioen Hobekuntza eta Graduondoko dekanordea: Israel Alonso Sáez **Telefonoa:** 94 601 7506 **Helbide elektronikoa:** bhf.titulazioiak.dekanordea@ehu.eus
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Lehen Hezkuntzako graduaren ikasketa-plana. https://www.ehu.eus/eu/lehen-hezkuntzako-gradua-araba/kreditu-eta-irakasgaiak

HGHEaren GARAPENARI BURUZKO NAHITAEZKO IKASGAIAK EDO OINARRIZKO PRESTAKUNTZA	• Irakasle Funtzioa (aniztasuna). • Gizarte Zientziak eta beren Didaktika I. • Natura Zientziak Lehen Hezkuntzako Ikasgelan I.
HGHEarekin LOTUTAKO ALDERDIAK AURREIKUSTEN DITUZTEN IKASGAI ESPEZIFIKOAK / AUKERAKOAK	• Gizarte-zientzietako baliabide didaktikoak eta curriculuma. • Euskal Herriko hizkuntzak eta gizartea. • Hizkuntza eta Literaturaren ikaskuntza eta irakaskuntzarako baliabideak.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Lankidetza teknikorako ekintzak, unibertsitate-komunitatearekiko lana, haren kudeaketa-eremuarekin lotutako prestakuntza deialdiren baten kudeaketa.
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak irakasleei. Irakasleak: Cristina Arriaga Sanz. Adierazpen Musikalaren Didaktika Arloa. Lankidetza Unitatea: Estíbaliz Martínez.
UNIBERTSITATEAREN METODOLOGIA	• Talde-lana eta eztabaidetan parte hartzea. • Metodologia aktiboa eta prestakuntzakoa (talde-lana eta lanak aurkeztea).

ESPERIENTZIA BEREZIAK

- **EHUren Garapenerako Lankidetza Bulegoak Garapenerako Lankidetzako Praktiken eta Gradu Amaierako Lanen Programa du,** eta 2003an onetsi zen. Hainbat titulaziotako ikasleei aukera ematen die euren praktikak eta karrera-amaierako proiektuak egiteko garapenerako lankidetza-esperientzietan, Latinoamerikako, Afrikako eta Asiako hainbat herrialdetan. Programak laguntza ekonomiko bat ematen du lekualdatze- eta aseguru-gastuetarako. https://www.ehu.eus/es/web/oficop/programa-praktikoa-eta-kap
- Ekimen horren barruan dago **Gaztenpatia**: Euskal Fondoaren eta EHUren ekimena da, eta unibertsitateko ikasleei aukera ematen die euren curriculum-praktikak edo boluntarioak eta GRALak egiteko Euskal Fondoaren erakunde bazkideek El Salvador, Nikaragua eta Guatemalan garatzen dituzten proiektuetan. https://www.ehu.eus/eu/web/oficop/gaztenpatia
- **Garapen jasangarrirako unibertsitate-lankidetzako proiektuetarako laguntzak:** Unibertsitateak aldaketa eta eraldaketa sozialeko eragiletzat jotzen dira, eta funtsezko rola dute 2030 Agendaren ezarpenean, bereziki unibertsitate-testuinguruan. Lan horrek berekin dakar Garapen Jasangarrirako Helburuak (GJH) zeharka lantzea unibertsitate-politiketan, eta ekintza-arloetan integratzea. Deialdi hau EHUko unibertsitate-komunitateari dago zuzenduta, eta urtero argitaratzen du EHUren Berrikuntzaren, Gizarte Konpromisoaren eta Kulturgintzaren arloko Errektoreordetzak. Haren helburua da parte-hartzea sustatzea garapen jasangarrirako lankidetza-proiektuetan, gizarte bidezko eta jasangarriagoak eraikitzeko bidean. https://www.ehu.eus/eu/web/oficop/gul-proiektuak
- **Boluntariotza:** EHUk aukerako kredituekin babestu eta aitortzen ditu erakunde bazkideetan egindako jarduera solidarioak eta lankidetzakoak.
- **Jardunaldi eta ekitaldiak:** soilik EHUren 2020/2021 ikasturtean HGHEarekin lotutako jardunaldi eta ekitaldi ugari egin dira: indarkeria matxistak nazioarteko ikuspegitik; zaurgarritasun-egoeran dauden gazte migratzaileak; pentsamendu ekofeministaren eraikuntza kolektiboa; EmantzipAkzioa: beste mundu posible batzuetarako teoria eta praktikak, etab.

GARAPENERAKO LANKIDETZA-ZERBITZUA/-BULEGOA UNIBERTSITATEAN	EHUk **Garapenerako Lankidetza Bulegoa du**, Zientzia eta Gizarte Garapenaren eta Transferentziaren arloko Errektoreordetzara atxikita; EHUn sortutako zerbitzu bat da, unibertsitateko garapenerako lankidetza sustatzeko. Azken hori unibertsitate-komunitatearen ahalegin solidarioa da, lankidetzan ari diren gizarteen gaitasunak indartzeko, bereziki unibertsitate- eta hezkuntza-sektoreena. Gainera, **Iraunkortasunaren eta Gizarte Konpromisoaren arloko zuzendaritza dago,** Zientzia eta Gizarte Garapenaren eta Transferentziaren arloko Errektoreordetzaren mendekoa; 2017ko otsailean sortu zen, jasangarritasunaren eta gizarte-konpromisoaren kultura unibertsitate-komunitatean eta oro har gizartean sustatzeko. Esku hartzen du bai irakaskuntza-arloan eta bai kudeaketan eta ikerketa-jardueran.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**EHUren Garapenerako Lankidetza Bulegoa:** Telefonoa: 94 601 2221 | 94 601 2067 Helbide elektronikoa: oficop@ehu.eus Webgunea: https://www.ehu.eus/eu/web/oficop/home **Iraunkortasunaren eta Gizarte Konpromisoaren arloko zuzendaritza:** Helbide elektronikoa: iraunkortasuna@ehu.eus Webgunea: https://www.ehu.eus/eu/web/iraunkortasuna/aurkezpena

04

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE MADRID (UAM)

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	MADRILGO ERKIDEGOA
UNIBERTSITATEA	**Universidad Autónoma de Madrid (UAM)**
GRADUA	**Lehen Hezkuntzako Maisu-Maistren Gradua.** **Irakasleen Prestakuntza eta Hezkuntza Fakultatea.** Universidad Autónoma de Madrid, Calle Francisco Tomás y Valiente, 3, 28049 Madrid. Koordinazioa: Rosalía Cotelo García Telefonoa: 91 497 6653 Helbide elektronikoa: rosalia.cotelo@uam.es
MASTERRA	**Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterra:** 8 Ikasgai nabarmentzen dira, 1 nahitaezkoa eta 7 aukerakoak. Hauek dira berrikusitako ikasgaiak: Hezkuntza-ikerketa eta -berrikuntza eta aldaketaren kudeaketa; Hezkuntza, inklusioa eta aniztasunaren arreta; Gizartea, familia eta hezkuntza; Biologia eta geologiako diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Irakaskuntza-berrikuntza eta biologia eta geologiako hezkuntza-ikerketaren hastapenak; Filosofia ikasi eta irakastea; Hezkuntza-orientazioaren arloak eta aholkularitza psikopedagogikoa. **Justizia Sozialerako Hezkuntzaren Unibertsitate Masterra:** Koordinatzailea: Nina Hidalgo Farran Informazioa eta kontaktua: Helbide elektronikoa: informacion.master.edjusticiasocial@uam.es Informazioa lortzeko esteka: https://www.uam.es/
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Lehen Hezkuntzako Maisu-Maistren Graduaren ikasketa-plana. https://www.uam.es/Profesorado/EducacionPrimaria/1242657349079.htm BOE. Ebazpena, 2012ko abenduaren 17koa, Universidad Autónoma de Madrid erakundearena, zeinaren bidez Lehen Hezkuntzako Irakasleen Graduaren ikasketa-planaren aldaketak argitaratzen diren. https://www.uam.es/Profesorado/PlanesEstudios/1242671610405.htm?language=es

HGHEaren GARAPENARI BURUZKO NAHITAEZKO IKASGAIAK EDO OINARRIZKO PRESTAKUNTZA	• Berdintasun eta herritartasunerako hezi. • Hezkuntzaren soziologia. • Hezkuntzaren teoria eta politika. • Zientzia esperimentalak Lehen Hezkuntzan. • Gizarte-zientzien didaktika.
HGHEarekin LOTUTAKO ALDERDIAK AURREIKUSTEN DITUZTEN IKASGAI ESPEZIFIKOAK / AUKERAKOAK	Ingurumen-hezkuntza eta garapen jasangarria.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Ez dagokio.
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak irakasleei: Irakasleak: María Jesús Vitón. Hezkuntzaren Teoria eta Historia Arloa. Boluntariotza eta Garapenerako Lankidetza Arloa. "Movilidad ODS y Ciudadan a Global" Nazioarteko Unibertsitateko Boluntariotza Programa. Alexis Velo. Boluntariotza eta Garapenerako Lankidetza Arloa. Madrilgo Erkidegoko Unibertsitate Publikoen Nazioarteko Boluntariotza Programa. Rita Pérez. Boluntariotza eta Garapenerako Lankidetza Arloa. Unibertsitateko Boluntariotzako Prestakuntza Ekintzaren Programa. Liuva González.
UNIBERTSITATEAREN METODOLOGIA	• Banakako eta taldeko lana. • Hezkuntza-testuinguru errealetako kontaktua eta jarduna, zubiak eta lankidetza finkatzeko ikastetxeen, irakasle-sareen eta unibertsitatearen artean, ikasgaien esparruan eta esku hartzeko xede jakinarekin.

ESPERIENTZIA BEREZIAK	**Madrilgo Erkidegoko Unibertsitate Publikoen Nazioarteko Boluntariotza Programa** Madrilgo Erkidegoak finantzatzen du, eta gizarte- edo ingurumen-boluntariotzako programetan sartzeko aukera ematen du hegoaldeko herrialdeetan, hiru edo sei hilabetetan zehar. Boluntariotzak lotura izan behar du ikasleen arlo akademikoarekin, eta hegoaldeko erakunde sozial batean edo unibertsitate batean garatzen da.
GARAPENERAKO LANKIDETZA-ZERBITZUA / -BULEGOA UNIBERTSITATEAN	Universidad Autónoma de Madrid erakundearen **Ekintza Solidarioa eta Lankidetza Bulegoak** ere bi programa sustatzen ditu ildo horretan: **GJH Mugikortasuna (Movilidad ODS)** eta **Hiritartasun Globala (Ciudadanía Global)**, ikasleei GJHekin lotutako esperientziak, proiektu sozialak eta ingurumenekoak ezagutzeko aukera emateko hegoaldeko herrialdeetan. Horien helburua izango da lankidetzan ari diren tokiko komunitateen ongizatea hobetzea, eta ekitatearen, justiziaren, giza eskubideak betetzearen, kohesio sozialaren eta txirotasunaren eta desberdinkerien aurkako borrokaren alde egingo dute.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Ekintza Solidarioa eta Lankidetza Bulegoa:** Telefonoa: 91 497 76 02 Helbide elektronikoa: iniciativa.solidaria@uam.es Webgunea: https://www.uam.es/uam/servicios/oficinasolidaria

05

UNIVERSIDAD DE MÁLAGA (UMA)

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	ANDALUZIA
UNIBERTSITATEA	**Universidad de Málaga (UMA)**
GRADUA	**Lehen Hezkuntzako gradua.** **Hezkuntza Zientzietako Fakultatea.** Campus de Teatinos, Bulevar Louis Pasteur, 25, 29010 Málaga Telefonoa: 952 13 24 34 Faxa: 952 13 13 03 Helbide elektronikoa: secretario@edu.uma.es Esteka Idazkaritzaren direktorioarekin eta kontaktuekin: https://www.uma.es/facultad-de-ciencias-de-la-educacion/info/128616/directorio-de-secretaria-telefonos-de-contacto/
MASTERRA	• **Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterra:** Hauek dira titulazioan nabarmentzen diren ikasgaiak: Hezkuntza inklusiboa eta aniztasunaren arreta; Hezkuntza-prozesu eta -testuinguruak; Diziplina-prestakuntzarako osagarriak: biologia; Diziplina-prestakuntzarako osagarriak: geografia, historia eta artearen historia; Prestakuntza-programazio eta -jardueren diseinua eta garapena; Konferentzia-zikloa: irakaskuntza. • **Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko irakasleen prestakuntza-masterra.** Espezialitatea: hezkuntza-orientazioa. Espezialitate honetan “hezkuntza inklusiboari eta aniztasunaren arretari” eta “gizartea, familia eta hezkuntzari” buruzko ikasgaiak aurreikusten dira. Helbide elektronikoa: masterprofesorado@uma.es Telefonoa: Idazkaritza: 952 13 13 00

PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	**Lehen Hezkuntzako graduaren ikasketa-plana.** https://www.uma.es/media/tinyimages/file/GRADO_EN_EDUCACION_PRIMARIA_PLAN_DE_ESTUDIOS.pdf **Ikasgai bakoitzaren irakaskuntza-plana.** https://www.uma.es/centers/subjects_center/facultad-de-ciencias-de-la-educacion/5010/ Universidad de Málaga erakundeak Lehen Hezkuntzako Maisu-Maistra Graduaren Memorian aurreikusten ditu, besteak beste, konpetentzia espezifiko hauek: CE 2.4 - Ikaskuntza-espazioak diseinatu eta arautzea aniztasun-testuinguruetan, genero-berdintasunaren, ekitatearen eta giza eskubideen errespetuaren alde egiteko eta herritarren prestakuntzaren balioak lantzeko. Soilik graduaren ikasketa-planeko ikasgai batek aurreikusten ditu giza eskubideak. CE 2.7 - Hezkuntza-komunitatearen eta ingurune sozialaren sektoreekin lankidetzan aritzea. Irakaskuntza-funtzioaren hezkuntza-dimentsioa lantzea eta hiritartasun aktiborako hezkuntza demokratikoa sustatzea. CE 2.9 - Etorkizun jasangarria lortzeko erantzukizun indibidual eta kolektiboa baloratzea. E 3.3.2 - Familia- eta eskola-hezkuntzari eragiten dioten egungo gizartearen kontu garrantzitsuenak aztertu eta sartzea modu kritikoan: ikus-entzunezko hizkeren eta pantailen gizarte- eta hezkuntza-eragina, aldaketak genero-harremanetan eta belaunaldi artekoetan, kultura-aniztasuna eta kulturartekotasuna, bazterketa eta gizarte-inklusioa eta garapen jasangarria. CE 3.2.6 - Herritar aktibo eta demokratikoak prestatzera bideratutako eta balioetan oinarritutako hezkuntza-ekintzak sustatzea.
HGHEaren GARAPENARI BURUZKO NAHITAEZKO IKASGAIAK EDO OINARRIZKO PRESTAKUNTZA	• Hezkuntzaren Teoria. • Herritartasunerako eta giza eskubideetarako hezkuntza.

HGHEarekin LOTUTAKO ALDERDIAK AURREIKUSTEN DITUZTEN IKASGAI ESPEZIFIKOAK / AUKERAKOAK	• Ikasgela inklusiboarekin lotutako konpetentziak. • Andaluziako ondarearen eta kulturaren didaktika.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Ez dagokio.
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak irakasleei: Irakasleak: José Ignacio Rivas Flores. Eskolako Didaktika eta Antolakuntza Arloa. Lankidetza Unitatea: Proiekzio eta Lankidetzako errektoreorde laguntzailea. José Jesús Delgado.
UNIBERTSITATEAREN METODOLOGIA	Ez dagokio.
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Ez dagokio.
GARAPENERAKO LANKIDETZA-ZERBITZUA/-BULEGOA UNIBERTSITATEAN	Nazioarteko Harremanetarako Zerbitzuaren bidez abian jartzen dira hainbat mugikortasun-programa.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Nazioarteko Harremanetarako Zerbitzua:** Telefonoa: +34 952 131 111 Webgunea: https://www.uma.es/relaciones-internacionales/cms/base/ver/base/basecontent/105725/contacto/

06

MONDRAGON UNIBERTSITATEA

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	EUSKADI
UNIBERTSITATEA	**Mondragon Unibertsitatea**
GRADUA	**Lehen Hezkuntzako Gradua.** **Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea.** Dorleta, 20540 Eskoriatza, Gipuzkoa Dekanoa: Nagore Ipiña Larrañaga Telefonoa: 943714157
MASTERRA	Titulazio horretako 6 ikasgaik lotura izan dezakete HGHEarekin: hiru nahitaezkoak dira, eta beste hiru AUKERAKOAK. Kreditu-kopuruari dagokionez, 2 nahitaezkok 4 kreditu dituzte, eta hirugarrenak, hau da, Practicum izenekoak, 13 ditu. Bestalde, 2 AUKERAKOK 3 kreditu dituzte, eta batek 4. Hauek dira ikasgaiak: Gizartea, familia eta hezkuntza; Heziketa-prozesuak eta testuinguruak; Hezkuntza eleaniztun eta kultura artekoa; Practicuma; Diziplinari begirako prestakuntza osagarriak. Natur Zientziak eta Matematika; Diziplinari begirako prestakuntza osagarriak. Humanitateak eta Gizarte Zientziak.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Lehen Hezkuntzako graduaren ikasketa-plana. https://www.mondragon.edu/eu/gradua-lehen-hezkuntza/ikasketa-plana
HGHEaren GARAPENARI BURUZKO NAHITAEZKO IKASGAIAK EDO OINARRIZKO PRESTAKUNTZA	• Eskola-komunitatearen barruko aniztasunari erantzuteko printzipioak eta estrategiak. • Hezkuntza Europan eta mundu globalean. • Gizarte Zientzien, Zientzia Esperimentalen eta Teknologiaren irakaskuntza eta ikaskuntza. • Kulturarteko hezkuntza eta balioena.

HGHEarekin LOTUTAKO ALDERDIAK AURREIKUSTEN DITUZTEN IKASGAI ESPEZIFIKOAK / AUKERAKOAK	• Kalitatezko bizitza baterako hezkuntza: norberaren zaintza, bestearen zaintza eta elkarbizitzarako hezkuntza
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak irakasleei. Irakasleak: Mirene Zufiaurre Astigarraga.
UNIBERTSITATEAREN METODOLOGIA	• Proiektuetan eta lankidetzan oinarritutako metodologia (learning by doing). • Talde-lanean eta esanahiaren ikaskuntzan zentratutako metodologia aktiboetan oinarritutako eredu didaktiko-metodologikoa. • Ikerketan diziplina anitzeko lantalde bat nabarmentzen da Proiektuetan Oinarritutako Ikaskuntzarekin (ABP) lotuta.

ESPERIENTZIA BEREZIAK	• Berdintasun Zerbitzua du, eta haren funtzioak dira Unibertsitatearen Berdintasun Plana sustatu eta koordinatzea. Hainbat berdintasun-plan garatu dituzte, horien artean Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultaterako espezifiko bat: https://www.mondragon.edu/documents/20182/533143/genero-berdintasun-plana-huhezi.pdf/71c7bff6-65a2-4be2-a85b-0af551bfe15e • "Berrikuntza eta esku-hartzea hezkuntza inklusiboan" ikerketa-taldea dago. Egungo hezkuntza-testuinguruaren ezaugarri nagusietako bat ikasleen profilen aniztasuna da. Errealitate horretatik abiatuta, ikerketa-ildo hori arlo hauetan espezializatzen da: erabateko garapena eta ongizatea hasieratik, pertsona guztien hezkuntza-beharrak asetzea (dibertsitate funtzionala edo beste ezaugarri batzuk dituzten pertsonak), hezkuntza inklusiboak planteatutako erronkari erantzuteko berrikuntza metodologikoa. • "Berrikuntza eta esku-hartzea gizarte kulturanitz eta eleanitzetan" ikerketa-taldea dago. Ildo horrek hezkuntzaren hainbat arlotan lantzen dituen berrikuntza eta esku-hartzeak jasotzen ditu. Aintzat hartzen du, oro har, egungo gizartearen kultura anitzeko izaera eleaniztuna, eta gure gizartearen testuingurua zehazki, non berezko kultura eta hizkuntza azken urteetan heldu diren beste batzuekin eta bizi garen mundu globalizatuak eragindako aniztasunarekin bizi diren. Ikerketa-ildo hori arlo hauetan espezializatzen da: familiaren, eskolaren eta lurraldearen arteko harremana, immigrazioa, hizkuntza eta literaturen ikaskuntza/irakaskuntza eta kultura-ikerketak.
GARAPENERAKO LANKIDETZA-ZERBITZUA / -BULEGOA UNIBERTSITATEAN	Ez dagokio.

ERAGILEEN KONTAKTUA

- **Berdintasun Zerbitzua:**

  Helbide elektronikoa: berdintasuna@mondragon.edu

  Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultateko harremanetarako pertsona: Ainhoa Larrañaga

- **"Berrikuntza eta esku-hartzea hezkuntza inklusiboan" ikerketa-taldea:**

  Harremanetarako: Ainara Artetxe Aranaz

  Helbide elektronikoa: aartetxe@mondragon.edu

  Webgunea: https://www.mondragon.edu/eu/ikerketa-transferentzia/berrikuntza-hezkuntzan/ikerketa-transferentzia-taldeak/-/mu-inv-mapping/grupo/innovacion-e-intervencion-en-educacion-inclusiva-ambito-de-la-educacion

- **"Berrikuntza eta esku-hartzea gizarte kulturanitz eta eleanitzetan" ikerketa-taldea:**

  Harremanetarako: Eneritz Garro Larrañaga

  Helbide elektronikoa: egarro@mondragon.edu

  Web: https://www.mondragon.edu/eu/ikerketa-transferentzia/berrikuntza-hezkuntzan/ikerketa-transferentzia-taldeak/-/mu-inv-mapping/grupo/innovacion-e-intervencion-en-sociedades-multiculturales-y-plurilingues-ambitos-de-la-educacion-y-la-comunicacion

07

UNIVERSIDAD DE MURCIA (UM)

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	MURTZIA
UNIBERTSITATEA	**Universidad de Murcia (UM)**
GRADUA	**Lehen Hezkuntzako gradua.** **Hezkuntza Fakultatea.** Calle Campus Universitario, 12, 30100 Murcia Dekanoa: María Begoña Alfageme González Helbide elektronikoa: decanaedu@um.es Telefonoa: 868883920 Zuzendaritza Talderako esteka kontaktuekin: https://www.um.es/web/educacion/conoce-la-facultad/estructura/equipo-directivo
MASTERRA	• **Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterrak.** Titulazio honetan 11 ikasgai identifikatzen dira. Unibertsitate hau da, agian, HGHEarekin lotutako gai eta arlo gehien garatzen dituenetako bat. Hauek dira ikasgaiak: Biologiaren garapeneko egungo joerak; Geologiaren didaktika; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketako hastapenak biologia eta geologiaren irakaskuntzan; Hezkuntza-planifikazioa marrazketan, hezkuntza artistikoan eta irudian; Etika eta filosofia politikoa; Frantsesa Bigarren Hezkuntzan eta hizkuntza-eskola ofizialetan; Garapen teoriko-praktikoak ingelesa atzerriko hizkuntza gisa irakatsi eta ikasteko; Garapen teoriko-praktikoak frantsesa atzerriko hizkuntza gisa irakatsi eta ikasteko; Ingelesa atzerriko hizkuntza gisa irakatsi eta ikasteko programazioa, sekuentzia didaktikoak eta materialak; Frantsesa atzerriko hizkuntza gisa irakatsi eta ikasteko programazioa, sekuentzia didaktikoak eta materialak; Ingeleseko klasearen ebaluazioa eta baliabideak atzerriko hizkuntza gisa; Frantseseko klasearen ebaluazioa eta baliabideak atzerriko hizkuntza gisa; Bigarren Hezkuntzan gaztelania eta literaturarako hezkuntza-materialak prestatzeko estrategiak; Musikaren didaktika Bigarren Hezkuntzan; Curriculum-garapena lanbide-heziketa espezifikoan; Irakaskuntza-berrikuntza lanbide-heziketa espezifikoan: osasuna; Hezkuntza-orientazioa eta tutoretza-ekintza; Irakaskuntza-profesionalizazioa, hiritartasuna, familia eta hezkuntza; Gizartea, familia eta hezkuntza; Gurasoen inplikazioa seme-alaben hezkuntzan; Ebaluazio eta esku-hartze pedagogikoa; Aniztasunaren hezkuntza-arretarako programa eta neurriak.

	- **Gizarte eta Hezkuntza Inklusio-Bazterketako Unibertsitate Masterra: Politikak, Programak eta Praktikak.** Haren xedea da gizarte- eta hezkuntza-desberdinkeriak jorratzea globalizazioaren garaian, inklusio-bazterketa ikuspegitik. Horretarako, aintzat hartuko dira hezkuntzaren ikuspegi demokratiko, bidezko eta zuzen baten berezko balio eta printzipioak, testuinguru formal eta ez formaletan. Webgunean ez da agertzen harremanetarako daturik. Hau da harremanetarako inprimakira sartzeko esteka: https://www.um.es/web/estudios/masteres/inclusion-exclusion-social-educativa
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Lehen Hezkuntzako graduaren ikasketa-plana eta irakaskuntza-gida: https://www.um.es/web/estudios/grados/educacion-primaria/plan-guias https://www.um.es/web/estudios/grados/educacion-primaria/descripcion
HGHEaren GARAPENARI BURUZKO NAHITAEZKO IKASGAIAK EDO OINARRIZKO PRESTAKUNTZA	- Gizarte-zientziak irakasteko metodologia didaktikoa.

HGHEarekin LOTUTAKO ALDERDIAK AURREIKUSTEN DITUZTEN IKASGAI ESPEZIFIKOAK / AUKERAKOAK	• Aniztasunari erantzuteko estrategia eta baliabideak. • Aniztasunari erantzuteko antolakuntza-neurriak. • Kulturarteko hezkuntza eta aniztasunaren arreta. • Arrazakeriaren aurkako hezkuntza. • Lankidetzako eta kulturarteko ikaskuntza. • Adierazpen artistikorako lankidetza-jolasak. • Natura-tailerrak. • IKTen aplikazio sozialak eskolan eta aisian. • Gizarte-zientziak eta beren didaktika. • Ikaskuntza gizarte-zientzien tailerrean.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Ez dagokio.
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak irakasleei. Irakasleak: Patricia Esteve Guirao. Zientzia Esperimentalen Didaktika Arloa. ODSesiones eta Lankidetza Behatokia: Eugenio José Sánchez Alcázar.
UNIBERTSITATEAREN METODOLOGIA	• Metodologia interaktiboa. • Arazoetan Oinarritutako Ikaskuntza (ABP). • Talde-lana. • Ikaskuntza autonomoa eta lankidetzakoa. • Lankidetza-jolasen garapena. • Lankidetza-teknikak, kasu-azterketa eta proiektuen metodoak. • Erronketan oinarritutako ikaskuntza eta Ikaskuntza eta Zerbitzua.

ESPERIENTZIA BEREZIAK	**ODSesiones proiektua:** zeharkako proiektua da, eta 2019az geroztik fakultateak, ikastetxeak, GKEak, administrazio publikoak, enpresak, adituak, ikerlariak eta ikasleak elkartu ditu bizi dugun egoerari buruz kontzientziatzeko eta hobetzen saiatzeko. Garapen Jasangarrirako Helburuei (GJH) buruzko kontzientziazio handiago bat sustatzea. Horretarako, hilabete bakoitza GJH batean zentratzen da, eta gaiarekin lotura handiena duten fakultateek konferentziak, erakusketa artistikoak eta eragin eta eraldaketa sozialerako ekintza kultural eta solidarioak antolatzen dituzte.
GARAPENERAKO LANKIDETZA-ZERBITZUA / -BULEGOA UNIBERTSITATEAN	Nazioarteko Harremanen arloaren bidez nazioarteko mugikortasun-programak, proiektuak eta nazioarteko garapena lantzen ditu.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Nazioarteko Harremanen arloa:** Helbide elektronikoa: internacionales@um.es Telefonoa: +34 868 88 4074 (lanean astelehenetik ostiralera 9:30etik 13:30era) Webgunea: https://www.um.es/web/ari/conocenos/directorio **ODSesiones proiektua:** Helbide elektronikoa: odsesiones@um.es Telefonoa: 868 88 9370- 868 88 9371 Webgunea: https://www.um.es/web/17odsesiones/

08

NAFARROAKO UNIBERTSITATE PUBLIKOA (UPNA)

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	NAFARROAKO FORU KOMUNITATEA
UNIBERTSITATEA	**Nafarroako Unibertsitate Publikoa (UPNA)**
GRADUA	**Lehen Hezkuntzako Maisu-Maistren Gradua.** **Giza, Gizarte eta Hezkuntza Zientzian Fakultatea.** Dekanordea: Juán José Zubiri Lujanbio Helbide elektronikoa: jjzubiri@unavarra.es Telefonoa: (+34) 948 16 951 Dekanordea: María Camino Bueno Alastuey Helbide elektronikoa: camino.bueno@unavarra.es Telefonoa: (+34) 948 16 9504 Esteka fakultateko dekanotza-talde osorako sarbidearekin: http://www.unavarra.es/fac-humanasysociales/la-facultad/gobierno-y-gestion/direccion
MASTERRA	**Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterra.** 1, 2 eta 2,5 kredituko 5 ikasgai nabarmentzen dira. Hauek dira ikasgaiak: Curriculum-proiektua eta aniztasunaren arreta; Familiaren eta komunitatearen funtzio hezitzailea; Konpetentzia sozial, emozional eta moralen garapena; Gizartearen eta ikastetxearen arteko harremana; Ebaluazioa MUP hezkuntzan.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	2020Ko urriaren 7ko Ebazpena, Nafarroako Unibertsitate Publikoarena, zeinaren bidez Lehen Hezkuntzako Irakasleen Graduaren ikasketa-planaren aldaketak argitaratzen diren: https://www.boe.es/boe/dias/2020/11/11/pdfs/BOE-A-2020-14045.pdf Lehen Hezkuntzako Irakasleen graduaren ikasketa-plana eta irakaskuntza-gidetarako sarbidea: https://www.unavarra.es/eu/sites/grados/educacion/maestro-educacion-primaria/plan-de-estudios.html

HGHEaren GARAPENARI BURUZKO NAHITAEZKO IKASGAIAK EDO OINARRIZKO PRESTAKUNTZA	• Kultura-aniztasuna, oinarrizko eskubideak, berdintasuna eta hiritartasuna. • Oinarri psikologikoak: gizabanakoa eta inguru soziala. • Hezkuntza-erakundeak. • Gizartea, familia eta eskola inklusiboa.
HGHEarekin LOTUTAKO ALDERDIAK AURREIKUSTEN DITUZTEN IKASGAI ESPEZIFIKOAK / AUKERAKOAK	• Garapenerako lankidetza eta hezkuntza. • Irakaskuntza garatzeko baliabideak (online). • Hezkuntza inklusiborako proposamen pedagogikoak. • Hezkuntzarako arte-baliabideak.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Ez dagokio.
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	Berrikuspen dokumentala.
UNIBERTSITATEAREN METODOLOGIA	Ez dagokio.
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Ez dagokio.
GARAPENERAKO LANKIDETZA-ZERBITZUA/-BULEGOA UNIBERTSITATEAN	**Unibertsitateko Garapenerako Lankidetza** zerbitzua du. Baliabide hori sortzeari esker, UPNAk modu ikusgarriagoan hartu ditu bere gain garapenerako lankidetzarekin, elkartasunarekin eta justizia sozialarekin dituen inplikazioa eta erantzukizuna, eta giza garapen jasangarriaren aldeko apustua egin du jarduketa-eremu naturalaren bidez: prestakuntza, irakaskuntza, ikerketa eta lankidetza teknikoa.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**Unibertsitateko garapenerako lankidetza-zerbitzua:** Helbide elektronikoa: cooperacion.desarrollo@unavarra.es Telefonoa: (34) 948169643/54 Webgunea: https://www.unavarra.es/relacionesinternacionales/cooperacion-universitaria-al-desarrollo/presentacion?languageId=100001

09

UNIVERSIDAD LOYOLA

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	ANDALUZIA
UNIBERTSITATEA	**Universidad Loyola**
GRADUA	**Lehen Hezkuntzako Gradua Elebiduna.** **Sevillako Campusa.** Helbidea: Avda. de las Universidades s/n. Dos Hermanas, Sevilla, España. PK: 41704 Telefonoa: +34 955 641 600 Harremanetarako: Patricia Morales Ballesteros Orientazio-arduraduna - Hezkuntza eta Psikologia Graduak
MASTERRA	**Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterrak**. 7 nahitaezko ikasgaik erreferentzia egiten diote HGHEaren kontzepturen bati konpetentzietan, eta soilik 2k dute loturaren bat beste adierazle batzuekin, kasu batean bibliografian eta besteak edukian eta bibliografian. Halaber, AUKERAKOETAN, guztietan hauteman da harremana konpetentzietan, batean kontzeptuetan ere agertzen da eta bestean bibliografian. Hauek dira ikasgaiak: Ikaskuntza eta pertsonalitatearen garapena; Gizartea, familia eta hezkuntza; Hezkuntza-prozesu eta -testuinguruak; Irakaskuntza-berrikuntza eta ikerketaren hastapenak; Irakaskuntza-praktikak Bigarren Hezkuntzako zentroetan. Master Amaierako Lana; Diziplina-prestakuntzaren osagarriak; "Matematikak", "atzerriko hizkuntza" eta "gizarte-zientziak, geografia eta historia" ikasi eta irakastea.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Ikasgaien irakaskuntza-gidak: https://portales.uloyola.es/GuiaDocente/ Ikasketa-plana: https://www.uloyola.es/grados/grado-educacion-primaria

HGHEaren GARAPENARI BURUZKO NAHITAEZKO IKASGAIAK EDO OINARRIZKO PRESTAKUNTZA	• Hezkuntzaren antropologia. • Gizarte-zientziak eta beren didaktika.
HGHEarekin LOTUTAKO ALDERDIAK AURREIKUSTEN DITUZTEN IKASGAI ESPEZIFIKOAK / AUKERAKOAK	Etika profesionala.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Ez dagokio.
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak irakasleei: Irakasleak: Eduardo Ibáñez Ruíz del Portal. Filosofia Moralaren Arloa.
UNIBERTSITATEAREN METODOLOGIA	2 Urte daramatzate unibertsitatean HGHE zeharka ezartzeko lan-plan bat garatzen, nahiz eta ikerketan ez den gehiago zehazten. Agian, zeharkako ezarpen hori hurrengo atalean adierazitako ikerketa-taldearen bidez garatuko da.

ESPERIENTZIA BEREZIAK	Ikerketa-talde hau dago: **“Giza eskubideak: giza duintasunerako prozesu sozial, historiko eta kulturalen analisia”**. Helburua da duintasunaren aldeko giza borrokak artikulatzen dituzten prozesu historiko eta kulturaletan eragin soziala duten ikerketa-prozesuak sortzea. Azterlan horiek askotarikoak dira, gizarte inklusibo, demokratiko, plural, bizikidetzazko, kulturarteko eta sozialki eta ekologikoki jasangarria den baten esparru axiologikoan bizitza sozial eta pertsonalaren garapen osoa bilatzeko lotura komunarekin bat datozelako. Taldeko ikerlariek tradizio ignaziar eta jesuitikoari buruzko azterketetan sakontzen dute, bizitza sozialaren hainbat arlotako erronkei historikoki eta gaur egun egin dizkieten ekarpenei dagokienez, giza bizitza garatzen den azpisistema sozialak ulertu, egon eta birsortzeko beste modu gisa. Hauek dira ikerketa-ildoak: • Giza eskubideen oinarria eta proiekzioa gizarte inklusibo, demokratiko, plural eta jasangarri baten esparruan. • Tradizio espiritual ignaziarra eta gizartea. • Erlijioen arteko elkarrizketak.
GARAPENERAKO LANKIDETZA-ZERBITZUA / -BULEGOA UNIBERTSITATEAN	Ez dagokio.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**“Giza eskubideak: giza duintasunerako prozesu sozial, historiko eta kulturalen analisia” ikerketa-taldea:** Harremanetarako: Eduardo Ibáñez Ruíz del Portal. Filosofia Moralaren Arloa. Webgunea: https://www.uloyola.es/oferta-cientifica/grupos-de-investigacion/derechos-humanos-tradicion-jesuita-y-transformacion-social

10

UNIVERSITAT DE VALENCIA (UV)

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	VALENTZIAKO ERKIDEGOA
UNIBERTSITATEA	**Universitat de Valencia (UV)**
GRADUA	**Lehen Hezkuntzako Maisu-Maistren Gradua.** **Irakaskuntza Fakultatea.** Dekanoa: Botella Nicolás, Ana María Helbide elektronikoa: ana.Maria.Botella@uv.es Telefonoa: 963864481 // luz.: 64481 Esteka dekanotza-talde osorako sarbidearekin: https://www.uv.es/uvweb/grado-maestro-maestra-educacion-primaria/es/facultad/equipo-decanal/equipo-decanal-1285942825651.html
MASTERRA	**Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterra.** Askoz handiagoa da HGHEaren dimentsioekin lotu ditzakegun ikasgaien kopurua: 3 nahitaezko. Practicum delakoa, MAL eta 59 AUKERAKO ikasgai. Hala ere, hiru bloke handitan taldeka ditzakegu; enuntziatu beretik abiatzen diren ikasgaiak dira, baina curriculum-espezialitate ezberdinei erantzuten diete. Beraz, 62 ikasgai, Practicum delakoa eta MAL lotu daitezke. 3 nahitaezkoak dira, eta 59 AUKERAKOAK. Nahitaezkoen kasuan, 4 kredituko 2 daude eta 8ko bat; Practicumak 10 ditu, eta MALak 6. AUKERAKOEI dagokienez. Ikaskuntza eta Irakaskuntza blokeak 10 kreditu ditu, eta Prestakuntza Osagarriak eta Berrikuntzak 6 kreditu. Bloke guzietan ikasgai zehatz bakoitza espezialitate batekoa da. Hauek dira ikasgaiak: Ikaskuntza eta pertsonalitatearen garapena: Hezkuntza-prozesu eta -testuinguruak; Gizartea, familia eta hezkuntza; Practicuma; Frantsesa ikasi eta irakastea; Alemana ikasi eta irakastea; Ingelesa ikasi eta irakastea; Biologia eta geologia ikasi eta irakastea; Ekonomia ikasi eta irakastea; Gorputz-hezkuntza ikasi eta irakastea; Filosofia ikasi eta irakastea; Fisika eta kimika ikasi eta irakastea.

MASTERRA (jarraipena)	Geografia eta historia ikasi eta irakastea; Gaztelania eta literatura ikasi eta irakastea; Musika ikasi eta irakastea; Hizkuntza eta kultura klasikoak ikasi eta irakastea; Espezialitate biosanitarioei dagozkien ikasgaiak ikasi eta irakastea; Zerbitzu soziokulturalei eta komunitatekoei dagozkien ikasgaiak ikasi eta irakastea; Teknologia eta prozesu industrialen espezialitateei dagozkien ikasgaiak ikasi eta irakastea; LPO ikasgaiak ikasi eta irakastea; Marrazketa ikasi eta irakastea; Ikaskuntza eta irakaskuntza hezkuntza-orientazioaren ikuspegitik; Diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Marrazketa-espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; LOP espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Matematiken espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Musika-espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Fisika eta kimikako espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Ekonomiako espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Geografia eta historiako espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Gorputz-heziketako espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Filosofiako espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Gaztelania eta literaturako espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Katalana (Valentziakoa) eta literaturaren espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Frantsesaren espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Ingelesaren espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Hizkuntza eta kultura klasikoen espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Hezkuntza-orientazioaren espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Espezialitate biosanitarioaren diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Enpresa, merkataritza eta turismoaren espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Zerbitzu soziokulturalen eta komunitarioen espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Teknologia eta prozesu industrialen espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Biologia eta geologiaren espezialitatearen diziplina-prestakuntzarako osagarriak; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak hizkuntza eta kultura klasikoen espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak matematiken espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak musikaren espezialitatean;

MASTERRA (jarraipena)	Irakasuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak frantsesaren espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak geografia eta historiaren espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak hezkuntza-ikerketaren espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak espezialitate biosanitarioetan; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak zerbitzu soziokultural eta komunitatearen espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak ingelesaren espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak marrazketaren espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak ekonomiaren espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak enpresa, merkataritza eta turismoaren espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak teknologia eta prozesu industrialen espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak filosofiaren espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak fisika eta kimikaren espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak LPO espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak gorputz-hezkuntzaren espezialitatean; Irakaskuntza-berrikuntza eta hezkuntza-ikerketaren hastapenak hizkuntzalaritza eta literatuaren espezialitatean.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Graduaren ikasketa-plana eta Lehen Hezkuntzako irakaskuntza-gidetarako sarbidea: https://www.uv.es/uvweb/universidad/es/estudios-grado/oferta-grados/oferta-grados/grado-maestro/educacion-primaria-1285846094474/Titulacio.html?id=1285847460730&plantilla=UV/Page/TPGDetaill&p2=2
HGHEaren GARAPENARI BURUZKO NAHITAEZKO IKASGAIAK EDO OINARRIZKO PRESTAKUNTZA	• Hezkuntzaren soziologia. • Zientzien didaktika: ingurumena, biodibertsitatea eta osasuna.

HGHEarekin LOTUTAKO ALDERDIAK AURREIKUSTEN DITUZTEN IKASGAI ESPEZIFIKOAK / AUKERAKOAK	Ez dagokio.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Ez dagokio.
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak irakasleei: Irakasleak: María Alcantud Díaz. Hizkuntza eta Literaturaren Didaktika Arloa. Garapenerako Lankidetzako errektorearen ordezkaria. UNESCO Katedraren zuzendaria: Carmen Lloret.
UNIBERTSITATEAREN METODOLOGIA	Ez dagokio.
ESPERIENTZIA BEREZIAK	Universitat de València unibertsitatearen Lankidetza eta Garapen Jasangarriaren **UNESCO Katedrak** Garapenerako Hezkuntzarekin, Hiritartasun Globalarekin eta Sentsibilizazioarekin lotutako ekintzetarako laguntzak sustatzen ditu, eta hauek azpimarratzen ditugu: • **Manuel Castillo sariek** ikerketa akademikoa eta kazetaritzakoa sustatu nahi dituzte lankidetzaren eta giza garapenaren arloan. Haien xedea da ikerketaren emaitzak bultzatu eta piztea eta idatziz edo ikus-entzunezkoen bidez jasotzea, lotura zuzena izan dezaten garapenerako lankidetzarekin, ezagutzak emanez, gaitasunak erakutsiz edo giza eskubidearen edo giza garapen jasangarriaren aurkako erasoak salatuz. • **Xarxa Vives d'Universitats** zerbitzu berritzaileen plataforma bat da, eta balio erantsia ematen die hizkuntza katalanaren lurraldeetako unibertsitateei, unibertsitate-komunitate osoari eta gizarteari. Hazten ari diren unibertsitateen elkarte gisa, urtean 50 jarduketa-ildo baino gehiagoren bidez, Sarea erreferente bat da Kataluniako, Valentziako Erkidegoko, Balear uharteetako, Frantzia hegoaldeko, Andorrako eta Sardiniako unibertsitateen jarduketa komunarentzat. Haren ikuspegi estrategikoa da erreferentzia-sarea izatea hura osatzen duten unibertsitateen ekintza bateraturako.

GARAPENERAKO LANKIDETZA-ZERBITZUA / -BULEGOA UNIBERTSITATEAN	Nazioarteko Harremanetarako zerbitzuetan integratuta, Universidad de Valencia erakundeak **Garapenari buruzko Azterlanen UNESCO Katedra** du, eta 1994an finkatu zen; ekarpenak egiten dizkio giza garapen jasangarriari, ikerketaren, prestakuntzaren eta argitalpenen bidez.
ERAGILEEN KONTAKTUA	**UNESCO Katedra:** Helbide elektronikoa: relacions.internacionals@uv.es Webgunea: https://www.uv.es/uvweb/universidad/es/relaciones-internacionales/cooperacion/informacion-contacto/servicio/ubicacion-contacto-1285847204880.html

11

UNIVERSIDAD DE VALLADOLID (UVA)

IRAKASLEEN HASIERAKO PRESTAKUNTZA

AUTONOMIA-ERKIDEGOA	GAZTELA ETA LEON
UNIBERTSITATEA	**Universidad de Valladolid (UVA)**
GRADUA	**Lehen Hezkuntzako gradua.** **Hezkuntza eta Gizarte Langintza Fakultatea.** Paseo de Belén, 1 - Campus Miguel Delibes, 47011 Valladolid Helbide elektronikoa: edts@uva.es Dekanoa: Mariano Rubia Avi Helbide elektronikoa: decanato.edts@uva.es Dekanotza-taldearen esteka eta kontaktuak: http://www.feyts.uva.es/?q=decanato
MASTERRA	**Bigarren Hezkuntzako Irakasleen Prestakuntza Masterra.** HGHEarekin lotuta egon daitezken 6 ikasgai hautatu dira. 2 nahitaezkoak dira, eta 4 AUKERAKOAK, 3, 4 eta 8 kredituko kargarekin. Hauek dira ikasgaiak: Komunitatearen garapena; Komunitatearen orientazioa; Irakaskuntza-berrikuntza geografian, historian eta artearen historian; Esku-hartze soziokomunitarioaren alderdi psikopedagogikoak; Psikologia II; Orientazio eta aholkularitza psikopedagogikoa.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENA ARAUTZEN DUEN DOKUMENTUA	Lehen Hezkuntzako graduaren ikasketa-plana: https://www.uva.es/export/sites/uva/2.docencia/2.01.grados/2.01.02.ofertaformativagrados/_documentos/educacionprimaria_distribucion.pdf

HGHEaren GARAPENARI BURUZKO NAHITAEZKO IKASGAIAK EDO OINARRIZKO PRESTAKUNTZA	• Bake eta berdintasunerako hezkuntza. • Aldaketa sozialak, hezkuntza-aldaketak eta kulturartekotasuna. • Aniztasunari erantzuteko oinarri psikopedagogikoak.
HGHEarekin LOTUTAKO ALDERDIAK AURREIKUSTEN DITUZTEN IKASGAI ESPEZIFIKOAK / AUKERAKOAK	• Musika, kultura eta aniztasuna. • Jarduera profesionalak. Matematikak eskolan. Aniztasunaren arreta.
PRESTAKUNTZA-PROPOSAMENAK KUDEATZEN DITUZTEN UNITATEAK	Ez dagokio.
ANALISIRAKO ERABILITAKO METODOLOGIA	• Berrikuspen dokumentala. • Elkarrizketak irakasleei. Irakasleak: Roberto Monjas Aguado. Gorputz Adierazpenaren Didaktika Arloa. Irakasleak: José María Marbán Prieto. Matematiken Didaktika Arloa. Irakasleak: Sonia Ortega Gaite. Eskolako Didaktika eta Antolakuntza Arloa. Irakasleak: Susana Lucas Mangas. Psikologia Sozialaren Arloa. Garapenerako Nazioarteko Lankidetzaren Arloa. Lankidetza Bulegoa. Carmen Duce (koord.).
UNIBERTSITATEAREN METODOLOGIA	Ez dagokio.

ESPERIENTZIA BEREZIAK	• **Lur-zaporea duten ikasgelak:** Emakumezko 3 irakaslek eta gizonezko batek osatutako talde batek, bi erakunde kolaboratzailek, Hezkuntza eta Kultura Herrikoiaren Espainiako Ligak eta Gaztela eta Leongo Ingeniería Sin Fronteras (ISF) erakundeak sustatzen dute, eta Lankidetza Funtsaren finantzaketa eta Lankidetza Arloaren Lankidetza Bulegoaren laguntza logistikoa ditu. Ekimenak Haur eta Lehen Hezkuntzako eta Gizarte Hezkuntzako Graduetako ikasleak ISFk Nekazaritza Ingeniaritzen Goi Eskola Teknikoan abian jarri dituen baratz agroekologikoekin lotzen ditu. Helburua da ikasleek baratzaren maneiuari buruzko ezagutzak lortzea eta aurrerago abian jarriko dituzten hezkuntza-prozesuetan aplikatzea. • **Bakearen kultura:** “Participación para la sostenibilidad medioambiental y social” campus arteko proiektu bat da, eta Hezkuntzaren aldeko Mundu Kanpainarekin (CME) lankidetzan egin da. 15 irakasle eta ia 500 ikasle inplikatzen ditu. Proiektu konplexua da, eta 4 campuseko 6 fakultate elkartzen ditu; Ingurumen Kalitate eta Jasangarritasunaren Bulegoaren eta Universidad de Valladolid erakundearen Garapenerako Nazioarteko Lankidetzaren arloaren lankidetza du, eta abian jartzen ditu ApS proiektuak ikastetxeekin eta inguruko erakundeekin. • **Praktikak eta boluntariotza tokian:** UVAk, 2008az geroztik, Garapenerako Nazioarteko Lankidetzaren arloko praktika akademikoen programa propioa (PACID) sustatzen du. 2008 eta 2019 artean babestutako 140 esperientzietatik 37 izan dira Haur eta Lehen Hezkuntzako ikasleentzat, eta beste 35 Gizarte Hezkuntza eta Gizarte Langintzarentzat.
GARAPENERAKO LANKIDETZA-ZERBITZUA / -BULEGOA UNIBERTSITATEAN	Universidad de Valladolid erakundearen **Lankidetza Bulegoa** 2007an sortu zen, Lankidetza Arloaren barruan, eta garapenerako lankidetzarekin lotutako unibertsitate-ekintzak kudeatu eta koordinatzeaz arduratzen den organoa da.

ERAGILEEN KONTAKTUA

Lur-zaporea duen ikasgela:

Webgunea: https://funge.uva.es/area-formacion/aulas-con-sabor-a-tierra/

Bakearen kultura: ingurumen- eta gizarte-jasangarritasunerako hezkuntza:

Telefonoa: 93 300 11 01
Helbide elektronikoa: info@cme-espana.org
Webgunea: https://cme-espana.org/

PACID programa:

Telefonoa: 983 18 47 90
Helbide elektronikoa: oficina.cooperacion@uva.es
Webgunea: http://cooperacion.uva.es/que-hacemos/formacion/pacid/

Lankidetza Bulegoa:

Telefonoa: 983 18 47 90
Helbide elektronikoa: oficina.cooperacion@uva.es
Webgunea: http://cooperacion.uva.es/quienes-somos/oficina-cooperacion/

UNIBERTSITATE PARTAIDEAK:

Universidad LOYOLA

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Mondragon Unibertsitatea

UNIVERSIDAD DE MÁLAGA

UAM
Universidad Autónoma de Madrid

eman ta zabal zazu
Universidad del País Vasco
Euskal Herriko Unibertsitatea

Universidad de Valladolid

upna
Universidad Pública de Navarra
Nafarroako Unibertsitate Publikoa

UNIVERSIDAD DE EXTREMADURA

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

UNIVERSIDAD DE MURCIA

ERAKUNDE SUSTATZAILEAK:

HEZKUNTZA ERALDATZAILEAREN ETA HIRITARTASUN GLOBALAREN ALDEKO MUGIMENDUA

alboan ONG · JESUITA · FUNDAZIOA

entreculturas ONG · JESUITA

InteRed por una educación transformadora

OXFAM Intermón

FINANTZAKETA:

MINISTERIO DE ASUNTOS EXTERIORES, UNIÓN EUROPEA Y COOPERACIÓN

aecid

Cooperación Española

HEZKUNTZA ERALDATZAILEAREN
ETA HIRITARTASUN GLOBALAREN
ALDEKO MUGIMENDUA